

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 46 (2905) 2005 NOVEMBER-LAPKRITIS 15 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@pathcom.com • Nr. kaina - \$1

Kodėl slėpti tiesą?

Dainuokit, šokit, gerkit - viskas galima, prieinama, remiama, skatinama. Degtinė pigi, o sekmadieniai paskirti visom linksmybėm. Tik nepolitikuokit, nesikiškite į reikalus, kurie valdžiai tepriklauso.

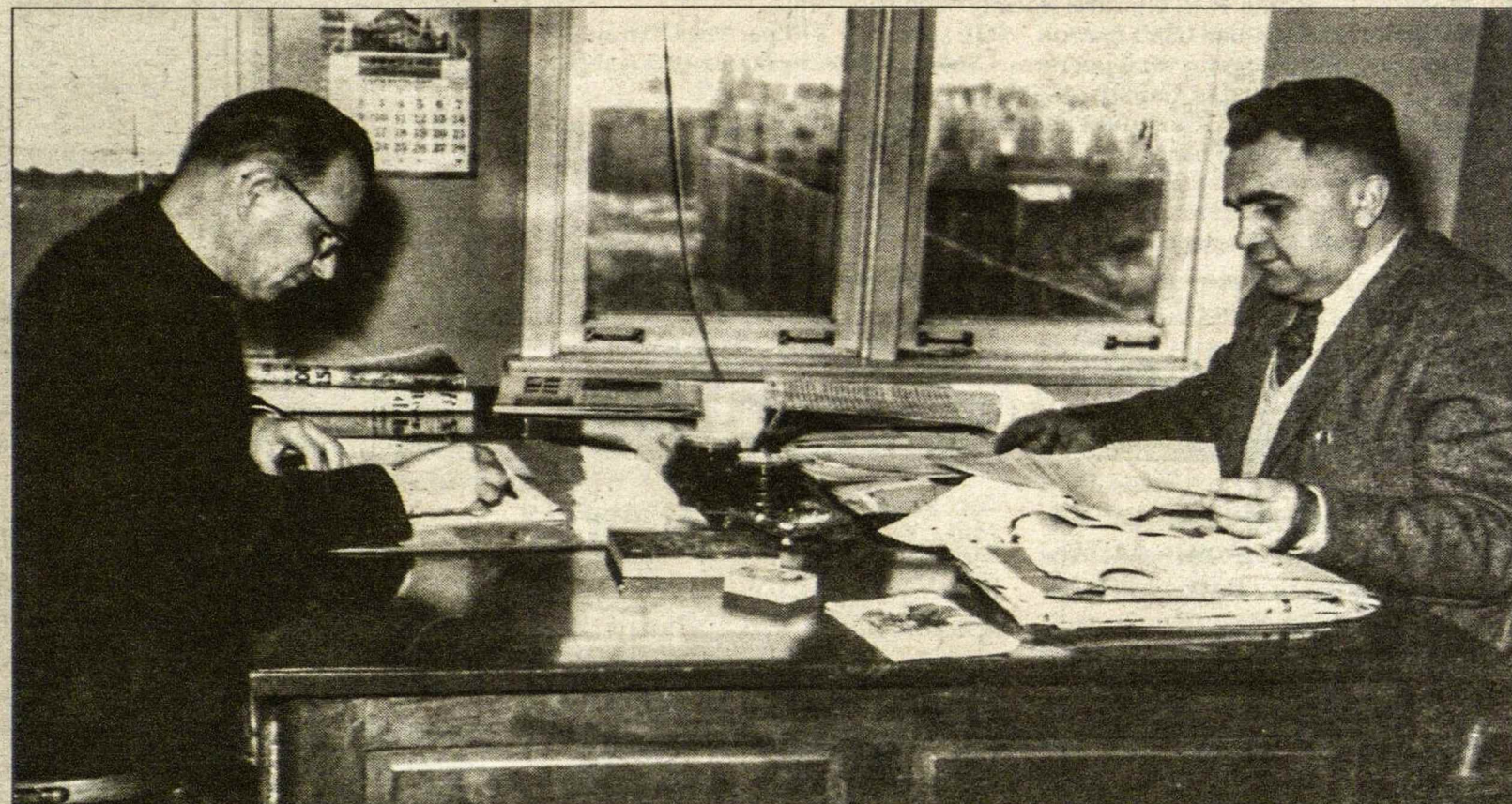
MAŽDAUG tokie kelrodžiai buvo smagstomi 50 metų, kai Lietuvą slėgė sovietinės Rusijos okupacija. Tai pakankamai ilgas laikas įsitikinti, kas pavojinga, kas neapsimoka, laikas priprasti prie visko. Kas nenorėjo pasiduoti nurodymams, susilaukė kitokių pratinimo priemonių. Vienaip ar kitaip politikavimas turėjo būti pašalintas iš pilietinio mąstymo, kaip kokia speciali privilegija uždarytas tarp Kremliaus sienų. Labai žiūrėta į kūrėjus - menininkus, rašytojus, kurie iš prigimties jautresni tiesai. Nors ir menkiausias politizuotas rašinys buvo ne tik nespausdinamas, bet ir klasifikuotas kaip priešvalstybinis, ir tokio rašinio autorius glostomas nebūdavo, nors kurtų ir aukščiausio meninio lygio veikalus. Tiesos skelbėjai rašė sau, atsirado stalčių literatūra, dienos šviesa išvydusi tik Lietuvai atstačius nepriklausomybę. O vis dėlto yra reiškinių, rodančių, kad politikavimo - tiesos sakymo baimė dar nedingusi. Dar vis kai kuriems atrodo, kad jei kas atvirai skelbiama apie buvusią sovietinę okupaciją, tai tėra didžiojo kaimyno erzimas ir santykių gadinimas. Ne paslaptis, kad ypač stengiamasi, jog kalbų arba rodinių apie buvusią okupaciją kuo mažiau pasklistų po platųjį pasaulį, kuriam ir pati Lietuva per daug nežinoma. Užtat gal lengviau suprasti, kodėl Lietuvos kultūros ministeris V. Prudnikovas uždraudė š.m. rugsėjo 29 - spalio 2 d.d. vykusioje Tarptautinėje knygų mugėje, Švedijos Goeteborge, rodyti Lietuvos genocido ir rezistencijos tyrimo centro paruoštą parodą "Karas po karo", kuri būtų reikšmingai papildžiusi į švedų kalbą išverstą garsiąją knygą Daumanto "Partizanus".

LIETUVOS kultūros ministerio nuosprendį vertindamas, žurnalistas Ričardas Čekutis atvirai primena, kad kol gyvas stribo mentalitetas, istorinės tiesos rodimas bus draudžiamas. Sunku net patikėti, kad toks mentalitetas per penkiolika nepriklausomybės metų jau valdymo viršūnės pasiekęs. O jeigu pasiekęs, tai stiprinasi, plečiasi, igauna teisinės galios iškraipyti tiesą, slopinti tuos praeities įvykius, kurie nesiderina su dabartimi. Kaip ir kas tą mentalitetą bepavadinotų, vienas dalykas daugeliui akivaizdus - visokiais būdais ir įvairiomis progomis stengiamasi bent jau neutralizuoti tuos nemalonus praeities reiškinius, prie kurių vyksmų teko ne vienam prisidėti arba pritarti. Todėl daugiau užmiršti negu tiesos ieškoti arba dėl jos ginčytis. Maždaug tokiu keliu vis dar einama - be politikavimų ir "politikavimų" norint vis kaip nors apginti buvusį priklausomumą partijai, vykusį įvairiaformį kolaboravimą ir tuos nelemtus santykius su buvusiu "vyresniu broliu". O jei kur išgrynintuose raštuose ir primenama, kad tarp partizanų buvę ir nemažai banditų, tai šitokie priminimai esą ne politinės reikšmės. Nepriimtinas politikavimas esą tik didvyriškų partizanų žygdarbių atskleidimas. Taigi, atrodo, kad "šokit, dainuokit" paraginimais, su rinkimine sistema, kad senųjų draugų ratelis išsilaikytų, su KGB toleravimu einama toliau kaip eita. O kalbant apie tą idealią, "nepolitizuotą" kūrybą, prisimintini šių metų literatūros Nobelio premijos laureato dramaturgo Harold Pinter žodžiai... "apdovanojimas ne tik už mano darbą, bet ir už mano politinį angažuotumą, kuris, žinoma, matomas mano kūryboje"... Taigi laisvasis pasaulis ir kūryboje nebijo politikavimo, nes nebijo tiesos atskleidimo. Kad greičiau taip būtų ir Lietuvoje. Č.S.

Šiame numeryje

- Istoriko Šapokos šimtas gimtadienis - 1 psl.
- Pralaimėjęs mūšis - laimėjo karą ir nepriklausomybę - 2 psl.
- Praeities kovas prisimenant - 3 psl.
- Mažosios Lietuvos genocidas - 3,5 psl.
- Lietuvių ir prūsų pėdsakai (tęsinys) - 4 psl.
- Lietuviai Airijoje - 6 psl.
- Lietuvių telkinio sueigos - 7 psl.
- Kelonė po Lenkiją - 8 psl.
- Vinco Grybo pėdsakais Paryžiuje - 9 psl.
- Įamžinta teatro veikla - 9 psl.
- Saugomas kultūrinis turtas - 10 psl.
- "Knygas norėčiau gražinti tėvynei" - 11 psl.
- Vaikų globa Lietuvoje - 14 psl.

Istoriko Šapokos šimtas gimtadienis

Tėviškės žiburių redakcijoje Šv. Jono krikštytojo parapijos priestate 1956 m. Dešinėje - pirmasis vyriausias redaktorius dr. Adolfas Šapoka, miręs 1961 m., ir jo padėjėjas kun. dr. Pranas Gaida

Utenos Adolfo Šapokos gimnazijos bendruomenė ruošiasi gražiais darbais sutikti A. Šapokos 100-tąsias gimimo metines 2006 m. Gimnazijoje vyks ta istorijos pamoka, skirta šiam jubiliejui. Pirmos klasės gimnazistai susipažino su A. Šapokos atminimo kambariu, istoriko gyvenimu bei veikla. Antros klasės moksleiviai lankėsi Grybeliuose prie stogastulpio istorikui, susipažino su jo gimtosiomis vietomis. Trečios klasės gimnazistai nusprendė J. Basanavičiaus tėviškėje, Ožkabalių kaime, atgimimo ažuolyne pasodinti ažuoliukus istorikui A. Šapokai atminti. Kai tik sužinojome, kad jau tinkamas metas sodinti medžius, nutarėme vykti į Suvalkiją. Ažuoliukų sodinti vyko kartu su Užpalių gimnazija. Užpalių gimnazijos direktorius G. Indrašius ne tik parūpino autobusą, bet ir parinko labai idomų maršrutą. Vykome vietomis, aprašytais A. Šapokos redaguotoje Lietuvos istorijoje. Daug kartų mes važiavę kairiuoju Nemuno krantu, pirmą kartą keliavome dešiniojo Nemuno kranto keliu. Jis taip pat gražus kaip ir kairiakrantis. Pirmiausia aplankėme Zapyškio šventovę - tai vienas iš Lietuvos gotikinių pastatų. Džiaugėmės, kad jis yra restauruotas. Jame dabar vyksta koncertai. Vėliau sustojome istorinėje vietoje Gelgaudiškyje ir aplankėme Gelgaudiškio dvarą.

Dvaro rūmai stovi gražioje vietoje - ant aukšto Nemuno slėnio šlaito. Rūmai mūriniai, pailgo stačiakampio plano, vienaaukščiai. Šis neoklasicistinis pastatas - architektūros paminklas. Rūmus supa senas parkas. Tai vienas didžiausių Lietuvos parkų, pasižymintis sudėtinga struktūra. Čia griežtos geometrinės formos perėina į natūralią Nemuno šlaitų giria. Pagrindinė šio parko ašis - ketureilė sidabrinių klevų alėja, kertanti į Nemuną atkreiptus rūmus iš pietų pusės. Stambiausi šios iš Šiaurės Ame-

rikos kilusios rūšies medžiai daugiau nei metro skersmens. Sidabrinių klevų drevėse periodiškai dančiasnapi (paukštis, įrašytas į Lietuvos Raudonąją knygą). Čia prisiminėme 1830-1831 m. sukilimo tikslus ir liūdną jo baigtį, tarsi matėme per Nemuną besikeliančius liūdus sukilėlių būrių likučius. O pats dvaras atrodė nelinksmas, sienos aptrupėjusios, griūvančios kolonos.

Visai kita nuotaika lydėjo mus Kudirkos Naumiestyje. Miestelio gyventojai saugo daktaro V. Kudirkos atminimą. Gražiai sutvarkyta aplinka prie paminklo, gėlės skendi V. Kudirkos kapas. O naujai pastatytame muziejuje sukaupta didelė ekspozicija. Muziejuje sužinojome ne tik apie daktaro gyvenimą, bet ir apie Kudirkos

Naumiesčio istoriją. Miestelyje gyveno ir kiti žymūs "varpininkai": dr. J. Bagdonas, dr. K. Grinius, "aušrininkai": A. Baltušaitis, P. Arminas, rašytoja P. Orintaitė, aktorė J. Oškinaitė.

Jono Basanavičiaus tėviškėje, Atgimimo ažuolyne, pasodiname dvyliką ažuoliukų, po šešis užpaliečiai ir mes A. Šapokos gimnazijos keliauninkai. Tikime, kad po daugelio metų medeliai virs tvirtais ažuolais, o gimnazistai ne kartą vykdam pro šalį juos aplankys ir tuo pačiu prisimins, kokia proga jie pasodinti. Daugelis iš mūsų po Suvalkiją važinėjome pirmą kartą. Manome, kad mes labiau pažinome Lietuvą, tokį turėjome tikslą.

Birutė Kairienė,
Adolfo Šapokos gimnazijos istorijos mokytoja

Istorijos pamoka Adolfo Šapokos gimtinėje - Grybeliuose

Utenos Adolfo Šapokos gimnazistai, J. Basanavičiaus tėviškėje Atgimimo ažuolyne pasodinę dvyliką ažuoliukų

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.

Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802

E-mail: tevzib@pathcom.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760.
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - \$50, rėmėjo - \$60, garbės - \$70. Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$60. Amerikoj - JAV dol.

Keičiant adresą kreiptis į "TŽ" administraciją. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškos žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.

Subscriptions: regular - \$50, patron - \$60, sponsor - \$70 per year. Airmail overseas - \$170, regular mail overseas - \$60. US subscriptions are payable in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address given above.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

Pralaimėjęs mūšį – laimėjo karą ir nepriklausomybę

KESTUTIS SKRUPSKELIS

Antrojo pasaulio karo istorikų raštuose išryškėja įdomus Didžiosios Britanijos ministro pirmininko Churchill'o portretas. Didžiajai Britanijai jis pradėjo vadovauti 1940 metų gegužės mėnesį. Tuo metu tai buvo sudėtingiausias ir tamsiausias Didžiosios Britanijos istorijos laikotarpis. Daug kas tada galvojo, kad viskas jau baigta, kad tolimesnė kova su Vokietija tik daugiau erzins nugalėtojus ir, vengiant dar didesnių aukų, būtina kuo greičiau jiems nusilenkti, su viltimi išsiderėti pakenčiamas sąlygas. Bet aną tamsiausią valandą valstybės vairą perėmė Churchill'is: krašte išblėso bejėgiškumo nuotaika, ir karas netrukus buvo laimėtas.

Istorikų nuomone, Churchill'is daug kur klydo, daug ko nesuprato, patyrė pralaimėjimą po pralaimėjimo. Bet karo laimėjimas, pirmoje vietoje, buvo jo nuopelnas, ir tai todėl, kad jis pats niekada nepasidavė ir neleido pasiduoti kitiems. Po kiekvienos skaudžios nelaimės jis kartojo: mes vis tiek nepasiduosime – ir kraštas juo patikėjo.

Mūsų istorijos tamsiausia valanda buvo kur kas ilgesnė bei tamsesnė. Dažnai ir mes nesuįsigaudėme istorinių įvykių peripetijose, daug kur pralaimėjome. Žiūrint iš laiko perspektyvos, pralaimėjo 1941 metų Birželio sukilėliai, Lietuvos laikinoji Vyriausybė, antinacinė rezistencija, pokario partizanai, sovietmečio disidentai. Netrukus balsų, net ir išeivijoje, nors apie tai dabar jie patys nekalba, kad viskas baigta, kad esame bejėgiai ir Lietuvos likimo įtakoti negalime. Kad mums telieka gelbėti tai, ką dar galime gelbėti, nes sovietai juk mums nedraudė nei kalbos, nei tautinių šokių, nei pagaliau krepšinio. Bet karą laimėjome mes ir tai todėl, kad mūsų tarpe atsirado vadų, kurie patys niekada nepasidavė ir pasiduoti neleido kitiems.

Dr. Adolfo Damušio rezistencinę veiklą ženklina visa eilė pralaimėtų mūšių. Jis organizavo ir vadovavo Birželio sukilimui, bet sukilėliams nepavyko atstatyti nepriklausomos valstybės. Jis buvo vienas iš laikinosios vyriausybės narių, bet vyriausybei nepavyko įgyvendinti

Dr. Adolfas Damušis

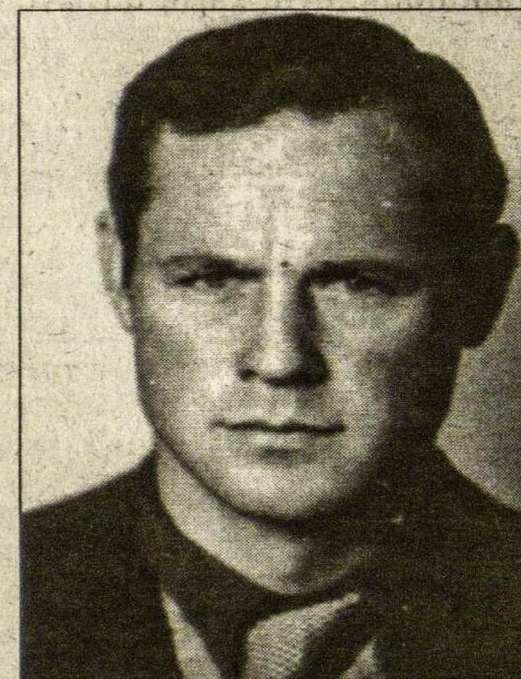
savos krašto atstatymo programos. Dabar, vertinant praeitį, vyriausybės likimas kai kur buvo net tragiškas, nes kai kurios jos kuriamos struktūros tapo vokiečiams pavaldžios. O ir A. Damušio rezistencinė veikla jam ir jo šeimai brangiai kainavo – nacių kalėjime jis vos nemirė badu. Išeivijoje vienas iš jo pagrindinių darbų, tai Dainavos jaunimo stovyklos įkūrimas. Bet ir čia turime pripažinti nesėkmę, nes daug Dainavos stovyklavusio jaunimo nubyrėjo, o lietuviškame darbe pasiliko tik sauja.

Lietuvoje Damušis lankėsi 1989 metais. Jis dalyvavo Vytauto Didžiojo universiteto atkūrimo konferencijoje. Atsimenu tada, vaikiškos nuostabos pagautas, jo paklausiau: "Ar jie žino, kas jūs esate?" Nes buvo nuostabu, kad po

penkiasdešimties tamsių metų vienas iš pagrindinių Birželio sukilimo vadų vėl dirba nepriklausomos valstybės kūrimo darbą. Dar ir dabar man kartais yra nuostabu, kad viskas taip pasibaigė.

Be tokių istorinių asmenybių kaip dr. A. Damušis mes karo pabaigą minėtume Maskvoje – demonstruotume nešdami komunistinio teroro simbolius, būtumėm nereikšmingas, nors ir tragiškas, triumfuojančios Rusijos kariuomenės priedas. Bet susirinkome ne Maskvoje, o Kaune, ir tai rodo, kad karą laimėjo Damušis.

Man gaila, kad A. Damušis nesulaukė šių Paleckio – Lietuvos kvilingo – sūnaus žodžių: "Tos pergalės nebūtų buvę be nepalaužiamo lietuvių ryžto gyventi laisvai ir nepriklausomai". 1989-1991 metais, rašo jaunesnysis Paleckis, mes "žinojome, ko norime ir drąsiai to siekėme". Bet svarbu pabrėžti, šis ryžtas bei žinojimas ko norime neatsirado savaime. Niekur nepriklausomybės troškimas nėra įgimtas. Įgimtas jis nėra ir mums. Nepriklausomybės vertės supratimą reikėjo ugdyti. Manau, kad be visos eilės pralaimėtų mūšių, be dr. A. Damušio ir kitų vadų – tokių, kurie patys nepasidavė ir neleido pasiduoti kitiems – šiuo metu nepriklausomybė nesidžiaugtume. (Laisvė, 2005 m. 150 (187) nr.)

Birželio sukilimui vadovavusios pagrindinės antibolševikinės organizacijos - Lietuvos aktyvistų fronto (LAF) veikėjai: LAF Vilniaus štabo vadas majoras V. Bulvičius (kairėje). 1941 m. birželio pradžioje suimtas NKVD. Buvo sovietų sušaudytas 1941 m. gruodžio 18 d. Gorkyje. Dešinėje - M. Naujokaitis. LAF Vilniaus štabo narys ir ryšininkas su LAF štabu Berlyne. NKVD buvo suimtas grįžtant iš Vokietijos 1941 m. balandį ir įkalintas Kaune. Karui prasidėjus, išlaisvintas (Lietuvos valstybinio muziejaus nuotraukos) Ntr. iš Gimtoji istorija

1941 m. birželio sukilimo momentas. Dešinėje - LAF Kauno štabo narys ir įgaliotinis Laikinojoje Lietuvos vyriausybėje L. Prapuolenis (1941.IX.21). Jis buvo vokiečių suimtas ir įkalintas Dachau koncentracijos stovykloje (Lietuvos valstybinio muziejaus nuotraukos) Ntr. iš. Gimtoji istorija

RELIGINIAME GYVENIME

Eucharistijos metai užbaigti iškilmingomis Mišiomis Romoje Šv. Petro aikštėje spalio 23 d. Jas aukėjo tuo užbaigdamas ir XI pasaulinį Vyskupų sinodą popiežius Benediktas XVI. Be to, Benediktas XVI pirmą kartą kaip popiežius paskelbė pirmuosius šventuosius. Nauji šventieji: buvęs Lvovo arkivyskupas Jozef Bilczewski (1860-1923), Lvovo kunigas ir Juozapo seserų kongregacijos steigėjas Zygmunt Gorazdowski (1845-1920), Kalabrijos kunigas Gaetano Catanoso (1879-1963), Čilės jėzuitas Alberto Hurtado Cruchaga (1901-1952) ir Sicilijos kapucinų brolio Felice da Nicosia (1715-1787). Popiežius pabrėžė, kad Bažnyčia turi būti misionieriška, nes Kristus mirė "už visus".

Tarptautinio karinio apaštalavimo (AMI – Apostolat Militaire International) konferencija Europos ir Afrikos karininkams įvyko rugsėjo 28-spalio 2 d.d. Lietuvos kariuomenės generolo Adolfo Ramanausko kovinio rengimo centre Nemenčinėje. Dalyvavo aukšto rango karininkai iš 15 valstybių. Dalyvius sveikino AMI pirmininkas brigados generolas Miquel Alonso Baqueras iš Ispanijos, Lietuvos kariuomenės vadas generolas majoras Valdas Tutkus, kariuomenės ordinaras vyskupas Eugenijus Bartulis, Lietuvos kariuomenės vyriausiasis kapelionas plk. Juozas Gražulis. Pagrindinį pranešimą apie tai, kaip šventasis Sostas vertina Tarptautinio karinio apaštalavimo organizacijos veiklą skaitė Popiežiškosios pasauliečių tarybos sekretorius vyskupas Josef Clemens. Jis taip pat perdavė Šventojo Tėvo linkėjimus konferencijos dalyviams. Kariuomenės kapelionai išrinko plk. Reinhard Kloss naujuoju Tarptautinio karinio apaštalavimo pirmininku. Konferencija baigėsi Lietuvos kariuomenės Šv. Ignato šventovėje Mišiomis, kurioms vadovavo apaštališkasis nuncijus dr. Peter Stephan Zurbriggen. Šiais metais AMI organizacija švenčia 40-ąsias įsteigimo metines.

Vysk. Kazimiero Paltaroko 130-osios gimimo metinės buvo paminėtos Panevėžyje spalio 17-23 d.d. Spalio 17, sporto dieną, visa Vysk. K. Paltaroko mokykla bėgo 130 km estafetę. Pirmąjį ratą bėgo vysk. Jonas Kauneckas. Spalio 18 d. vyko Panevėžio ateitininkų saskrydis, kuriame dalyvavo ir kuopos iš Alytaus bei Telšių. Spalio 19 d. vyko rekolekcijos vienuoliktokams ir dvyliktokams. Pagrindinė minėjimo diena buvo spalio 19-oji. Panevėžio katedroje Mišias aukėjo vysk. J. Kauneckas, vysk. Juozas Preikšas ir Telšių vysk. Jonas Boruta, SJ bei arti 60 Panevėžio vyskupijos kunigų. Po Mišių vysk. Kauneckas padėkojo Lietuvių katalikų mokslo akademijos pirmininkui vysk. Borutai už Akademijos pastangas išleisti studiją apie vysk. Paltaroką. Vyskupai ir kunigai katedros kriptoje pasimeldė prie vysk. Paltaroko kapo. Minėjime, surengtame J. Miltinio teatre giedojo Kauno sakralinės muzikos mokyklos Nijolės Jautakienės vadovaujamas mergaičių choras. Ištraukas iš vysk. Paltaroko laiškų skaitė Miltinio dramos teatro aktorius Albinas Kelelis. Liturginio šokio ir vaizdinių programą atliko mokyklos moksleiviai. Savaitė užbaigta jaunimo Mišiomis spalio 23 d., kurias aukėjo kun. M. Kučinskas.

Kankinės mokytojos Adelės Dirsytės, 50 mirties metinės buvo paminėtos rugsėjo 25 d. Kauno arkikatedroje bazilikoje, kur Mišioms vadovavo Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius. Po Mišių padėta gėlių prie vysk. Motiejaus Valančiaus kapo, atidengtas jam sukurtas skulptoriaus L. Žuklio granto paminklas Rotušės aikštėje, kurį finansavo JAV gydytojas R. Sidrys. Kauno arkivyskupijos salėje įvyko A. Dirsytės mirties 50-ųjų mirties metinių minėjimas, kuriame apie ją kalbėjo kun. Kęstutis Trimakas ir ateitininkų federacijos pirmininkas Liutauras Serapinas, giesmių ir dainų programą atliko vienetas "El dorado".

Praeities kovas prisimenant

Generolas Povilas Plechavičius ir jo Vietinė rinktinė

ALBINAS ARTIČKONIS

1918 m. gegužės mėn. jaunas kavalerijos karininkas Povilas Plechavičius slapta grįžo iš spėjusios subolševikėti Rusijos, parsinešdamas sužeidimus kaip karo bei revoliucijos „dovana“. Tuo metu visuose Lietuvos kampuose knibždėjo bolševikų agentai. Maskvos siunčiami skverbėsi į Lietuvą išbadė naujai suformuoti bolševikų pulkai. Jie Lietuvoje turėjo virsti „tautine Lietuviška kariuomene“ ir prijungti Lietuvą prie Sovietų Sąjungos. Pažinęs bolševizmą pačioje jo pradžioje ir matęs jį visame jo kruvinau nuogume, Žemaitijos gilumų vyras P. Plechavičius tada pasiryžo visomis išgalėmis pasipriešinti bolševikams ir išvyti juos iš Lietuvos žemių.

Surinkęs būrį savanorių P. Plechavičius sėkmingai pradėjo bolševikus mušti. Valstybės taryba, norėdama legalizuoti ir bent moraliai paremti P. Plechavičiaus pradėtą kovą su bolševikais, 1918 m. lapkričio 15 d. paskyrė jį Sedos apsaugos vadu. Šis paskyrimas konkrečiai P. Plechavičiui nieko nepadėjo, tačiau leido jam savo slapta suorganizuotus partizanus paversti savanoriška Žemaitijos kariuomene.

Gen. P. Plechavičius, pradėdamas su bolševikais kovą, neklausė kiek jų, o klausė, kur jie. Jis juos mušė kur tik reikėjo kol nuvijo į Latviją. Jo ir jo vyrų atlikti žygiai skambėjo po visą Lietuvą. Savo pažadą išvyti bolševikus iš Lietuvos gen. P. Plechavičius ištesėjo.

1941 m. birželio mėn. vokiečiai užpuolė Sovietų Sąjungą ir per kelias dienas Lietuva buvo užimta. Krašto padėtis mažai kuo pasikeitė. Lietuva kaip buvo, taip ir liko okupuota, pasikeitė tik okupantai. Rusija, kaip kad caro laikų imperija (pakeistas tik pavadinimas) ruošėsi imti mūsų jaunimą į kariuomenę, bet nesusėpė – buvo vokiečių išvyti. Vokiečiai, ilgai nelaukę, rudenį priėmė skelbimus kur galėjo, kviesdami net su grasinimais – kurie nestos į Wehrmachtą, smarkiai baus. Niekas jų neklausė ir nėjo. Atėjo '42 metų ruduo ir skelbimai stoti į SS dalinius; taip pat niekas nestojo į tuos jų SS. Tiesa, keletas batalionų lietuvių karių tarnavo vokiečių Wehr-

Lietuvos vietinės rinktinės vadas generolas P. Plechavičius Ntr. iš Gimtoji istorija

machte, bet tai buvo priversti sąlygų „savanoriai“. Prie Stalingrado vokiečiai prarado visą VI armiją 300,000 karių ir jos vadą gen. maršalą Paulių. Tai palaužė rytų fronto „nugarkaulį“ ir vokiečiai po to pradėjo „planingai trumpinti frontą“. Vokiečiai atsidūrė Gudijoje netoli Lietuvos sienos.

Esant tokiai padėčiai Lietuva turėjo turėti savo kariuomenę, kad galėtų pasipriešinti Sovietų Sąjungai. Gen. P. Plechavičius ir Lietuvos Vietinės rinktinės kariuomenės savanoriai ir buvo ta Lietuvos kariuomenė – jos branduolys. Deja, vokiečiai turėjo visai kitus planus – suimti mūsų karių ir išvežti Vokietijon. Tą jie padarė padėdami lenkų „Armijos krajos“. Pastaroji mūsų dalinius (kone beginklius) sumušė, nurengė ir atidavė vokiečiams. Šie mus surinko, 86 Paneriuos sušaudė, likusius aprenę aviacijos uniformomis ir išvežė į Vokietiją.

Tėvynės apsaugos rinktinės kariai. Antroje eilėje pirmas iš kairės - A. Vaitkus (rašytojas M. Katiliškis). 1944 m. fotografija. Fone - Tėvynės apsaugos rinktinės savanorio J. Žentelio pasižadėjimas (1944.IX.30) Ntr. iš Gimtoji istorija

Mažosios Lietuvos genocidas

Kreipimasis į Lietuvos seimą

Mažosios Lietuvos reikalų taryba jaučia pareigą atkreipti Jūsų dėmesį į tai, kad iki šiol nėra įteisinta ir minima Sovietų Sąjungos įvykdyto Mažosios Lietuvos krašto gyventojų etninio genocido atminimo diena. Dar 1994-aisiais, artinantis genocido 50-ies metų sukakčiai, siūlėme LR seimui „pasmerkti iki šiol nutylimą Mažosios Lietuvos gyventojų genocidą ir kasmet spalio mėnesį minėti jo atmintiną dieną“.

Deja, šio klausimo sprendimas ištisą dešimtmetį atidėliojamas. Negalėdami ignoruoti totalitarinės valstybės įvykdyto nusikaltimo fakto, kreipiamės į Jūsų vadovaujamą komisiją prašydami inicijuoti Atmintinų dienų įstatymo pakeitimo projektą, kuriuo būtų įteisinta Mažosios Lietuvos gyventojų genocido atminimo diena.

Nukelta į 5-tą psl.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Pasirašė pirkimo įstatymą

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus lapkričio 2 d. pasirašė seimo priimtą „Mažeikių naftos“ akcijų įsigijimo ir jų tvarkymo įstatymą. Opozicija per liberalcentristų atstovą Raimondą Šukį buvo prašiusi prezidentą šį įstatymą vetuoti. Įstatymas leidžia vyriausybei pirkti ir perparduoti „Jukos“ bendrovei priklausančias „Mažeikių naftos“ akcijas, skolinantis iki 3 bln. litų. Po įstatymo pasirašymo vyriausybės derybininkai gali pradėti derybas su galimais „Mažeikių naftos“ pirkėjais ir kontrolinį bendrovės akcijų skaičių kol kas valdanti „Jukos“.

Derybose vyriausybė sieks parinkti Lietuvai palankiausias „Mažeikių naftos“ pirkėjas, kartu su „Jukos“ jam kuo brangiau parduoti 20% įmonės akcijų iš vyriausybės dalies, taip pat panaikinti 1999 m. privatizuojant bendrovę jos investuotojui suteiktas privilegijas, skelbia LGTIC.

DELFI žiniomis, naująjį Lietuvos naftos perdirbimo gamyklos šeiminką konkurencijos požiūriu vertins ne Lietuvos, o Europos sąjungos institucijos, nes bus atsižvelgiama į „Mažeikių naftos“ įtaką visam regionui. Tai bus vienas pirmųjų atvejų po įstojimo į ES, kai lietuviškos įmonės įsigijimą vertins ES konkurencijos specialistai.

Prezidentas Estijoje

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus darbo vizitu lapkričio 3 d. lankėsi Estijoje, rašo LGTIC. Tą dieną jis dalyvavo tradiciniame Baltijos valstybių vadovų susitikime. Prezidentai aptarė energetikos problemas, Baltijos jūros ir Juodosios jūros valstybių bendradarbiavimo perspektyvas.

Jie nutarė vienyti ir bendromis pastangomis siekti, kad Lietuva, Latvija ir Estija būtų įtrauktos į bendrą Vokietijos ir Rusijos dujotiekio tiesimą Baltijos jūros dugnu, atkreipiant dėmesį į neigiamas ekologines šio projekto pasekmes. Taip pat pasidalino nuomonėmis santykių su kaimyninėmis valstybėmis klausimais ir dėl bendros pozicijos įvairiose ES struktūrose aktualiais Baltijos pakraščio reikalais.

Rengiama rezoliucija

Lietuvos delegacija Baltijos parlamente rengia rezoliucijos projektą, kuriame atkreipiamas dėmesys į galimus neigiamus padarinius tiesiant ir vartojant dujotiekį Baltijos jūroje. Tiesimo ruože bus sunaikinta arba pažeista augmenija, gyvūnija, išnyks žuvų veisimosi ir maitinimosi vietos, bus padaryta didelė žala gamtai ir žvejybos verslui. Tiesimas ir vartojimas ar mažiau klaida gali sukelti po Antrojo pasaulinio karo Baltijos jūroje paskandintų cheminių ginklų sprogdimus ir nuodingųjų medžiagų išsiveržimą, pabloginti jūros ekosistemos būklę ir sudaryti sąlygas masinių mirčių ir ligų židiniams, aiškina rezoliucijoje.

Baltijos parlamento sesija vyks lapkričio pabaigoje Talyne. Rezoliucija taip pat bus pateikta šiaurės tarybos prezidentui prašant paramos.

Delegacija siūlo kreiptis ir į Baltijos valstybių parlamentus, Baltijos ministerių tarybą ir tarptautines organizacijas. Poveikio aplinkai vertinimas turėtų būti atliekamas pagal Baltijos valstybių ir Europos sąjungos galiojančius teisės aktus. Lenkija ir Baltijos valstybės jau yra pakartotinai pareiškusios nepritarimą šiam projektui.

Ar dirbs vyriausybė?

LGTIC žiniomis, lapkričio 2 d. vyriausybės rūmuose pradėjo posėdžiauti keturių partijų valdančiosios koalicijos Politinė taryba, svarstanti, ar dabartinė socialdemokratų vadovo ministerio pirmininko Algirdo Brazausko vadovaujama vyriausybė gali toliau dirbti. Posėdyje dalyvavo koalicijos partijų vadovai, seimo frakcijų seniūnai, ministerių kabineto nariai.

Politinės tarybos susirinkimą paskatino spalio paskutinę savaitę kilę nesutarimai tarp A. Brazausko ir Darbo partijos vadovo Viktoro Uspaskicho, pastarajam viešai pareiškus apie kandidatavimą į premjerus vietoj „kontroversijos dėl šeimos verslo patekusio A. Brazausko“. Tai įvyko po to, kai kilus abejonėms dėl ministerio pirmininko šeimos verslo reikalų skaidrumo opozicinės Tėvynės sąjungos frakcijos iniciatyvą sudaryti seimo komisiją parėmė 42 parlamentarai, tarp kurių ir dalis Darbo partijos atstovų seime. Prezidentas Valdas Adamkus yra paraginęs valdančiąją keturių partijų koaliciją kuo greičiau tarpusavyje išsiaiškinti nesutarimus ir atsakyti, ar dabartinė koalicija pajėgi dirbti toliau.

Lapkričio 3 d. paskelbta, kad valdančioji koalicija pasitiki A. Brazausko vadovaujama vyriausybe ir nepritaria siūlymams sudaryti seimo komisiją premjero šeimos narių verslo skaidrumui iširti. Seimas lapkričio 8 d. triskart balsavęs nusprendė vis dėlto sudaryti laikinąją komisiją, kuri tirs „Draugystės“ viešbučio privatizavimo aplinkybes ir įvertins ar nebuvo pasinaudota tarnybine padėtimi.

Seimo pirmininkas Austrijoje

Lietuvos seimo pirmininkas Artūras Paulauskas lapkričio 7-10 d. lankėsi Austrijoje. Sostinėje Vienoje jis susitiko su prezidentu Heinz Fischer, parlamento pirmininku Andreas Khol, užsienio reikalų ministere Ursula Plassnik, bei kitais pareigūnais. Taip pat susitiko su Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos generaliniu sekretoriumi Marc Perrin de Brichambaut.

Susitikimuose pareiškta, kad nėra trukdymų didesniai Lietuvos bendradarbiavimui su Austrija. A. Paulauskas priminė Austrijos prezidentui, kad Lietuvos ir Austrijos pasirašyta pajamų ir kapitalo dvi-gubo apmokestinimo sutartis jau yra Lietuvos patvirtinta. Lietuvos delegacija domėjosi aštria Austrijos pozicija dėl Turkijos priėmimo į Europos sąjungą. Austrijos parlamento vadovas teigė, kad 80% šalies gyventojų nepritaria Turkijos priėmimui.

RSJ

DR. ALGIRDAS
MATULEVIČIUS

Tęsinys iš 45 nr.

Lietuvių ir prūsų pėdsakai

Nuo Tepliuvos (Tapiavos) važiuojant link Karaliaučiaus, Priegliaus dešiniajame krante, Langendorfe (Sokolniki) yra pilies likučiai. Prof. V. Kulakovo nuomone, tai veikiausiai prūsų vitingų sembų (didžiūnų) Perbandtų pilies pamatai: XIII a. ją dovanojo vitingui Jonandui iš Vasegavos (Wosegau) kryžiuočiai, kai šis perėjo tarnauti ordinui. Vėliau jo palikuonys pilies savininkai buvo suvokietiję Prūsijos didikai Perbandtai. Prieš keliolika metų Vokietijoje mirė paskutinė šios aristokratų giminės atstovė Siegrida Perbandt. Kaip ir dera prūsų palikuonei, dalyvavo prūsų brolijos *Tolkemita* veikloje. Turtingoje piliakalnių, pilkapyių ir kapinynų *Arnavoje* (*Arnau*; *Marjino*; netoli Karaliaučiaus, Priegliaus dešiniajame krante) bažnyčia (XIV a. viduryje) buvo paversta sandėliu. Pačioje XX a. pabaigoje vokiečių lėšomis atstatyta, čia numatoma įkurti turizmo centrą. Netoli Karaliaučiaus, *Valdavoje* (*Waldau*; *Nizovje*), kryžiuočių pilis pritaikyta rusų mokyklai.

Gerų darbų pastaraisiais metais atliekama Karaliaučiuje (*Königsberg*; *Kaliningrad*). Šiais, 2005-aisiais, minint miesto 750-ąsias metines, Kaliningrado Kanto universitete įkurtas Lituanistikos centras, kaip Karaliaučiaus universitete 1723-1944 m. veikusio Lietuvių kalbos seminaro tęsia. Centrą puošia vieno iš universiteto steigėjų (1544 m.), Lietuvos intelektualo Abraomo Kulviečio skulptūra (skulptorius vilnietis prof. Konstantinas Bogdanas). Jubilėjaus garbei prie miesto Kaštanovo alėjos-Donskovo ir Admiralteiskaja gatvių sankryžos, netoli prieškarinio Lietuvos konsulato pastato, įrengtas Lietuvos skveras. Jame pastatytas paminklas Karaliaučiaus universiteto profesoriui, rektoriui, Teologijos fakulteto dekanui, K. Donelaičio poemos *Metai* pirmajam leidėjui, Karaliaučiaus garbės piliečiui M.L.G. Rėzai (1776-1840) (skulptorius Arūnas Sakalauskas, architektai Ričardas Krištopavičius ir Mindaugas Jomantas).

Tokio paminklo reikalingumą Mažosios Lietuvos reikalų taryba kėlė nuo 1990 m. Dailininkė Asta Vasiliauskaitė 2001 m. sukūrė jo skulptūrinį portretą. Taip metais važiuota į Karaliaučių vietos parinkti, surengta mokslinė konferencija įžymiajam mokslininkui pagerbti. Kaliningrado miesto merui 2003 m. Vilniaus miesto savivaldybei pasiūlius prisidėti prie Königsbergo 750-ties metų jubilėjaus renginių, mūsų savivaldybės pareigūnai kreipėsi į šio rašinio autorių ir Mažosios Lietuvos reikalų tarybos pirmininką Vytautą Šilą patarimo.

Buvo pasiūlyta pastatyti paminklą Rėzai. Džiugu, kad Vilniaus savivaldybės vadovai ir konkrečiai Algis Čaplikas, pasiūlę kitų Lietuvos didikų miestų savivaldybės, suderinusi su Kultūros ministerija, Dailininkų sąjunga, ši sumanymą įgyvendino. Tai yra lietuvių kultūros Karaliaučiuje įamžinimo gera pradžia. Tad tegu pildosi įžymiojo kosmonauto Aleksejaus Leonovo, 1965 m. pirmojo išėjusio į atvirą kosmosą, dalyvavusio Lietuvos skvere atidengiant paminklą Rėzai, žodžiai: „Puikus paminklas, tik pažūrėkite, kaip savo žvilgsniu Liudvikas Rėza kviečia ir telkia apie save žmones“.

XX a. paskutiniaisiais metais baigta atstatyti Karaliaučiaus katedra (1985 m. konservuota griuvančių sienų bei stogo viršus). Kneipuvos saloje – miesto širdis; restauruojamas šventovės vidus. Joje meldėsi, klausėsi vargonų muzikos, lankėsi turtingoje bibliotekoje (katedroje buvo Valenrodo biblioteka), greta esančio senjo universiteto profesoriai ir studentai. Katedra – kaip kultūros paveldas vertinga ir tuo, kad čia buvo palaidoti ne tik filosofas I. Kantas, prūsų ir lietuvių raštijos ugdytojas Prūsijos valdovas hercogas Albrechtas iš Gedinaičių, bet ir vienas universiteto steigėjų ir pirmųjų profesorių lietuvių iš Lietuvos Stanislovas Rapolionis, t.p. Prūsijos generalgubernatorius (1657-1665), valdovo Friedricho Wilhelmo patarėjas Lietuvos kunigaikštis Boguslavas

Radvila. Kur dabar jų palaikai? Iki remonto ant apgruvusios katedros sienos, netoli altoriaus, kabėjo memorialinė lenta Radvilai. Kur ji dabar?

Karaliaučiaus senasis universitetas Albertina Kneipuvoje, ant Priegliaus kranto, buvo sugriautas 1944 m. rugpjūčio paskutinėmis ir rugsėjo pirmosiomis dienomis per britų aviacijos antskrydžius. Bet jo sienos visai nušluotos nuo žemės paviršiaus jau po karo. Toje plynoje vietoje bene 1994 m. pastatytas atminimo akmuo. Juk Karaliaučiaus universitetas šimtmečius buvo europinio lygio mokslo šventovė (35 metais senesnis ir už Vilniaus universitetą), kurioje profesoriavo ir lietuviai (gal ir prūsai), studijavo šimtai jaunuolių iš Mažosios ir Didžiosios Lietuvos. Jie nusipelnė mokslui, švietimui, Bažnyčiai, lietuvių kultūrai.

Prūsų sembų pilaitės Tvanksta, kurią sugriovė kryžiuočiai, vietoje 1255 m. jie pastatė ordino pilį, tapusią galingiausia po Marienburgo pilies (nuo 1457 m. ordino vadovybės rezidencija). Per karą apgriauta, jos sienos SSRS vadovybės įsakymu 1967-1968 m. išsprogdintos, vėliau sunaikinti ir pamatai, pakeista visa aplinka, pastatyti sovietų rūmai, viešbutis. Pilies bažnyčia, kurioje kapelionu dirbo M.L.G. Rėza, sunaikinta per karą.

Išliko kai kurie objektai *Lietuvių pylime* (*Litthauer Wall*; nuo 1946 m. vadinamas *Litovskij val*): pagal lietuvių architektą Teofilio Spynauską projektą miestas nuo Lietuvos pusės 1626-1636 m. buvo apjuostas žiediniu gynybiniu pylimu su 26 bastionais – pavadintu Lietuvių pylimu. Vėliau tvirtintas fortais. Pylimas prasideda miesto šiaurinėje dalyje Dohna fortu (po karo jame įsteigtas puikus Gintaro muziejus) ir Rossės sodo vartais (ant jų išliko 1806-1807 ir 1813-1815 m. Prūsijos karo su Prancūzija didvyrių, Prūsijos kariuomenės reformatorių grafo feldmaršalo A.W. A. Gneisenau ir generolo G. von Scharnhorsto bareljefai). Pietinėje dalyje pylimas baigiasi dar išlikusiais Sakaimio (*Sackheim*), arba Lietuvos, vartais (pro juos atvažiuojama iš Lietuvos) ir bastionu *Litauen* Priegliaus pakrantėje; išlikę griuvėsiai. Išlikusiuose bastionuose kaliningradiečiai įrengė garažus, dirbtuves, barus.

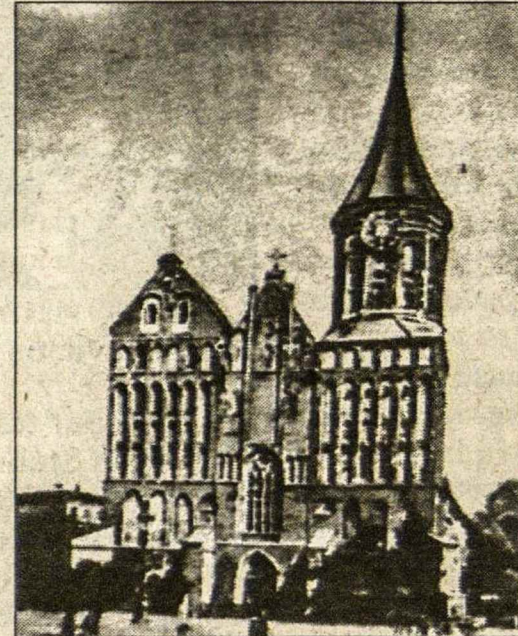
Miesto 750-čio jubilėjui Lietuvių pylime atkurti Karališkųjų vartų (*Königstor*) bareljefai: šv. Adalberto – pirmojo prūsų krikštytojo, – Sembos užkariautojo (su kryžiuočiais) Bohemijos karaliaus Ottokaro II Pržemisllo (jo garbei prūsų Tvanksta pavadinta *Königsbergu*, t.y. Karaliaus kalnu) ir pirmojo Prūsijos kunigaikščio Albrechto Brandenburgiečio.

Dėl bažnyčių. Svarbiausioji katalikų bažnyčia (1907), didelė raudonų plytų, stovi Priegliaus kairiajame krante, miesto centre. Iki 1980 m. joje buvo paminklų dirbtuvė, vėliau paversta filharmonija, valdžia niekaip nenori gražinti tikintiesiems. Karaliaučiaus katalikų bendruomenei buvo perduota Šv. Adalberto bažnyčia (1904), bet jos negrąžina čia įsikūrusi valstybinė įstaiga. Dėl to Lietu-

vių pylimo gale, Priegliaus pakrantėje (buvusiame Sakaimio rajone) katalikų Šv. Šeimos parapijai 1994 m. buvo atidaryta iš Vokietijos atvežta surenkama laikina baroko tipo medinė bažnyčia, – vieninteliai katalikų maldos namai. Čia energingai ir sėkmingai dirba Kaliningrado gyventojų mylimas ir gerbiamas, daug parapijai ir srities žmonėms, lietuvių nusipelnęs klebonas kanauninkas Anupras Gauronskas. Jo dėka maldos namai tapo vietos lietu-

evangelikų liuteronų bažnyčia. Ji yra ir kultūros centras. Karaliaučiaus Lenino aikštėje (buvusi Hanzos aikštė), už Lenino paminklo nugaros per 8 metus pastatyta ir 2005.VII.2 pašventinta didžiulė cerkvė soboras – rusiškumo ir pravoslavybės krašte simbolis.

Į šiaurę nuo Karaliaučiaus, Neuhausene (*Gurjevsk*) kunigaikščio Albrechto nurodymu XVI a. I pusėje ant sembų piliakalnio pastatyta pilis, perleista Sembos vyskupui. Sovietmečiu

Kairėje - Karaliaučiaus katedra; dešinėje - Karaliaučiaus katedros vidus XX a. pradžioje

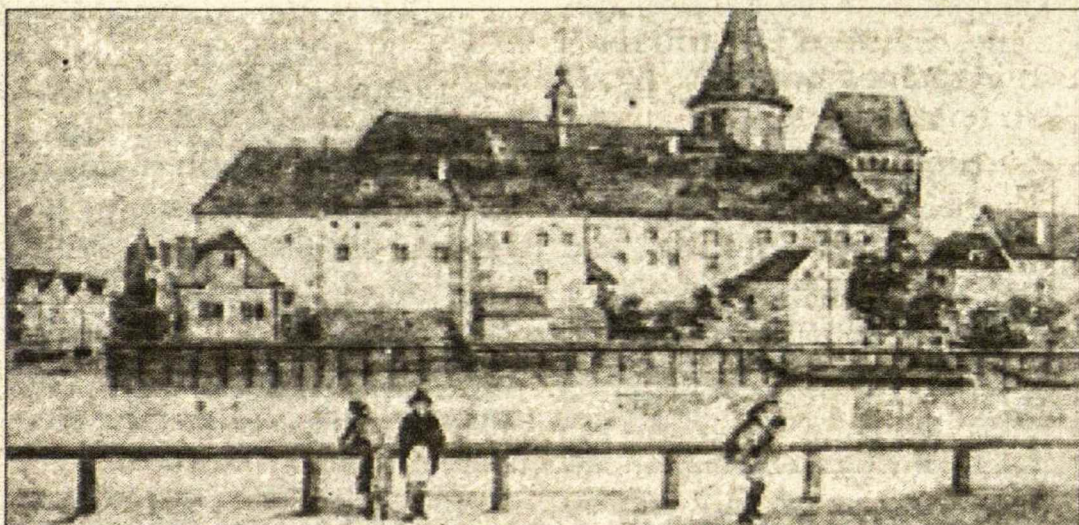
Ntr. Mažosios Lietuvos kultūros pėdsakai

vių ne tik religiniu, bet ir kultūriniu centru, nes bendruomenė savo kultūros namų neturi. Protestantų centru tapo prieš keletą metų Kaliningrade pastatyta evangelikų liuteronų bažnyčia. Deja, buvusios tarp Brandenburgo vartų ir geležinkelio stoties senosios kapinės (yra vaikų darželio teritorija), kuriose palaidota universiteto profesorių, tarp jų M.L.G. Rėza, sunaikintos, nėra jokio antkapinio paminklo.

Miesto centre stovinti Karalienės Luise's bažnyčia (1901 m.) paversta Lėlių teatru (beje, joje 1991 m. buvo įsteigta Karaliaučiaus-Kaliningrado srities lietuvių kultūros draugijų bendrija).

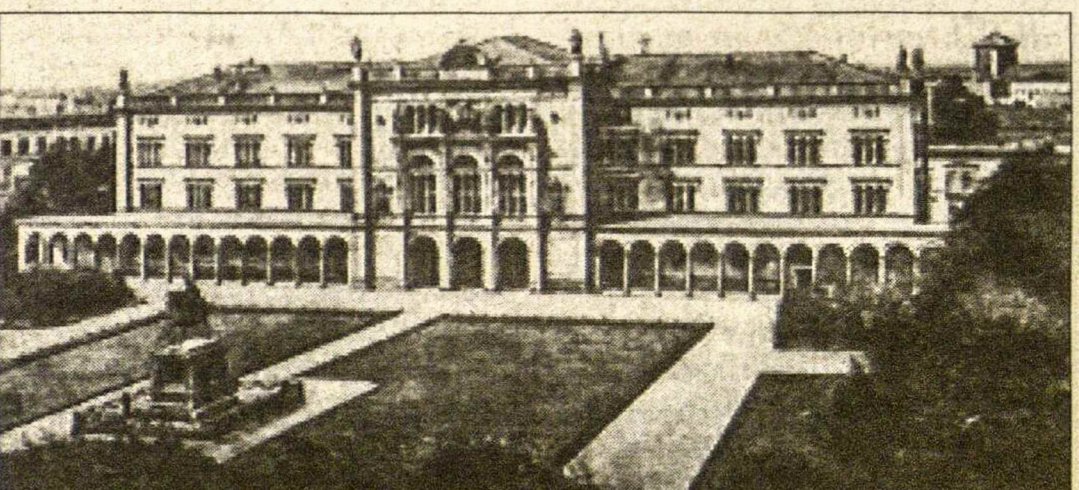
Vakarinėje dalyje išliko viena seniausių baltų kraštuose *Judyčių* (*Juditien*; pastatyta apie 1294 m.; iki 1986 m. atstatyta) bažnyčia, 1986 m. paversta cerkve su vienuolynu. Ir Rasenavos (buvo sandėliai), Panartų (sporto salė), Šv. Kryžiaus bažnyčios, berods, paverstos cerkvėmis. Apskritai, XX a. pabaigoje Kaliningrado srityje cerkvėmis buvo paversta apie 20 bažnyčių; daugiausia tos, kurių geriausia būklė. Dėl to vokiečiai prieš keletą metų buvusios Karalienės Luise's atminimo bažnyčios kapinių vietoje pastatė naują didelę ir gražią

(Bus daugiau)

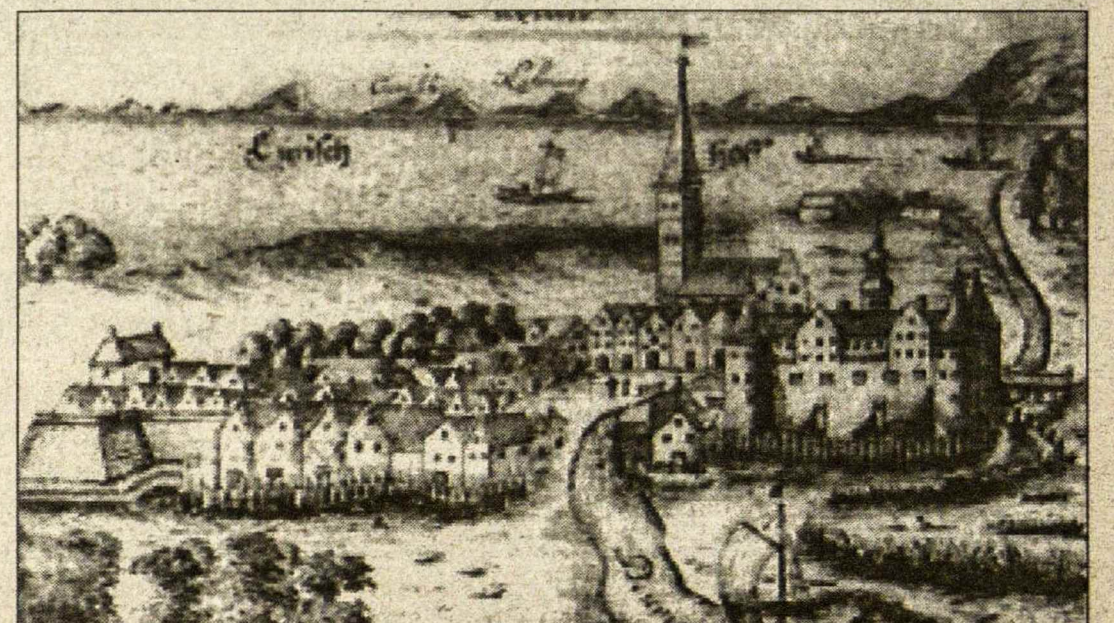
Senasis Karaliaučiaus universitetas (iki 1861 m.)

Ntr. iš Mažosios Lietuvos kultūros pėdsakai

Naujasis Karaliaučiaus universitetas (po 1861 m.)

Ntr. Mažosios Lietuvos kultūros pėdsakai

Labguva XVII a. pradžioje. Senovinė graviūra

Ntr. Mažosios Lietuvos kultūros pėdsakai

Lapkričio 5 d. Lemonte įvykusiame Lietuvių fondo metiniame pokilyje buvo įteikta dr. A. Razmos vardo penktoji premija. Šiemet ši \$25,000 (JAV) premija paskirta A.P.P.L.E. (Amerikos talka Lietuvos švietimui) bendrijai. Tai penktoji ir paskutinė šio pobūdžio premija. Nuotraukoje iš k. - LF valdybos pirmininkė Sigita Balzekienė, buvusi A.P.P.L.E. vadovė Irena Ross, priėmusi šią premiją bendrijos vardu, premijos skyrimo komisijos narė Stasė Petersonienė ir dr. Antanas Razma Ntr. A. Gedrio

Mažosios Lietuvos...

Atkelta iš 3-čio psl.

Nuo sovietinio (kaip ir ankstesnių, ypač – kryžiuočių) genocido labiausiai nukentėjo Karaliaučiaus kraštas – pagrindinė Mažosios Lietuvos dalis, netekusi visų savo gyventojų, senųjų žemės vardų ir kito kultūrinio paveldo. Nepaisant to, kad šis kraštas, dauguma teritorijos įėjęs į Mindaugo Lietuvos valstybę, jau seniai nėra mūsų valstybės dalis, mes neturime moralinės teisės būti abejingiems šioms netektims, kurias patyrė senoji etninė baltų (lietuvių ir prūsų) žemė – lietuvių raštijos ir pirmųjų lietuviškų knygų kalvė.

1944-1947 metais dėl patirto sovietinio genocido žuvo apie 300 tūkstančių po raudonosios armijos puolimo šiame krašte dar likusių civilių vietos gyventojų – moterų, senelių, vaikų. Daugiausia, žinoma, vokiečių kolonistų, lietuvių ir prūsų kilmės vokiečių palikuonių, o taip pat Rytprūsių lietuvių – lietuvininkų. Daugelis jų mirė iš bado ar nuo sužvėrėjusių raudonarmiečių smurto. Dar 102 tūkstančių likusių gyvų Stalino talkininkai, tęsdami Rusijos imperijos deportacijų tradicijas, 1948-1951 m. ištrėmė iš Karaliaučiaus krašto.

Nuoseklaus Mažosios Lietuvos gyventojų naikavimo pradžia yra 1944 metų spalio 16 diena, kuria Sovietų Sąjungos generolo Ivano Černiachovskio III Baltarusių fronto 5-ajai ir 11-ajai armijoms pavyko įsiveržti į Karaliaučiaus kraštą. Raudonarmiečių žygį lydėjo žvėriškas moterų, mergaičių ir senelių prievartavimas, jas užstoti bandžiusių vyrų, tėvų, senelių korimas ar šaudymas. Tarptautinė gydytojų komisija nustatė, kad 1944 m. spalio 21 dieną prie Gumbinės, Nemerkio gyvenvietėje (vok. Nemmersdorf, rus. - Majakovskoje) raudonarmiečiai surengė beginklį gyventojų skerdynes, kurių metu buvo sadistiškai nužudytos 72 moterys. Net 8-12 metų mergaitės ir 84 metų senutė buvo išprievartautos. Daugybė Karaliaučiaus krašto ir centrinės Rytprūsių dalies civilių gyventojų bandė (vieni kranu, kiti - ledu) traukti prie Piliavos (vok. Pillau, rus. - Baltijsk) uosto, kad pasitrauktų į Vokietiją. Juos negailestingai bombardavo lėktuvai. Buvo paskandinti 73 pabėgėlių laivai (laimingai pasitraukė rašytojas Vydūnas – jo laivas išvengė povandeninio laivo persekiojimo). Po pirmojo raudonojo teroro išlikę gyventojai buvo gaudomi ir varomi į Karaliaučiaus, Įsruties, Prūsų Ylavos, Gastų, Tolminkiemio ir kitus lagerius (koncentracijos stovyklas). Ten kentė alkį, šaltį, ligas. Pvz. Ylavos lageryje 1945-1948 m. buvo numurinta per 10 tūkstančiai žmonių. Karaliaučiaus lageryje 1945 m. gegužės viduryje dar buvo 14 tūkstančių gyvųjų, o birželio pabaigoje – tik 6 tūkstančiai.

1945 m. rugpjūčio 2 d. Potsdamo susitarimu šiaurinė Rytprūsių dalis (be Klaipėdos krašto, kuris tuo pačiu susitarimu Lietuvai sugrįžo automatiškai) buvo perduota laikinai valdyti Sovietų Sąjungai – iki Taikos konferencijos. Skirtingai nuo Lenkijos, kuri Potsdamo susitarimu gavo iš-

skirtinę teisę iškeldinti Vokietijos piliečius iš jai atiduotos centrinės ir pietinės Rytprūsių dalies, Sovietų Sąjunga tokios teisės negavo. Tačiau, 1947 m. spalio 11 d. SSSR Ministerių taryba priėmė nutarimą *Dėl vokiečių iškeldinimo iš Karaliaučiaus srities*, liudijantį akivaizdų tarptautinės teisės pažeidimą, nes pagal 1907 m. Hagos konvenciją buvo draudžiama iškeldinti ar naikinti civilius vietos gyventojus, nesant karinės būtinybės. Deja, sovietinė deportacija vyko jau gerokai po karo...

Mažosios Lietuvos gyventojų genocido atmintinos dienos įvedimo oponentai neretai apeliuoja į apsisprendimui reikalingų dokumentinių faktų stoką. Iš tiesų, dar daug genocido detalių Mažosios Lietuvos teritorijoje (Karaliaučiaus ir Klaipėdos kraštuose) nėra atskleista. Vis dėlto to, kas užfiksuota, kas žinoma, pakaktų sovietiniam genocidui pasmerkti ir jo aukoms deramai pagerbti. Apie Rytprūsių, taigi ir Karaliaučiaus krašto, civilių gyventojų žudynes, yra daug liudijimų vokiškoje spaudoje, pvz. Heinzo Nawratilo knygoje *Schwarzbuch der Vertreibung 1945 bis 1948*, München, 1999. Vokietijos Koblenco Valstybės archyve (Bundesarchiv, Potsdamer STR.1, D-56075) surinkta apie 10 tūkstančių Rytprūsių tragedijos nukentėjusiųjų ir liudininkų parodymų, apie 18 tūkstančių specialiųjų anketų ir gausybė nuotraukų. Atskirų liudijimų būta ir lietuviškoje spaudoje, pvz., Olofą Pasenau straipsnis *Piktžolių prižėlę Rytprūsių laukai. Apie nutylėtą genocidą* // LA 1994-05-07, Nr. 89.

Mažosios Lietuvos gyventojų genocidą 1947 m. sausio 15 d. pasmerkė ir vakarus pasitraukusių lietuvininkų atkurta Mažosios Lietuvos taryba (*Mažosios Lietuvos lietuvių protestas*, Fulda, Vokietija). Kaip nusikaltimą prieš žmoniją jį įvertino ir 2000 m. birželio 12-14 d. įvykusio Tarptautinio kongreso "Komunizmo nusikaltimų įvertinimas" tribunolas.

1948-12-09 Jungtinių Tautų konvencija "Dėl kelio užkirtimui genocido nusikaltimui ir baudimui už jį" genocidą traktuoja kaip tarptautinę teisę pažeidžiantį nusikaltimą. Pagal JTO Generalinės Asamblėjos 1968-02-26 priimtą konvenciją "Dėl senaties termino netaikymo už karinius nusikaltimus ir nusikaltimus žmonijai" sovietinis Mažosios Lietuvos gyventojų genocidas yra senaties terminu neturintis karinis nusikaltimas. Šiais metais praėjė jubiliejiniai II pasaulinio karo pabaigos minėjimai suteikė progą atkreipti politikų ir Lietuvos visuomenės dėmesį į šio karo metu pasireiškusį Mažosios Lietuvos gyventojų genocidą.

Įvertinę brutalaus etninio baltų krašto gyventojų sunaikinimo faktą, neturime teisės ignoruoti Lietuvos valstybės pašonėje įvykdyto genocido. Todėl labai prašytume LRS Pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisiją imtis iniciatyvos papildyti Lietuvos atmintinų dienų įstatymą šiais žodžiais:

"Spalio 16-oji – Mažosios Lietuvos gyventojų genocido diena".

Mažosios Lietuvos reikalų taryba,
Vytautas Šilas, pirmininkas

KANADOS ĮVYKIAI

Taikdariai Afganistane

Kanados kariuomenės taikdariai Afganistane keliai į naują vietovę. Po dvejų metų tarnybos Afganistano sostinėje Kabul, kur jie teikė apsaugą ir stabilumą mieste, kaip NATO taikos misijos 1000 karių turintis dalinys mėgins atstatyti tvarką ir taiką Kandahar mieste ir apylinkėse. Miestas yra toliau į pietus nuo sostinės, ir dauguma gyventojų priklauso Pashtuns giminei, kurių kita pusė gyvena Peshawar apylinkėse Pakistano valstybėje. Ši vietovė yra laikoma kaip viena iš nepastoviausių ir pavojingiausių Afganistano vietovių, primenantį savo neramumais Iraką, turi nekontroliuojamas sienas, kurias laisvai kerta maištininkai su įvairia kontrabanda ir ginklais. Kariams teks malšinti sukilėlius, būti Vakarų civilizacijos diplomatais ir teikti humanitarinę pagalbą tos srities gyventojams. Iki vasario mėnesio Kanados karių skaičius bus padidintas iki 2,000. Nuogaustaujama, kad ši misija gali pareikalauti didesnio karių gyvybių skaičiaus.

Aukštesnis universiteto mokestis nereikia, kad universitetas yra geresnis. *Maclean's* žurnalo vykdomas metinis universitetų vertinimas rado, kad Toronto universiteto medicinos mokykla, ištisus 10 metų vyravusi šioje srityje, dabar jau turi dalintis šia garbe su Kvebeko McGill universitetu. Iš 17 Ontario universitetų bent pusė prarado savo turėtą eilę, lyginant su praeitų metų vertinimu. Panaikinus 13-tą klasę, Ontario susilaukė didesnio studentų skaičiaus, tačiau valstybės biudžetas neprisitaikė prie šio pokyčio. Manoma, kad daugiausia nukentės aukštesnių universitetinių pakopų studentai, nes lyginant su pirmųjų ketverių metų studentų skaičiumi, magistrantų ir doktorantų santykis smarkiai pasikeitė. Pasikeitė ir mokomojo personalo santykis su studentais, todėl Kanados ministeris pirmininkas yra raginamas dėti daugiau pastangų šiam santykiui pagerinti.

Neatsargiai numesta, nors ir suminta, cigaretė sukėlė didžiulį gaisrą. Britų Kolumbijos teismas pripažino 52 metų amžiaus asmenį kaltu už neatidumą metant degantį daiktą arčiau nei vieno kilometro atstumu nuo miško. Kilęs gaisras sunaikino 73 gyvenvietes ir lėntpjūvę, aprėpė 260 kvadratinį kilometrų plotą. Vien tik ugniagesyba kainavo daugiau kaip 31 mln. dol. Tačiau teismui buvo pateikta kelių tūkstančių asmenų peticija prašant kaltinamąjį išteisinti, nes jis daręs viską, ką galėjęs stabdyti šio gaisro plėtimąsi, o be to, jis pats prisipažino, kad, vos keliom minutėm praėjus nuo cigaretės numetimo, pastebėjęs klaidą.

Saturday Star laikraščio lapkričio 5 d. laidoje kelionių skyriuje buvo įdėta Lietuvos Kryžių kalno nuotrauka su

įrašu: "Pasitikrink savo geografinės žinias, spėk kur ši nuotrauka buvo padaryta. Atsakymą rasite kitą šeštadienį". Įdomu, kad didysis Kanados dienraštis atkreipė dėmesį į lietuviams brangų Kryžių kalną.

Kvebeko provincijoje gyvenąs dainius-poetas Raymond Levesque, atsisakydamas gen. gubernatorės apdovanojimo ir 15,000 dol. premijos, laimėjo dvigubai daugiau. "Bloc Quebecois" parlamentarė Caroline St-Hilaire pasiryžo dar daugiau išplėsti politinę dirvą atsiskyrimui nuo Kanados ir Kvebeko kultūros puoselėjimui – įsteigė fondą "Levesque" atsisakytai premijos apmokėti. Per trumpą laiką šis fondas išaugo iki 33,000 dol. Priimdamas šį pakaitalą, Levesque pridūrė, kad jis niekada negalėtų kauptis prieš gen. gubernatorę ir priimti iš jos dovaną.

Bedarbių skaičius Kanadoje nukrito iki 6.6%. Tai yra 30 metų rekordas. Asmenys, ieškantys darbo, gali džiaugtis pasirinkdami darbdavį, tačiau nuogaustaujama, kad kainos ims kilti, jų įkandin didės infliacija, o jai kontroliuoti bankai kels palūkanas. Darbo jėgos pareikalavimas kyla parduotuvėse, kurios ruošiasi Kalėdų sezonui, o taip pat finansų, draudimo ir nekilnojamo turto prekybos srityse.

Vyriausybė ėmėsi priemonių sudrausti apgaubingų mankštos priemonių skelbėjus, kurie užtikrina svorio numetimą. Vis labiau įsisąmoninant, kad nutukimas yra pavojingas sveikatai, atsiranda naujų mankštos įrankių, tepalų, vaistų ir maisto priedų, kurie iš tikrųjų nieko nepadeda. Vartotojai praranda bilijonus dolerių, o įmonės naudojasi žmonių naivumu. Kanados sveikatos departamentas prisidėjo prie Meksikos ir JAV sveikatos įstaigų, kurios mėgina apriboti nepagrįstų skelbimų plitimą. Tam tikslui yra paskirti kontrolės valdininkai, kurie rado, kad jau veikia net 734 įmonės, vienokiu ar kitokiu būdu nusižengusios įstatymams. Dažniausiai vartojamas šių priemonių bei vaistų pardavimo būdas yra elektroniniai ryšiai. Sveikatos skyrius skelbia, kad tinkamiausias būdas svoriui numesti yra ilgalaikis balansuoto maisto ir kasdieninės mankštos derinimas.

Toronto mieste nuo šaunamųjų ginklų žuvo 44 asmenys. Kanados teisingumo ministeris Irwin Cotler tikisi susitarti su provincijomis ir priimti sugriežtintą ginklų kontrolės įstatymą. Be to, jis siūlo skirti privalomą kalėjimo bausmę tais atvejais, kai vykstant nusikaltimą buvo vartojami šaunamieji ginklai. Ontario provincijos vyriausias prokuroras reikalauja įstatymo, kuris numatytų kalėjimo bausmę net ir už nelegalaus ginklo laikymą. Ministeris tikisi įstatymo projektą pateikti parlamentui jau šio mėnesio pabaigoje. AKV

MŪSŲ TĖVYNĖJE

POPILIARUS JŪRŲ MUZIEJUS

Lietuvos jūrų muziejus yra labiausiai lankomas visoje valstybėje. Per devynis šių metų mėnesius Smiltynėje įsikūrusiame jūros gamtos ir istorijos komplekse apsilankė daugiau kaip 400,000 lankytojų. Muziejaus direktorės Olgos Žalienės teigimu, šiemet jau sulaukta 60,000 žmonių daugiau nei pernai. Muziejus veikė liepos mėnesį - per dieną susilaukė daugiau kaip 5,000 lankytojų. Labai padaugėjo suaugusiųjų, besirenkančių ne į delfinariumą, o į Kopgalio tvirtovę, kurioje įsikūręs akvariumas, Jūros faunos, Jūros paukščių bei žinduolių ir Laivybos istorijos parodos. Beveik padvigubėjo lankytojų siūlomų užsiėmimų ir ekskursijų. Lietuvai įstojus į Europos sąjungą lankytojų srautą stipriai didina ir turistai iš užsienio.

JAUNIMO KONFERENCIJA

Lapkričio 3-4 d.d. Vilniaus universiteto Teatro salėje vyko Valstybinė jaunimo konferencija, kurioje aukščiausieji šalies valdžios atstovai ir nevyriausybinių jaunimo organizacijų nariai diskutavo apie Lietuvos jaunimo politiką ir jos plėtrą, Europos sąjungos jaunimo politikos perspektyvas. Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos pirmininko Miroslavo Monkevičiaus teigimu, konferencijoje dalyvavo ne tik jaunimo organizacijų atstovai, bet ir tokioje veikloje nedalyvaujantys jaunuoliai. Daugiau kaip 150 jaunimo atstovų iš visos Lietuvos bus pristatytos politikos aktualijos, aptariami šiuo metu rengiami svarbūs valstybiniai bei europiniai dokumentai. Konferencijos visuotinėje sesijoje buvo kalbama apie jaunimo vaidmenį pilietinėje visuomenėje, iššūkius ir galimybes. Socialinės jaunimo problemas apžvelgė Socialinių tyrimų instituto direktorius Arvydas Matulionis, Vilniaus miesto ir apskrities verslininkų darbdavių konfederacijos pirmininkas Rimvydas Jasinavičius pasidalino mintimis apie jauno žmogaus perėjimą iš švietimo sistemos į darbo rinką. Jaunimo organizacijų vaidmenį pilietinėje visuomenėje pristatė Europos jaunimo forumo pirmininkas Renaldas Vaisbrodas. Konferencijos dalyviai turėjo galimybę padiskutuoti su socialinės apsaugos ir darbo ministere Vilija Blinkevičiūte, švietimo ir mokslo ministru Remigijumi Motuzu, vidaus reikalų ministru Gintaru Furmanavičiumi ir kt. Konferencijon pakviesti savivaldybių merai bei jaunimo reikalų koordinatoriai.

NAUJAS CENTRAS

Vilniuje lapkričio antrąją savaitę užbaigtas statybų bendrovės "Mitnija" sveikatingumo ir prekybos centro pastato statyba. Žirmūnų mikrorajone, prie Žirmūnų ir Kareivių gatvių sankryžos,

7,000 kv. m. ploto pastate įsikurs prekybos centras, restoranai, grožio salonas, sporto klubas "Impuls" su baseiniais ir masažo kabinetais. Statybos darbų, užsakytų bendrovės "Minoleta", vertė siekia 27 mln. litų. Praėjusio mėnesio pabaigoje įmonė pradėjo Kauno "Akropolio" statybas. Panašus pastatas Klaipėdoje planuojamas užbaigti gruodžio mėnesį, praneša DELFI.

NEAPSIDRAUDĘ GYVENTOJAI

Rugsėjo mėnesį draudimo firmos "PZU Lietuva" užsakyta apklausa, atlikta visuomenės tyrimų firmos "Baltijos tyrimai", rodo, kad beveik pusė (47%) Lietuvos gyventojų nėra apsidaudę jokia draudimo rūšimi, ir dauguma jų draustųsi tik, jei toks draudimas taptų privalomas. Kaip praneša DELFI, populiariausia draudimo rūšis Lietuvoje yra privalomasis vairuotojų civilinės atsakomybės draudimas, kuriuo yra apsidaudę 38% apklaustųjų. Turta apdraudę yra tik 13% gyventojų, gyvybę - 10%. Dažniausiai draudžiasi didesnes pajamas turintys miestų ir 30-49 metų amžiaus didmiesčių gyventojai. Dauguma apklaustųjų (54%) mano, kad visų pirma vertėtų draustis nuo traumų ir nelaimingų atsitikimų.

SULAIKYTAS DAKTARAS

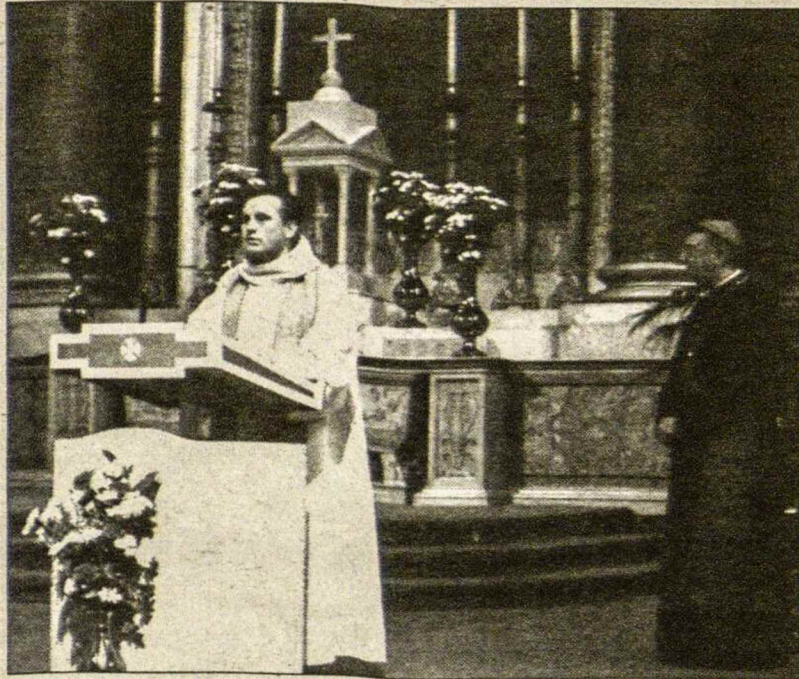
Lapkričio 7 d. Kriminalinės policijos biuro Organizuotų nusikaltimų tyrimo tarnybos (ONTT) pareigūnai sulaikė Kauno nusikalstamo pasaulio autoritetu pramintą Henriką Daktarą. Jį sulaikyti leido ikiteisminio tyrimo teišėjas. DELFI rašo, kad H. Daktarui spalio viduryje galėjo būti pateikti įtarimai dėl pasikėsimo nužudyti vieną Kauno gyventoją. Pastarasis išliko gyvas, tačiau neigalus. Generalinės prokuratūros atstovai teigia, jog kaunietis sulaikytas tęsiant ikiteisminį tyrimą dėl turto prievartavimo. Kauno nusikalstamo pasaulio autoritetu vadinamam H. Daktarui kiek laiko praleidus laisvėje, už groty atsidūrė jo sūnus, jauniausias Kauno miesto tarybos narys Enrikas Daktaras. Jis buvo nuteistas kalėti netikrų pinigų ir narkotikų kontrabandos byloje ir bausmę atlieka Vilniaus pirmuosiuose pataisos namuose.

PADAUGĖJO ŽVĖRIŲ

Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos departamento duomenimis, šiais metais, palyginti su praėjusiais, pagausėjo tauriųjų elnių, šernų ir kai kurių kitų žvėrių. Tauriųjų elnių yra per 12,000. Briedžių kaimenė didėja labai pamažu. Šiemet jų suskaičiuota 3,897 arba 37 daugiau negu 2004 m. Pagausėjo stirnų, kurių dabar yra apie 81,000, netruksta ir šernų - jų yra daugiau kaip 29,000. Lietuvoje skaičiuojama apie 30,000 medžiotojų. Lapkričio 3 d. jie mini Šventojo Huberto, medžiotojų globėjo, dieną. RSJ

LIETUVIŲ TELKINIuose

Lietuviai Airijoje

Kun. Egidijus Arnašius su arkivyskupu D. Martin

Arkivyskupas Diarmuid Martin

Bendra dalyvių nuotrauka Šv. Andriejaus šventovėje Dubline

Spalio 30 d. Dublino lietuvių katalikus aplankė prelatas Edmundas Putrimas, Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuvių sielovada. Sekmadienį, 2 val.p.p., Mišiose Šv. Andriejaus šventovėje, Westland Row. Taip pat dalyvavo ir Dublino arkivyskupas Diarmuid Martin bei parapijos, kurioje glaudžiasi lietuvių katalikų misija Dubline ir kol kas visoje Airijoje, klebonas kun. Paddy Boyle.

Mišiose lietuvių susirinko per 200 žmonių, įskaitant Airijos lietuvių bendruomenės atstovus iš Dublino ir Korko (Cork). Prelatas Edmundas Putrimas buvo pagrindinis šv. Mišių celebrantas, todėl Mišios buvo lietuvių kalba. Pamoksle prelatas padėkojo Dublino arkivyskupui už visokeriopą paramą ir supratimą įsteigiant lietuvių katalikų misiją Airijoje ir sudarytas sąlygas apaštalavimui atvykusiam jau vasario mėnesi Telšių vyskupijos kunigui Egidijui Arnašui. Be to, kreipdamasis į gausiai susirinkusius vietos lietuvių, prelatas paragino juos kuo gausiau burtis šioje misijoje, kad išlaikytų savo tikėjimą, tautiškumą ir lietuvišką bendruomeniškumą. Prelato išsakytos mintys ne kartą buvo nutraukiamos audringais pritrimo plojimais.

Arkivyskupas Diarmuid Martin, kalbėdamas Mišių pabaigoje pasidžiaugė susirinkusiais Dublino lietuviais ir pažadėjo visokeriopą pagalbą mūsų dvasiniams poreikiams.

Po Mišių buvo padaryta bendra susirinkusiųjų nuotrauka ir toliau bendravimas tęsėsi prie vaišių, tiek su prelatu Edmundu Putrimu, tiek su Dublino arkivyskupu Diarmuid Martin, su Lietuvos ambasados atstovais Dubline ir su ambasadore Izolda Brickovskiene.

Po ilgo pabendravimo vėlai vakare išsiskirstė į savo namelius paskutiniai susirinkę misijoje lietuviai. Spalio 31 d. prelatas Edmundas Putrimas toliau lankė vietos lietuvių.

Kun. Egidijus Arnašius, Lietuvių katalikų misijos administratorius Airijos Dubline

MINTYS

• Dažnai mūsų norai neįvyksta, trumpai meiliausi žodžiai šildo, tik darbas doras vien nenyksta, jo net ir amžiai neišdildo. (A. Jakštas)

• Sveikos, sveikos viešnios brangios, mėlynos akytės, jūsų žydris - iš padangės trupinys nukritęs. (Jurgis Baltrušaitis)

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- ▶ KULNŲ SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ LAUGĖ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ▶ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ▶ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ▶ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- ▶ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ▶ STERILŲ IRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitytė, B.A., pirkimo ir pardavimo atstovė. Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas 1-888-657-4844 Darbo 705-445-8143

Elektroninis paštas: salvaitis@bmls.com Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

Pirmoje eilėje tarp vaikų (iš kairės) kunigas Egidijus Arnašius, ambasadorė Izolda Brickovskienė, prelatas E. Putrimas ir arkivyskupas D. Martin Šv. Andriejaus šventovėje Dubline, Airijoje

Lietuvių telkinio sueigos

EDVARDAS ŠULAITIS

Cicero ir apylinkių lietuviai dar vis sekmadieniais renkasi į Šv. Antano parapijos šventovę lietuviškoms Mišioms. Spalio 30 d. parapijos žiniaraštyje buvo išspausdintas sąrašas žmonių, kurie palaidoti po pamaldų Šv. Antano šventovėje. Nuo praėjusių Vėlinių iki šių iš šios šventovės amžinybėn buvo palydėtos: Bronė Motušienė, Teodora Zailskienė, Helen Burneikienė, Loreta Grigaliūnienė, Danutė Prapuolenienė, Eleonora Teodora Stučinskienė.

Paskutinį spalio mėnesio

sekmadienį lietuviškas Mišias atnašavo dabar Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje Marquette parke dirbantis kun. dr. Arvydas Žygas. Jis yra gimęs ir augęs Cicero lietuvių telkinyje, bet ilgą laiką darbavęsis Lietuvoje. Mišių metu gražiai giedojo muz. Vilmos Meilutytės vadovaujamas lietuvių choris.

Po pamaldų tikintieji susirinko tradicinei kavutei į lietuviams paskirtą kambarį parapijos buvusios mokyklos pastate. Čia, kaip įprasta, programai vadovavo dr. Petras Kisieliūsis. Jis pakvietė pasidalinti išpūdžiais iš

Lietuvos neseniai grįžusią Birutę Zalatorienę. Ši tėvynėje išbuvo nuo rugsėjo 9 iki spalio 25 dienos. Turėjo progų ten daug ką matyti ir patirti. Ji plačiai keliavo po Lietuvą, kurį laiką pabuvojo vienoje sanatorijoje Druskininkuose. Pažymėjo, jog už palyginti nebrangią kainą ten galima gauti ne vien tik kambarį, bet ir maistą bei gydymąsi procedūras. Druskininkai jai paliko gerą vaizdą ir kaip miestas.

Šį kartą lietuvių susibūrimas buvo šiek tiek trumpesnis, nes dalis žmonių skubėjo į mirusių pagerbimą Šv. Kazimiero kapinėse 12 val. O kiti iš ten dar važio į Jaunimo centrą, kur 3 val. prasidėjo kun. Alfonso Lipniūno 100 m. gimimo minėjimas.

navo "Pašvaistės" chore. Prie kapo užuojautą šeimai ir paskutinius atsisveikinimo žodžius tarė KLB Londono apylinkės pirmininkas Stasys Keras, ant karsto užbėręs lietuviškų smiltelių ir gintarėlių. "Pašvaistės" choro vardu atsisveikino Algis Švilpa. Sugiedotas Tautos himnas. Liūdesyje liko žmona Elly, vaikai su šeimomis ir kiti artimieji. Po laidotuvių visi buvo pakviesti pietų į Grosvenor klubo salę.

Aldona V.

London, ON

A.a. RUDOLF (RUDY) WILLEN (WILLENBRECHT) mirė spalio 29 d. Longwort slaugos namuose, eidamas 79-us gyvenimo metų. Atsisveikinimas su velioniu įvyko Westview laidotuvių namuose. Nuoširdžiai kalbėjo velionies našlė Elly (Becker), dukra Cindy Goble, sūnus Rudy Willen ir brolis Helmut Willenbrecht. Užuojautos žodžius Lon-

dono lietuvių vardu tarė D. Chai-nauskienė. Į paskutinę žemišką kelionę velionis išlydėtas lapkričio 2 d. iš Redeemer liuteronų šventovės į Mount Pleasant kapines Londone, ON. Šventovėje nuoširdžiais prisiminimais apie velionį dalijosi jo sesuo Erika Greer. Gedulines pamaldas vedė kun. Jeff Smith. Velionies palydėti susirinko daug giminių, draugų ir pažįstamų. Velionis, dar būdamas geros sveikatos, dalyvavo lietuviškoje veikloje, dai-

navo "Pašvaistės" chore. Prie kapo užuojautą šeimai ir paskutinius atsisveikinimo žodžius tarė KLB Londono apylinkės pirmininkas Stasys Keras, ant karsto užbėręs lietuviškų smiltelių ir gintarėlių. "Pašvaistės" choro vardu atsisveikino Algis Švilpa. Sugiedotas Tautos himnas. Liūdesyje liko žmona Elly, vaikai su šeimomis ir kiti artimieji. Po laidotuvių visi buvo pakviesti pietų į Grosvenor klubo salę.

Aldona V.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 51 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki .0.75%
santaupas1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius1.50%
180 dienų indėlius1.55%
1 m. term. indėlius2.50%
2 m. term. indėlius2.75%
3 m. term. indėlius3.00%
4 m. term. indėlius3.40%
5 m. term. indėlius3.85%
RRSP ir RRIF (Variable)1.00%
1 m. ind.2.50%
2 m. ind.2.75%
3 m. ind.3.00%
4 m. ind.3.40%
5 m. ind.3.85%

PASKOLAS
Asmenines nuo4.70%
nekiln. turto 1 m.4.70%

• Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai

• Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu
3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELE - INTERAC KORTELE
TINKLAPIS: www.talka.ca

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES

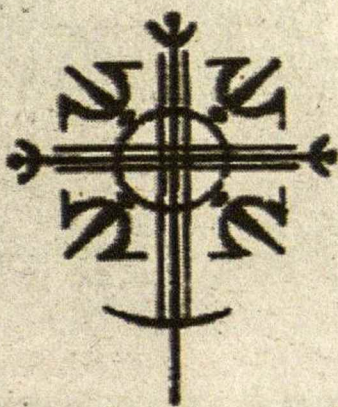
Skambinti

R. Jareckul

Tel. 416-370-3539

arba 416-825-3328

(Nemokamai atvažiuoju į kainoti)

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Loughheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

St. Peterburgo, FL, Lietuvių klubo pirm. A. Karnienė sekmadienio popietėje, spalio 2, pakvietė kalbėti BALFo tarybos pirm. dr. P. Budninką apie šios organizacijos veiklą, nes spalio JAV LB laikomas BALFo mėnesiu. Šio mėnesio sekmadieniais renkamos aukos šiai organizacijai ir Lietuvių klubo popietėse. Dr. P. Budninkas apibūdino, ką ir kaip BALFas šelpia. Buvo ir klausimų, į kuriuos išsamiai atsakė kalbėtojas. Grįžusi iš JAV LB tarybos suvažiavimo Detroitė V. Meiluvienė, St. Peterburgo LB apylinkės valdybos pirmininkė, padarė trumpą pranešimą, pažymėdama, kad suvažiavimas buvo gerai organizuotas, idomus ir naudingas. Taipgi dovanų Lietuvių klubo bibliotekai parvežė knygą *Lietuvos ambasadoriaus JAV Vygaudo Ušacko kalbų, straipsnių ir interviu rinkinį*. Ta proga V. Meiluvienė padėkojo klubo lankytojams, paaukojusiems 795 dol. lituanistiniam švietimui. Klubo pirmininkė pranešė, kad yra miręs klubo narys inž. Romas Bartuška, kartu pareikšdama gilią užuojautą velionies žmonai bei artimiesiems. Pastaruoju metu Bartuškų šeima gyvena Longwood vietovėje, Floridoje. Velionis paliko žmoną Ramutę, sūnų Liną, dukterį Ritą ir seserį Danutę Korzonienę. (*Lietuvių žinios*, 352 nr.)

Irakas

Pietų Irake, netoli Basros, danų karių kolona, kurioje su šarvuočiais važiojo ir Lietuvos kariai iš "LITCON-6" būrio, spalio 15 d. buvo iš pasalų užpulta susprogdinant pakelėje išdėstytus sprogmenis. Tačiau pavyko išvengti aukų, kaip praneša Krašto apsaugos ministerija. Tuo metu Irake vyko konstitucijos priėmimo referendumas. Danijos ir Lietuvos kariai vykdė saugumo užduotis. Po sprogių kolona sustojo, kariai išžvalgė aplinką ir buvo pakviesti išminuotojai. Nustatyta, kad sprogmuo buvo skirtas šarvuotajai technikai sunaikinti. Šiuo metu Irake tarnauja 50 lietuvių karių būrys "LITCON-6" danų bataliono sudėtyje. Tarptautinės divizijos štabe tarnauja 5 Lietuvos karininkai. Iš viso Irake yra 100 Lietuvos karių.

Lenkija

Jau keli mėnesiai, kai Lenkijoje galioja Tautinių mažumų įstatymas, suteikiantis galimybę susigrąžinti ne lenkų tautybės Lenkijos piliečiams tikruosius savo vardus ir pavardes, rašoma *Aušros* rugsėjo mėn. laidoje. Pakeitimus galima padaryti kiekviename Lenkijos valsčiuje. Tačiau kaip rašoma minėtame žurnale, lietuviai Lenkijoje neskuba ta galimybę pasinaudoti. Esą, tautiečiai suranda priežasčių. Girdi, gyvename Lenkijoje, tai kam vaikams apsunskinti gyvenimą - jie galėsia susilaukti iš lenkų ir pasityčiojimo. Tačiau Varšuvoje gyvena Milda, jos sesutė Jurga ir brolis Vidmantas, ir niekas jų pirštais nebado, rašoma *Auš-*

roje. Štai ką pasakoja buvusi Vilniaus mokyklos "Lietuvių namai" mokinė ir dabartinė Vilniaus pedagoginio universiteto studentė. Jai buvę nepatogu ir nepatike Vilniaus mokykloje vadintis Danguola Jankovska. Tai ji susitvarkiusi, kad taptų Danguole Jankauskaite. Lenkijoje ji buvusi paklausta, kaip lenkai galės ištartį jos pavardę, atsakiusi - tai jų reikalas. Dabar ji yra Vilniaus universiteto studentė, turinti draugų ir pažįstamų - anglų, vokiečių, prancūzų, rusų - jiems nesudėtinga esą ištartį jos vardą ir pavardę. Šiuo metu sulietuvinti ar atlietuvinti savo vardą ir pavardę yra labai lengva. Užtenka tik nueiti į valsčių ir formalumai yra sutvarkomi. Tik reikia asmeninės drąsos, o svarbiausia - motyvacijos, baigiamas straipsnis.

Britanija

Lietuvos spauda, kaip skelbia ELTA, platinama šiame krašte. Lietuvos dienraštį *Vakaro Žinios* planuojama pradėti spausdinti ir Britanijoje. Iki šiol šis dienraštis buvo pardavinėjamas Londone tik šeštadieniais. Nuo š.m. rugsėjo mėn. *Vakaro žinios* parduodamos 40 Britanijos parduotuvių. Anglijoje keletą metų dienraštis *Respublika* platinamas šeštadieniais, o *Lietuvos rytas* - antradieniais, penktadieniais ir šeštadieniais. Britanijoje gyvena apie 200,000 lietuvių.

Australija

A.a. Povilas Baltutis, 82 m. amžiaus, mirė spalio 3 d. Melburne. Velionis gimė 1922 m. gruodžio 1 d. Žemaičių Naumiestyje, Tauragės apskr. Mokėsi Žem. Naumiesčio, Šilutės, Palangos ir Švėkšnos gimnazijose. Porą metų studijavo Telšių kunigų seminarijoje, vėliau Fuldos kunigų seminarijoje Vokietijoje. Prieš subdiakono šventinimų priėmimą 1947 m. išvyko į Australiją. Čia Technologijos institute baigė pramoninę chemiją ir šioje srityje darbavosi iki išėjimo pensijon. Vedė Vidą Normantaitę ir susilaukė penkių vaikų. Žmonai mirus, jam vienam teko rūpintis nemaža šeima. Taipgi P. Baltutis aktyviai dalyvavo visuomeninėje veikloje. Jis buvo vienas pirmųjų Melburno LB apylinkės steigėjų. Ėjo valdyboje pirmininko ir kitas pareigas. Buvo lietuvių šeštadieninės mokyklos vedėjas ir mokytojas, Lietuvių kredito kooperatyvo Melburne "Talka" direktorius, Australijos LB krašto valdybos narys švietimo reikalams, Pasaulio lietuvių seimo narys. Rašė straipsnius laikraštyje *Mūsų pastogė*. Priklausė ir buvo vienas vadovų M.K. Čiurlionio diskusijų klubui. Velionis palaidotas spalio 7 d. Fawkner kapinėse Melburne. Gedulines Mišias lietuvių lankomaj šventovėj atnašavo kun. A. Šimkus, giedojo lietuvių parapijos choras, solo - R. Mačiulaitienė ir B. Kymantienė. Šventovėje atsisveikinimo žodį tarė brolis Viktoras ir seserėnas R. Muceniekas, o kapinėse - brolis Petras. (*Mūsų pastogė*, 2005 m., 42 nr.) J.A.

K E L I O N Ė S

Kelionė po Lenkiją

GEDIMINAS KURPIS

Pamatyti Lenkiją norėjau jau seniai. Juk – norom ar nenorom – Lietuvą ir Lenkiją kelis šimtmečius jungė istoriniai įvykiai, panašūs buvo kaimynų primesti likimai. Tik kalba skyrėsi. Lietuvą šiek tiek apžiūrėjus, pasitaikė proga su Vilniaus universiteto darbuotojų ekskursija trumpai pakeliauti po senąsias prūsų žemes, dr. Algirdui Matulevičiui mus pakeliui informuojant, kur gyvena galindai, kur sembai, kur pamariečiai, nadruviai, bartai, notangai, kur Varmija, Mozūrija. Bet tai tik senieji Rytprūsiai, po karo priskirti Lenkijai.

Ši kelionė paskatino pamatyti daugiau. Pagaliau internete suradau, ko ilgai ieškojau: dviejų savaitių kelionę po Lenkiją – nuo Zakopanės pietuose iki Gdynios šiaurėje, trumpiau ar ilgiau sustojant pakeliui. Organizatoriai – lenkiška kelionių agentūra St. Catharines mieste lyje „Panorama Travel & Tours“. Būsimas ekskursijos vadovas Andrius, gimęs ir augęs Krokuvos apylinkėse, žadėjo aprodyti daug įdomių vietų Lenkijoje. Ir ištesėjo.

Pradėjom nuo dabartinės sostinės Varšuvos

Iš Kanados visi padangių keliai veda į Varšuvą. LOT bendrovės lėktuvu rugsėjo 14 vakarą išskridom iš Toronto oro uosto ir sekantį rytą nusileidom Varšuvoje. Prasimuistę pro muitinę ir pasų kontrolę išvydom aukštą, visa galva virš minios prasikišusį žmogų, iškėlusį geltoną lentelę su užrašu „Panorama“. Tai ir buvo mūsų globėjas, vadovas ir „mama“ sekančiom dviem savaitėm – Andrius. Surankiojęs visus devyniolika (visi kanadiečiai, tik pora turį lenkiško kraujo ar moką lenkų kalbą), kaip žasiukus išsivedė į autobusą. Statybos

oro uoste neleido autobusams privažiuoti prie pastato, todėl turėjome tempti savo lagaminus koki puskilometrį duobėtais šaligatviais. Mūsų viešbutis „Grand Hotel“ netoli senamiesčio. Anais laikais jis buvo skirtas partijos „aparačikams“ ir jų svečiams, dabar tapo trijų žvaigždučių turistiniu viešbutiu. Modernus, patogus, švarus.

Pirmos dienos popietę išsiuošėm į Varšuvos senamiestį. Autobusu mus nuvežė iki Pilies aikštės (Plac Zamkowy). Aikštė yra pėstiesiems ir jaunuolių tempiamoms lengvoms vežėčioms, „rikšoms“. Dešinėje karališkoji pilis, per II Pasaulinį karą subombarduota, apgriauta, 1970 m. atstatyta. Vidury aikštės 22 metrų aukščio granito kolona, ant kurios užkelta bronzinė Lenkijos karaliaus ir Lietuvos didžiojo kunigaikščio Zigmanto III Vazos (1587-1632) skulptūra – kairė rankoj kryžius, dešinė – kardas. Jei klaustumėt, kodėl būtent šio karaliaus statula garbingiausioje vietoje, spėčiau dėlto, kad jis 1596 metais perkėlė sostinę iš Krokuvos į Varšuvą, nes „jam nusibodo provincijoje tūnoti“. Apsidairėm (pilies vidų palikom vėlesniai kartai) ir pasukom į senamiesčio turgaus aikštę (Rynek starego miasta).

Si aikštė irgi pėstiesiems, išskyrus pakraščiais leista automobiliams pravažiuoti. Viduryje aikštės Undinės (Syrenka) statula, aplink palapinės su suvenyrais, nuotraukomis. Netoliese groja „katarinka“, senoviškas rankena sukamas muzikos instrumentas, žmonės vaikštinėja, fotografuoja, kažką valgo, žioplanėja. Viena aikštės kampe gėlių turgus. Labai daug gražių, ir gana pigių, įvairiaspalvių pluoštelėlių. Netoli šios aikštės užsukome į restoranėlį pavalgyti. Gavau koldūnų su kopūstais ir baravykais, apipiltų taukais ir spirgais. Skanus,

lietuviškam skilviui pažįstamas valgis.

Namai aplink aikštę per karą buvo vokiečių sudeginti, bet vėliau atstatyti ir atrodo beveik kaip kadaise. Paėjom Freta gatvę iki namo nr.15, kuriame gimė Marie Skłodowska-Curie (1867-1934), dabar jos vardo muziejėlio. Vienintelė moteris gavusi net dvi Nobelio premijas: vieną fizikos premiją 1903 m. už radioaktyvumo ir polonio elementų atradimą, kitą chemijos premiją 1911 m. už radioaktyvumo išskyrimą iš bromidų ir jo detalių išnagrinėjimą. Dar paėjėję pasiekėme senas miesto sienas ir barbakaną – irgi po karo naujai atstatyti. Prie miesto sienos į akį krito vaiko statulėlė, praeivių apdėta gėlėmis. Pasirodo, kad tai paminklas žuvusiems vaikams ir jaunuoliams, kurie per 1944 m. Varšuvos sukilimą kanalizacijos tuneliais nešiojo tarp paskirų sukilėlių dalinių žinutes.

Jan Matejko „Žalgirio mūšis“

Pakeliui atgal į viešbutį paprašiau, kad išleistų mane prie Jeruzolimskie alėjos, nes niekas kitas nebuvo suinteresuotas nueiti į Valstybinį meno muziejų. Aš jau iš anksto buvau pasiryžęs žūt būt pamatyti Jan Matejko „Žalgirio mūšį“ (Bitwa pod Grunwaldem). Praėjau pro Charles de Gaulle statulą (galvojau, kokio proga ji čia pagerbė?), nusipirkau bilietą į muziejų, leidimą fotografuoti (be blykstės, su blykste neleidia fotografuoti nei muziejuose, nei šventovėse) ir nubėgau į antrą muziejų aukštą, kurį čia vadina pirmuoju. Lenkijoje mūsiškis pirmas aukštas būna nulinis, bent taip jį ženkliną viešbučių keltuvuose.

Nustebau paveiklo dydžiu. Visą sieną uždengia. Pastudijavęs dar prieš kelionę A. Bumbausko *Senosios Lietuvos istorijos* 152-153 puslapius, dabar

Varšuva - paminklas poetui Adomui Mickevičiui Ntr. G. Kurpio

ieškojau, kur Jogaila – dešinė, atokiau nuo mūšio maišaties ant žirgo sėdi. Vytautas pačiam centre, iškėlęs rankas skelbia pergalę. Po jo žirgo kanopomis guli didysis ordino komturas Konrad Lichtenšteinas, truputį kairiau didįjį ordino magistrą Ulrich von Jungingen puola lenkų karys su kirviu ir lietuvis su šv. Mauricijaus ietimi. Netoli magistro iš vėliavininko rankų plėšiama ordino vėliava. Vytauto dešinėje kovoja čekų tautos didvyris Jan Žižka (atsiminkim, kad Jan Matejko gimęs Čekijoje), dar toliau į dešinę užmesta kilpa pagautas asmeninis Vytauto priešas, Brandenburgų komturas Markward Salzbachas. Žiūrėjau, stebėjau detales, spalvų deriniais, padariau kelias nuotraukas. Nė nepamačiau, kaip atėjo laikas kiūnti algal į viešbutį. Truko apie pusvalandį einant pamaži, apžiūrinėjant namus, stebint žmones. Vakarienei valgėme viešbutyje. Skani, bet ten koldūnų, deja, negavau.

Juodoji Madona – Lenkijos karalienė

Sekantį rytą iš Varšuvos judėjome labai lėtai, kol išvažiuotom į laukus. Automobilių bei sunkvežimių ir Lenkijoje nemažai, o keliai nepergeriausi, duobėti, siauri. Važiavome aplankyti Czestochowa miestelio Jasna Gora vienuolyną-tvirtovę. Vienuolyno pastatai, bazilika ir Marijos koplyčia apjuosti aukšta mūro siena, bazilikos bokštas matosi iš tolo, dar neprivažiuojus miestelio. Vienuolyną ant aukšto Jasna Gora kalno (293 m aukščio) įsteigė paulistų vienuoliai 1382 metais Opolės kunigaikščio Władysław atkviesti iš Vengrijos. 1384 metais jie atsigabeno Juodosios Madonos paveikslą iš Krokuvos. Lietuvos didysis kunigaikštis ir Lenkijos karalius Jogaila 1434 metais, atnaujinant šį paveikslą, jam padovanojo aukso, sidabro ir brangakmenių papuošalus.

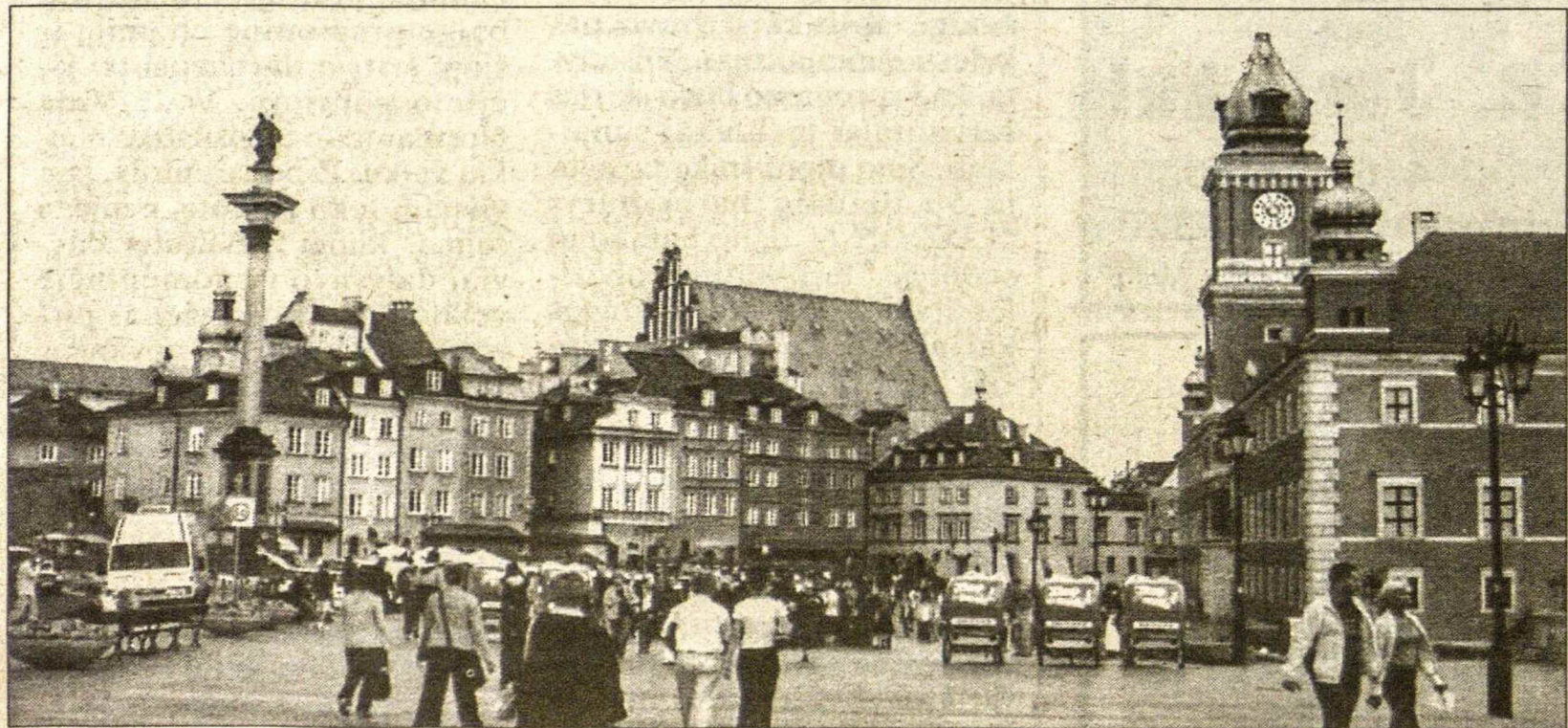
Pasak populiarios legendos, šis paveikslas buvo nutapytas evangelisto šv. Luko ant paviršiaus medinio stalo, prie kurio šventoji šeima valgydavo ir melsdavosi. Paveikslas žmonių laikomas stebuklingu (ypač po to, kai 170 karių, 20 didikų ir 70 vienuolių, vadovaujamų kun.

Varšuva - paminklas 1944 m. sukilime žuvusiems vaikams Ntr. G. Kurpio

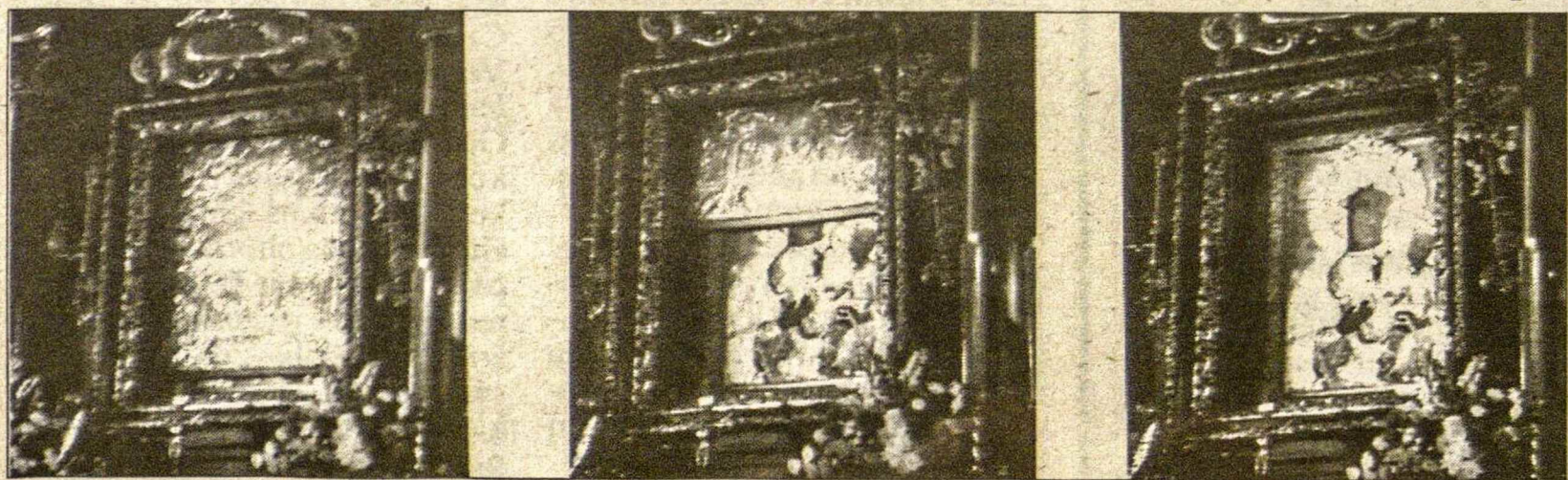
Augustyn Kordecki, 1655 metais sėkmingai atsilaikė Jasna Gora tvirtovėje 40 dienų prieš juos apsupusius 3,000 švedų karių), ką liudija šimtai apžadinių (votives), išdėstytų ant koplyčios sienų. Jau nuo seno Jasna Gora vienuolynas tapo tikinčiųjų dvasine sostine, ir kasmet šimtai tūkstančių atvyksta pasimelsti prie Juodosios Madonos paveikslas.

Tik atvykę į vienuolyno kiemą gavome anglakalbę vadovę, seselę iš Filipinų. Ji mus nuoširdžiai aiškindama vedžiojo po vienuolyno kiemus ir pastatus – muziejų, lobyną, kuriame sudėti aukso ir sidabro išsiuvinėti bažnytiniai drabužiai, kielikai, monstrancijos, baroko stiliaus baziliką su dešimčia altorių. Pagaliau, priartėjus 1.30 val. p. p. ji mus greitai per zakristiją nuvedė į patį priekį Juodosios Madonos koplyčios – kur jau buvo minios žmonių – beveik prie pat po sidabrine uždanga paslėpto Madonos paveikslas. Kiek palaukus į koplyčią atėjo keli dvasiškiai, garsiai užgrojo dūdomis, trimitais ir būgnais orkestras ir paveikslas uždanga pradėjo pamaži kilti į viršų. Taip Juodoji Madona, paskelbta Lenkijos Karalienė, kasdien būna iškilmingai pristatoma tikintiesiems. Daugeliui dalyvių tai būna labai jaudinantis momentas. (Bus daugiau)

Varšuva - Pilies aikštė senamiestyje

Ntr. G. Kurpio

Czestochowa - Juodosios Madonos paveikslas atidengimas per iškilmingas apeigas Ntr. G. Kurpio

Vinco Grybo pėdsakais Paryžiuje

VYTAUTAS KUTKEVIČIUS

Švenčiant skulptoriaus monumentalisto Vinco Grybo 115-tas gimimo metines, Jurbarko vardo memorialiniame muziejuje spalio 1 d. buvo surengta mokslinė konferencija *V. Grybas Paryžiuje*. Konferencijos pradžioje, kad pajustumėm paryžietišką dvasią, prancūzų kalbos ir jų melodijų skambesį, garsios prancūzų dainininkės Editos Piaf dainas padainavo Vilniaus akademinio teatro aktorė Rasa Rapalytė.

V. Grybo gyvenimo ir kūrybos tyrinėtoja, neseniai išleidusi knygą apie šį skulptorių, menotyrininkė, mokslų daktarė Nijolė Tumėnienė aptarė V. Grybo studijų metus Paryžiuje. Baigęs Kauno meno mokyklą ir gavęs valstybinę stipendiją, jaunas skulptorius 1925 m. lapkričio pradžioje išvyko į Paryžių. Pakeliui buvo sustojęs Berlyne, Kiolne, Briuselyje, Amsterdame. Prancūzijos sostinėje jis pateko į sudėtingą dailės pasaulį. Nors daugelis menininkų lenktyniavo savo formalistiniais ieškojimais, bet čia plėtojosi ir realistinė dailė, turinti senas tradicijas. V. Grybas studijavo monumentinę dekoratyvinę skulptūrą Emilio Antuano Burdelio vadovaujamoje skulptūros studijoje.

N. Tumėnienė išiestame Paryžiaus žemėlapyje susirinkusiems parodė vietas, kur V. Grybas studijavo, kur gyveno ir kur yra muziejai, kuriuose skulptorius dažnai lankėsi. Studijuodamas jis aplankė ir nemaža Vakarų Europos šalių, susipažino su tenyškčiais dailės lobiais. Jis keliavo po Šveicarijos ir Italijos miestus, paskui lankėsi Vokietijoje, Austrijoje, Čekoslovakijoje. Jaunam skulptoriui daug davė didžiųjų praeities meno meistrų kūrinių pažinimas, sutvirtino jo menines pažinimas. Jau kaip subrendęs menininkas V. Grybas 1928 m. birželio mėn. iš Paryžiaus sugrįžo į Lietuvą, o 1929 m. rudenį įsikūrė Jurbarko Humanitarinių mokslų daktaras Egidijus Mažintas dėstė kaip formavosi V. Grybo politinės pažiūros studijų metais Paryžiuje. Po Pirmojo pasaulinio karo visą dešimtmetį Prancūzijos sostinėje buvo gana gyvybingos kairiosios pažiūros. Be abejo, jos turėjo nemažos įtakos jauno menininko idėjiniams nuostatomis. Paryžius buvo kontrastų miestas – greta žerinchios prabangos

Skulptoriaus Vinco Grybo „Žemaitis“ Raseiniuose
Ntr. G. Kurpio

buvo daug ir skurdo. Laikraščiai rašė, kad kasdien apie 40 žmonių nusižudydavo. V. Grybas visą gyvenimą išliko jautrus turtinei nelygybei. Vėlesniuose savo kūriniuose jis visuomet kreipė dėmesį į socialinį turinį. Neatitrukdamas nuo liaudiškų tradicijų, V. Grybas tapo baltiškos kultūros ažuolu.

Mokslinė konferencija, skirta V. Grybo 115-toms gimimo metinėms nesisistengė aprėpti viso skulptoriaus gyvenimo ir visos kūrybos, o pasitenkino tik vienu laikotarpiu. Todėl buvo išgirsta daug įdomaus ir naujo.

Įamžinta teatro veikla

ANT LAIKO SPARNŲ, - gražiai išleista albuminio formato knyga, Los Angeles Dramos sambūrio 50 m. veiklai aprašyti. Daugybė nuotraukų. Redagavo Paulius Jasiukonis; skoninga meninė apdaila – jauno dail. ir scenos dekoratoriaus – Sigito Šniro. Kaina – 25 dol. už egzempliorių. Studentams – 10 dol. Knygos suktuvės L.A. visuomenės dėmesiui įvyko spalio 23, sekmadienį, Šv. Kazimiero parapijos salėje. Tą sekmadienį aukotos šv. Mišios už mirusius: Dramos sambūrio įkūrėją Vincą Dovydaitytį ir už režisierių Petrą Maželį. Programai vadovavo – Lituanistinės mokyklos vedėja Marytė Sardanavičiūtė-Newsom; išsamiai apibūdino knygos turinį ir jos reikšmę. Kalbėjo generalinis garbės (L.A.) konsulas Vytautas Čekanauskas. Aktorius ir režisierius Algimantas Žemaitaitis paskaitė poeto Leonardo Andriekaus eilėraštį. Šio gražaus renginio pradžioje ir užbaigdamas kalbėjo Dramos sambūrio pirmininkė Ema Dovydaitytė, taip pat aktorė. Knyga noriai perkama.

Alė Rūta

Los Angeles dramos sambūrio aktoriai - Vincas Dovydaitis ir Ema Dovydaitytė

Los Angeles dramos sambūriečiai ir bendradarbiai, dalyvavę Sambūrio 50 metų jubiliejinio leidinio sutiktuose. Sėdi iš k.: rež. A. Žemaitaitis, rašytoja Alė Rūta, paskaitininkė M. Sandanavičiūtė-Newsom, J. Čekanauskienė, gen. garb. konsulas V. Čekanauskas, Sambūrio pirm. E. Dovydaitytė, akt. J. Pupius, P. Jasiukonis (leid. redaktorius), akt. V. Gilys. Antroji eilė iš k.: aktoriai - L. Mažeikienė, J. Radvenienė, V. Gedgaudienė, V. Jatulienė, D. Kamarauskaitė, R. Bobina, E. Kliučinskaitė, A. Vosylius, R. Urbanienė, A. Rozegard, L. Miėdažys, J. Venckienė, A. Polikaitis, R. Dabšys, rašyt. P. Visvydas. Trečioji eilė iš k.: Sambūrio bendradarbiai - V. Zelenis ir A. Raulinaitis, aktoriai - B. Seliukas, R. Žukauskas, S. Žemaitaitis, sc. darb. R. Rozegard, akt. H. Mockus, fotogr. V. Stokas

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Vilniaus mažasis teatras lapkričio 11 dieną švenčia savo ikurtuves atnaujintame istoriniame pastate (Gedimino pr. 22). Šiame išpūdingo fasado pastate 1909-1914 veikė lietuvių kultūros draugija „Rūta“, rengusi koncertus, paskaitas bei teatro vaidinimus. Naujo sezono ir kartu naujojo kūrybinio etapo pradžiai teatras stato Rimo Tumino režisuotą Anton Čechovo *Tris seseris* (lapkričio 12, 13, 26, 27). Nuo iškilmingo teatro atidarymo iki Naujųjų metų teatras kvies į premjeras, praėjusių metų spektaklius bei į atnaujintus Grigorijaus Kanovičiaus *Nusišypsok mums, Viešpatie* ir A. Čechovo *Vyšnių sodą*. Numatoma atnaujinti ir Samuel Beckett *Belaukiant Godo* bei Carlo Goldoni *Triufaldino, arba Dviejų ponų tarną*.

Teatro salėje tilps apie 200 žiūrovų, bet teatras planuoja tapti „atviruoju teatru“: sieks būti atviras visų socialinių grupių žiūrovams, remti įvairius projektus ir renginius – festivalius, konkursus, konferencijas, parodas. Teatras taip pat palaikys artimą, intymų ryšį su žiūrovu. Tai patvirtino jau rugsėjo mėnesį čia įsikūręs tarptautinio festivalio „Sirenos“ klubas, o gruodžio mėnesį teatras rengia nedidelį savo festivalį *Kalėdiniai susitikimai*. Pagrindinė šventės idėja – dovanoti žiūrovams nepamirštamus susitikimus su iškilomis, savitą pasaulį kuriančiomis teatro ir muzikos asmenybėmis. Į VTM klubą, veikiantį teatro kavinėje „Po spektaklio“, užsukę žiūrovai galės stebėti specialiai šiai terpei pritaikytas programas, koncertus, bendrauti su artistais arba patys trumpam jais tapti.

Pranas Bieliauskas tapo šių metų Šv. Jeronimo – vertėjų globėjo premijos laureatu. Taikomosios dailės muziejuje rugsėjo 30 d. įteikta premija jam skirta už reikšmingus pastarųjų trejų metų darbus: į lietuvių kalbą išverstus Louis-Ferdinand Celine, Milan Kunderos, Nicola Ammanni, Alessandro Baricco ir kitų užsienio rašytojų kūrinius, ilgametį geriausios prancūzų, italų ir ispanų literatūros sklaidimą Lietuvoje, nuoseklų atsidavimą vertėjo profesijai ir redaktoriaus paramą kitiems vertėjams. P. Bieliauskas studijavo prancūzų filologiją Vilniaus pedagoginiame universitete ir anglų filologiją Vilniaus universitete. Mokytojavo, dirbo valstybinėse įstaigose, 1984-1995 m. buvo „Vagos“ leidyklos verstinės literatūros redaktorius. Nuo 1995 m. laisvai samdomas vertėjas ir redaktorius.

Biblija į lotynų kalbą išverstusio ir vertėjų globėju tapusio Šv. Jeronimo (347-420) mirties dieną (rugsėjo 30) Tarptautine vertėjų diena paskelbė 1953 m. įsteigta Tarptautinė vertėjų draugija (FIT), tuo skatinama vertėjų solidarumą ir populiarindama vertėjo profesiją. 2004 m. ge-

gužį įsteigta Lietuvos literatūros vertėjų sąjunga šiuo metu vienija 73 grožinės ir humanitarinės literatūros vertėjas.

Šv. Kristoforo kamerinis orkestras savo rudens ir žiemos sezoną pradėjo koncertu Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje. Koncerto programoje Ludwig van Beethoveno *Koncertas fortepijonui ir orkestrui Nr. 3*, Witold Lutoslawski *Gedulinga muzika* kompozitoriaus Bela Bartok atminimui ir Joseph Haydn *Vienioliktoji simfonija*. Koncerte su Donato Katkaus diriguojamu orkestru pasirodė ir jaunas pianistas Vytis Šakūras.

Pianistas V. Šakūras gimė Vilniuje muzikų šeimoje, skambinti fortepijonu pradėjo būdamas penkerių metų. Mokėsi M.K. Čiurlionio menų mokykloje, studijavo Lietuvos muzikos akademijoje. Nuo 1999 m. studijuoja Aukštojoje muzikos mokykloje Frankfurt am Main, profesoriaus Lev Natochenny klasėje. 1994 m. B. Smetanos konkurse laimėjo pirmąją premiją, S. Vainiūno konkurse 1996 m. – diplomą, Kamerinių ansamblių konkurse Vilniuje 1996 m. – pirmąją premiją, Fortepijono muzikos konkurse Londone 1998 m. – antrąją premiją. V. Šakūras aktyviai koncertuoja Lietuvoje, Vokietijoje, Šveicarijoje ir D. Britanijoje.

Rašytoja Jurga Ivanauskaitė pristatė savo romaną *Placebas* dviejuose Vokietijos miestuose, Hamburge ir Bremene. Rašytojos gerbėjai turėjo progos susipažinti su romano vertimu ir pabendrauti su knygos autore. Šį romaną, kaip ir ankstesnį *Ragana ir lietus*, vertė Markus Roduner, išleido leidykla „Deutscher Taschenbuch Verlag“ (DTV). Pasak literatūros kritikų, vienos įdomiausių pastarojo dešimtmečio lietuvių prozininkių J. Ivanauskaitės romanas keistu pavadinimu yra ir meilės istorija, ir detektyvas, ir psichologinis romanas, pasižymi gerai suręstu siužetu bei intriga, ironijos jausmu, turi fantastikos elementų ir net vadintas pirmuoju lietuvišku „euroromanu“. Romano suktuves Vokietijoje rengė viešoji įstaiga „Lietuviškos knygos“, kartu su Lietuvos ambasada Berlyne ir leidykla DTV, juos vedė lietuvių literatūros vertėja Claudia Sinnig.

Šv. Kotrynos šventovė Vilniuje taps nauja kultūros renginių vieta: puikios akustikos šventovėje repetuos ir koncertuos Vilniaus miesto savivaldybės Šv. Kristoforo kamerinis orkestras, choras „Jauna muzika“, vyks kiti kultūros renginiai. 2003 m. savivaldybė su Vilniaus arkivyskupija pasirašė sutartį, leidžiančią neveikiančios maldos namus restauruoti ir 20 metų naudoti kultūrinei veiklai. Jau anksčiau šioje šventovėje vykdavo Kristupo vasaros festivaliai. Baigus restauruoti šventovės fasadą, bus pradėti vidaus remonto darbai, įrengtos šildymo, apšvietimo, vėsinimo sistemos. G.K.

PRISIKĖLIMO
KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
FAX: (416) 532-4816
Anapilyje tel.: (905) 566-0006 Fax: (905) 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmadi., antradi. ir trečiadi. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.; ketvirtadi. ir penktadi. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadi. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.; sekmadi. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antradi. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.; ketvirtadi. nuo 1 v.p. iki 8 v.v. ir penktadi. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmadi. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 67 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term.ind.	1.30%
180-364 d. term.ind.	1.50%
1 metų term. indėlius	2.05%
2 metų term. indėlius	2.30%
3 metų term. indėlius	2.50%
4 metų term. indėlius	2.75%
5 metų term. indėlius	3.00%
1 metų "cashable" GIC	2.50%
1 metų GIC-met. palūk.	3.00%
2 metų GIC-met. palūk.	3.25%
3 metų GIC-met. palūk.	3.50%
4 metų GIC-met. palūk.	3.60%
5 metų GIC-met. palūk.	3.75%
RRSP, RRIF "Variable"	1.25%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	3.30%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	3.40%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	3.50%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	3.75%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	4.00%
Taupomąją sąskaitą iki	1.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	1.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	1.50%
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.	2.75%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas nuo	5.75%
Sutarties paskolas nuo	5.75%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	4.50%
2 metų	4.85%
3 metų	5.00%
4 metų	5.20%
5 metų	5.35%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2, 3 metų	4.75%

Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas

Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas

KELIAUJANT | EUROPA NEUŽMIRŠKITE | SIGYTI

AMEX EURO ČEKIŲ

NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

įsteigė universiteto ir kolegijos studentams stipendijų fondą ir šiais metais paskyrė dešimt stipendijų.

Vieną stipendiją 1,500 dol. vertės ir devynias po 1,000 dol.

1500 dol. stipendija paskirta Emilijai Bušinskaitei ir po 1000 dol.: Ramintai Slapšytei, Mary Clair Aidan Yelovich, Anetai Krakowski, Sauliui Simonavičiui, Julijai Šimonėlytei, Heather Ambraska, Teresei Saplytei, Viktorijai Valaitytei ir Elenai Saplytei.

Ivertinant kiekvieną stipendijų prašymą, stipendijų fondo komitetas atsižvelgė į studento stropumą, pasiekimus moksle ir dalyvavimą bendruomenės gyvenime. Stipendijų fondo komitetas savo rekomendacijas pateikia kredito kooperatyvo valdybai, kuri daro galutinį sprendimą, kam reikėtų paskirti stipendijas.

Stipendijų fondo komitetas:

pirm. Julija Adamonytė-Danaitienė, sekr. Rita Norvaiša, nariai dr. Č. Jonys, kun. Vytautas Staškevičius ir Vytautas Bireta

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI | LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

POKALBIAI

Saugomas kultūrinis turtas

Pokalbis su Kanados lietuvių muziejaus-archyvo vedėja
dr. RASA MAŽEIKAITĖ

- Praėjus KLB metiniam suvažiavimui, kur vyksta veiklos ataskaitos, idomu būtų ir platesnei visuomenei sužinoti apie KLMA veiklą. Ką galite pasakyti apie praėjusius metus?

- Šiais metais jautėsi, kad mūsų institucija pasiekė naują lygį - parodos sulaukė daugiau lankytojų, archyvu ir biblioteka naudojosi rimti tyrinėtojai bei kelios Kanados lietuvių organizacijos, pas mus kreipėsi kitataučiai ieškodami žinių apie Lietuvą ar lietuvius. Muziejų-archyvą palietė ir skaudi netektis: mirė mūsų ilgametis išdininkas Vytautas Tasėkas, daug padėjęs muziejui įsitvirtinti. Gailius Senkus geranoriškai sutiko perimti išdininko pareigas, už tai jam labai dėkojame. Dėkoju muziejaus-archyvo valdybos ko-pirmininkams - Ramūnei Sakalaitė-Jonaitienei ir Romui Otto už jų darbą bei rūpestį muziejaus-archyvo labui.

- Kokias parodas buvote surengę per praėjusius metus muziejuje?

- Nuo 2004 m. rudens buvo surengta jauno fotografo Tomo Pabedinsko paroda. "Mississauga Heritage" renginio proga buvo paruošta informacinė parodėlė "Square One" krautuvų komplekse. Buvo pateiktos žinios apie Lietuvą ir apie mūsų muziejų bei Kanados lietuvių veiklą. Pasirodė, kad Mississaugos mieste yra lietuvių, kurie nežino, kur tame mieste ar Toronte yra lietuviški centrai. Viena jauna moteris, neseniai atvykusi iš Vindsoro, dalyvavo Kanados lietuvių dienų renginiuose tik todėl, kad pamatė "Square One" surengtą parodą.

Surengta didelė paroda "Gintaro" ansamblio 50 m. jubiliejaus proga, tuoj po to Kanados lietuvių dienų proga - apie praicitus lietuvių dienas įvairiose vietovėse. Buvo apie 250 lankytojų. Dabar vyksta Kanados lietuvių dailininkų draugijos meno paroda, kurią kapinių lankymo dienos savaitgalį aplankė per 300 asmenų. Nuoširdi padėka Irmui Makariūnaitei, savanoriškai surengusiai šią meno parodą, ir muziejaus nuolatinei savanorei Aldonai Petschar už pagalbą priimančią lankytojus. Sekanti paroda bus suruošta Toronto liet. filatelistų, Vasario 16-osios proga.

- Kokie tyrinėtojai naudojo archyvą?

- Vasaros pradžioje atvyko dvi mokytojos - Jolita Baltuškienė ir Birutė Kairienė iš A. Šapokos vardo gimnazijos Utenoje, taip pat Vilniaus pedagoginio universiteto dėstytoja dr. Nelė Asadauskienė. Jos peržiūrėjo prof. A. Šapokos rankraščius bei nuotraukas mūsų archyve, rinko medžiagą parodai gimnazijoje. Keli niekur neišspausdinti A. Šapokos straipsniai buvo nukopijuoti ir dabar bus išleisti Lietuvoje. Kauno Vyt. Didžiojo universiteto studentas Giedrius Jankauskas visą mėnesį rinko medžiagą archyve savo disertacijai apie Kanados lietuvių politinę

veiklą Lietuvos labui. Jis grįžęs rašė padėkos laiške: "Kanados lietuvių muziejuje-archyve saugota medžiaga buvo labai svarbi tolesniems tyrimams tiek mano būsimai daktaro disertacijai apie Kanados ir JAV lietuvių politinę veiklą, tiek bendrai visiems tyrėjams besidomintiems iš-eivijos istorija... Buvau nustebęs Jūsų vadovaujamame archyve sukauptos vertingos medžiagos gausa... Be šios informacijos vargu ar būčiau galėjęs parašyti tokią disertaciją, kokią buvau ir esu užsi-brėžęs parašyti. Dėl šios priežasties man ištis džiugu, jog turėjęs galimybę padirbėti Toronte, ją gerai išnaudojau." Kanados lietu-viai irgi naudojo archyvą: "Aušros" sporto klubas pasisko-lino daug nuotraukų 50 m. jubilee-

jaus leidiniui, o "Parama" kredito kooperatyvas atspausdins archyvinę dr. A. Šapokos nuotrauką savo kalendoriuje. Buvo gauti ir atsakyti įvairūs laišukai, prašantys žinių apie Lietuvą ir Kanados lietuvius.

- Kiek turite knygų bibliotekoje?

- Knygų skaičius vis didėja (dabar yra 2416 kataloguotų knygų ir apie 250 nekataloguotų). Balandžio mėn. apsilankiusi Lietuvoje pasitariau su įvairiom bibliotekom apie jų pageidaujamą knygų, susitariau dėl knygų rinkimo ir persiuntimo. Parsivežiau daug naujų knygų, kurių, deja, nėra laiko kataloguoti. Tam ieškoma savanorių. Bibliotekos knygas galima pasiskolinti. Kas norėtų jomis pasinaudoti, kviečiami sekmadieniais apsilankyti.

- Kokie buvo atlikti ir kokius numatote naujus projektus?

- Pagaliau buvo pakeisti 10 ir 6 metų senumo kompiuteriai ir nupirktas daugiavertis. Prisitaikymas prie naujų kompiuterių pareikalavo daug laiko, reikėjo pervesti informaciją bei išmokyti naujas programas vartoti, tačiau tai buvo tikrai reikalinga. Dabar jau įmanoma skia- nuoti ir vartoti kitą modernią techniką.

Pagrindinė problema šiuo metu - kaip rasti laiko archyvinę bei muziejinių objektų ir knygų surašymui bei katalogavimui. Kaip vedėja turiu atlikti archyvo, muziejaus ir bibliotekos administracinę darbą, planuoti parodas ir rūpintis muziejaus patalpomis. Šiuo metu dirbu viena, be padėjėjos. Tenka dar ir savo laiko dalyvauti posėdžiuose, atlikti informacinį darbą valdžios agentūrom (pvz. "Multicultural Interagency Group of Peel"), priimti tyrinėtojus iš Lietuvos. Taigi sunku per 21 darbo valandą per savaitę rasti laiko katalogavimui bei medžiagos tvarkymui. Labai reikia šį katalogavimą atlikti, kad visa medžiaga būtų prieinama lankytojams. Muziejus klesti - daug lankytojų bei rimtų archyvinės medžiagos naudotojų, geri kontaktai su mokslininkais bei bibliotekom Lietuvoje, yra solidus banko balansas ir publika atrodo patenkinta. Kor.

SKAITYTOJAI PASISAKO

SKAITOME

Ačiū Jums už įdomius Tėviškės žiburius. Juose atsispindi lietuviškas gyvenimas iš įvairių vietovių. Su malonumu skaitome ir džiaugiamės visomis žiniomis. Taip pat linkime visiems, kurie dirba TŽ geriausios sėkmės ir ištvermės dabar ir ateityje.
Birutė Vytienė, Toronto, ON

MALONIOS DIENOS

Neužmiršamos yra man akimirkos, praleistos Jūsų savaitraščio redakcijoje. Linkiu sėkmės Jūsų vedamam kolektyvui ir toliau sėkmingai pasitar-nauti Toronto lietuvių bendruomenės labui.

Ačiū Toronto lietuvių liuteronų Išganytojo bažnyčios parapijiečiams, vedamiems kun. A. Žilinsko, už bendrą malda, šiltą priėmimą. Nuoširdus ačiū Išganytojo parapijos Moterų draugijai, parėmusiai Liuteronų balsą ir jo redaktorių finansiskai. Ypatingai asmeniškai padėka E.J. Bumeisteriui, V. Dauginiui, V. Norvaišienei, G.M. Šernui, P. Šturmui, suteikusiems globą ir paramą. Ačiū visiems, vienaip ar kitaip prisidėjusiems, kad 10 dienų svečiavimasis liko ilgam įsimintinas ir praturtintas.

Su gilia pagarba ir meile - Povilas Pukys,
Žurnalo Liuteronų balsas redaktorius

KAPINIŲ LANKYMO ŠVENTĖ

Atrodo, kad viena iš gražiausių lietuviškų švenčių Toronte - kapinių lankymo diena. Ši šventė ypatingai įspūdinga buvo šiais metais. "Šiltas gražus rudėnėlis", kaip toje dainoje, sukvieta visus artimuosius prisiminti, uždegti žvakutę ir aplankyti gėlėmis papuoštas kapines.

Visų artimieji, išeidami iš mūsų gretų, norėjo, kad mes jų nepamirštume. Ši šventė parodė, kokios draugiškos lietuviškos širdys ir kaip gražiai daug žmonių čia suplaukė iš Toronto ir kitų apylinkių. Malonu buvo matyti šeimas su mažais vaikučiais. O ką bekalbėti apie savo šeimos vyresnius praugusius vaikaičius. Tokioje šventėje pasijauti, kad esi laimingas lietuvis, nors ir toli gyvendamas nuo tėvynės Lietuvos...

Norėtusi paminėti daug gerų dalykų, kurie sustiprino šią šventę. Gražios ir gausios parodos parodė, kiek gabių menininkų turime. Šeiminių skoningai paruošti valgiai neleidė niekam badauti pa- vaikščiojus grynai ore. Gražios šv. Mišios tai lyg turtingai užbaigtos šventės dovana.

B.V., Toronto, ON

“Knygas norėčiau gražinti Tėvynei”

REDA KISELYTĖ

Rokiškio “Romuvos” gimnazijos bibliotekos vedėja

Mano rankose žurnalas *Lietuvių dienos*. 1963 metai, balandžio mėnuo. Išleistas Kalifornijoje. Jame šiltas, atviras Jurgio Gliaudos straipsnis *Alės Rūtos romanų pasaulyje*. Straipsnyje autorius teigia: “Rašytojus tik protingais prisimena knygai pasirodžius, apsenus iki šešių dešimčių ar numirus. Knygai pasirodžius – užtenka greitosiomis suriestos recenzijėlės, apsenus – banalių paliaupsinimų, numirus – skubaus nekrologo. Kaip dabar rašyti apie rašytoją taip, be progos, juk neįprasta...”

Nuo to laiko, kai Jurgis Gliauda, atviraudamas rašė straipsnį, praėjo 42 metai... Prozininkės, poetės Alės Rūtos kūryba šiandien? Kaip ji skaitoma, vertinama? Savo mintis išdėstyti teisė turiu kaip skaitytoja, kaip kraštiečių Alės Rūtos gerbėja.

Kiekvienam iš mūsų nuoširdus ir šiltas bendravimas su įžymiais žmonėmis, palieka neišdildomą įspūdį. Taip buvo ir ši kartą... Atkūrus Lietuvoje Nepriklausomybę, ne paslaptis, kad buvo didžiulis įvykis susitikti su žmonėmis iš užjūrio. Rašytoja, poetė Alė Rūta Rokiškio krašto žemėje lankėsi 1992 metais. Rokiškio rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje vyko susitikimas su Alė Rūta. Bibliotekos darbuotojos parengė literatūros parodą *Tarp ilgesio ir tėviškės*. Žinoma, prisiminimai neišblėso iki šių dienų, o požiūris po susitikimo į kūrybą irgi pasidarė daug artimesnis.

Alė Rūta – realistinio braižo rašytoja. Plačiai pasireiškusi stambiojoje prozoje. Rašė buitinius romane. Jos dialoguose tarmiška kalba, liaudiški išsireiškimai, nevengiama barbarizmo, atlaidų, gegužinių. Laidotuvių in tarpai sudaro puikų Lietuvos papročių vainiką.

Kitame kūrybos etape rašytoja skverbiasi į tautos atmintį, imasi istorinės tematikos. Kas suskaičiuos, kiek ji periodikoje spausdino novelių, recenzijų, straipsnių kultūrine tematika... Pati autorė savo autobiografijoje (Santa Monika, 1990 m. vasario 20 d.) teigia: “Kūrybinis variklis – gimtoji žemė, mūsų tautos istorija, nostalgija, vienumos jausmas svetimame krašte...” Autobiografijos pabaigoje Alė Rūta rašo: “Dėl amžiaus gal ir nebegrišiu ten gyventi, bet knygas,

kurias rašiau saviesiems, norėčiau gražinti Tėvynei”. Be galo džiugu, kad šie autorės žodžiai nesiskiria nuo darbų. Jos leidiniai Lietuvoje kaupiami kultūros ir švietimo įstaigose.

Rokiškio “Romuvos” gimnazijos biblioteka jau treči metai vykdo unikalų projektą *Autografuoti leidiniai*. Gimnazijos bibliotekai dovanotas autografuotas autorės leidinys *Tyloj kalbėsi gyvena*, o tai reiškia, kad leidinį skaito informacijos vartotojai, poeziją panaudojame rengiant standus, organizuojant renginius. Kaip jau minėjau straipsnyje, gerbiama Alė Rūta vykdo pažadą. 2005 metų vasarą, ji iš savo autografuotų leidinių kolekcijos Rokiškio “Romuvos” gimnazijos bibliotekai dovanuoja 57 jai pačiai autografuotus leidinius. Šiandien knygos grįžta į Lietuvą... Keletą įrašų pacituosiu.

Lietuvių poetas Vladas Braziūnas savo eilėraščių knygoje *Suopai grėžia dangų* rašė: “Mielai Alė Rūtai mūsų trumpiems susitikimams atminti. Nuoširdžiausiai dėkoju Jums už geranorišką darbą”.

Prozininkas, publicistas Jonas Mikelinskas romaną *Genys yra margas*... dedikavo gerbiama Edmundui Arbui-Arbačiauskui, rašytojos, poetės vyriui, de ja jau irgi iškeliavusiam į amžinybę, o 1993 metais Jonas Mikelinskas įžymiam architektui skyrė šiuos žodžius: “Iškiliam talentui ir dideliui Lietuvos patriotui, - su draugiškais jausmais ir linkėdamas kuo daugiau šviečių, darbinių ir turiningų dienų...” Jonas Mikelinskas.

Humoreskų, satyrų, parodijų autorė Vytautė Žilinskaitė knygą *Kas atsitiko?* skiria mieliajai Alėi – prisiminti mūsų susitikimą po Santa Monikos dangumi...”

Lietuvių literatūros poetas, kritikas Henrikas Nagys eilėraščių rinkinį *Mėlynas sniegas* dedikuoja “Alėi Rūtai – pirmą kartą atsilankius prie Ramiojo vandenyno, Angelų mieste”. 1987. XII.7 Los Angeles.

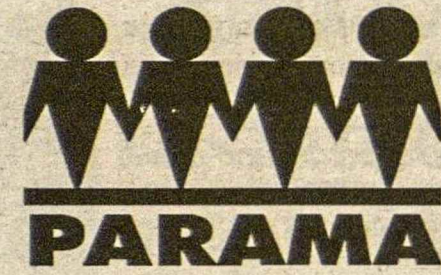
Sklandaus poezijos rinkinį *Vidudienio sodai*. Už jį Bernardui Brazdžioniui paskirta 1958-1959 metų *Aidų* literatūros premija. Šiame leidinyje 1961 metais autorius paliko įrašą: “Bičiuliškiems Alėi Rūtai ir Edmundui Arbams – lyriškose žmogaus akimirkose tragišką žmogaus mįslę spėjantis Bernardas Brazdžionis”. Tai tik keletas akcentų, įrašų iš gerbiama Alėi Rūtai dedi-

kuotų leidinių. Žinoma, prie jų sugrįžti galima dar ir dar kartą. Ir sugrįšime...

Taip jau susiklostė aplinkybės, kad minėtuosius leidinius į Rokiškio “Romuvos” gimnaziją atvežė panevėžiečiai Ernesta ir Jonas Šulniai. Jis pasakojo apie šiltą, nuoširdų bendravimą su gerbiama rašytoja. Gimnazijos administracija dėkinga šiems žmonėms ir, žinoma, pačiai prozininkei, poetei Alėi Rūtai, nes jos gyvenimas buvo ir yra susietas su Rokiškio kraštu. Šią mintį pabrėžė ir Rokiškio “Romuvos” gimnazijos direktorius Gediminas Matiekus: “...mūsų krašto žmonėms Alės Rūtos asmenybė ir kūryba yra artimesnė ir brangesnė tuo, kad ji yra kilusi nuo Kamajų krašto, mokėsi tuometinėje Rokiškio gimnazijoje. Džiugu ir tai, kad mūsų gimnazijai kraštiečių Alė Rūta padovanojo jai pačiai brangius, autografuotus leidinius. Mes visuomet kažko nuoširdaus, tikro, brangaus ieškome lietuvių literatūros lobyne. Ir visai nesvarbu ugdymo procese, kokius dalykus laikome prioritetiniais, bet lietuvių kalba ir literatūra, jos vaizdingumas, mums lietuviams, išlieka visuomet prioritetu. Anot gimnazijos vadovo Gedimino Matiekiaus, biblioteka tarnauja daliai informacijos vartotojų, vieni ieško vienkios informacijos, antri – kitokios... Autografuoti leidiniai – unikali kolekcija mūsų gimnazijos istorijoje. Mes džiaugiamės, kad ne tik Rokiškio miesto, bet ir rajono informacijos vartotojai gali susipažinti su turimais leidiniais. Gyvename informacinių technologijų laikmetyje. Šiandien skaitome internetines knygas, bet niekas negali atstoti popierinio knygos varianto”, - teigė Rokiškio “Romuvos” gimnazijos direktorius Gediminas Matiekus.

Bibliotekoje, pasitinkant garbingą poetės, rašytojos 90-metį, parengsime ir pristatysime gimnazijos bendruomenei literatūros parodą *Ji skverbiasi į istorinę atmintį*. Nenoriu sutikti su gerbiama Jurgio Gliaudos išsakytomis mintimis straipsnio pradžioje, apie kūrybinį rašytojo gyvenimą. Man atrodo, kad didele dalimi rašytojų kūryba priklauso nuo to, kaip kultūros, švietimo darbuotojai ją populiarina, o svarbiausia, kad rašytojos, poetės Alės Rūtos kūryba gyvena... Tad belieka jai palinkėti dvasinės ir fizinės stiprybės, išminties ir kūrybinės sėkmės...

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 138 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

1.00% Taupomoji sąskaita iki 1.00% kasd. palūk. čekių sąsk.
1.10% už 30-89 d. term. indėlius
1.30% už 90-179 d. term. indėlius
1.50% už 180-269 d. term. ind.
1.50% už 270-364 d. term. ind.
2.05% už 1 m. term. indėlius
2.30% už 2 m. term. indėlius
2.50% už 3 m. term. indėlius
2.75% už 4 m. term. indėlius
3.00% už 5 m. term. indėlius
2.50% 1 m. “Cashable” GIC (min. \$75,000)
3.00% už 1 m. GIC invest. pažym.
3.25% už 2 m. GIC invest. pažym.
3.50% už 3 m. GIC invest. pažym.
3.60% už 4 m. GIC invest. pažym.
3.75% už 5 m. GIC invest. pažym.
1.25% RRSP & RRIF (variable)
3.30% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
3.40% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
3.50% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
3.75% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
4.00% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
2.75% už JAV dolerių 1 metų GIC
1.50% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

IMAME:

už asmenines paskolas nuo5.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su - nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)
1 metų4.50%
2 metų4.80%
3 metų5.00%
4 metų5.10%
5 metų5.30%
- su keičiamu nuošimčiu4.75%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgicijus iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgicijus

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR
IESKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS

Pirmad., antradi. ir trečiadi. nuo 9 vr. - 3.30 v.p.p.; ketvirtadi. ir penktadi. nuo 9 vr. - 8 vv.
LN skyriuje - penktadi. nuo 9 vr. - 3.30 v.p.p.;
Royal York skyriuje - šeštadi. nuo 9 vr. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

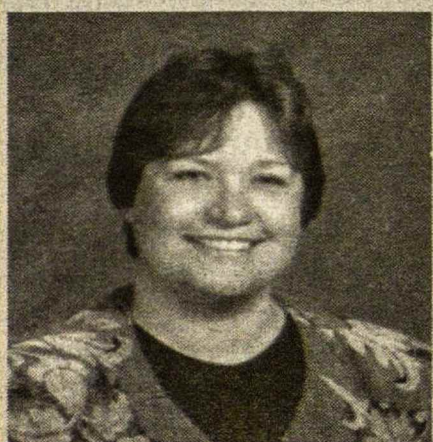
40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

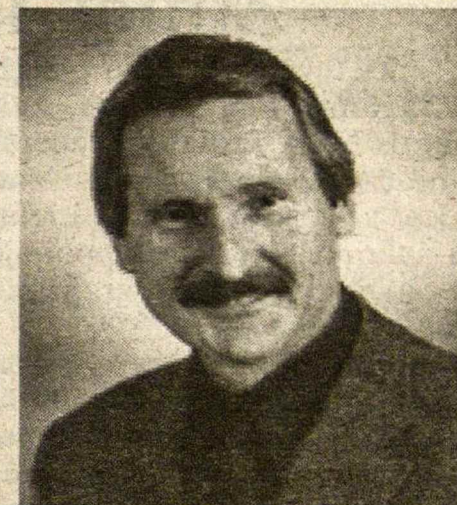
Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

“Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981”

PIRKIMAS ir PARDAVIMAS PATIKIMOSE RANKOSE!

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

Galvojat parduoti nuosavybę ar sužinoti jos vertę, nemokamai įvertinsiu be jokių išpareigojimų. Mielai ir sąžiningai patarnausiu surasti Jums tinkamą namą ar “condominium”.

SKAMBINKITE

TEODORUI STANULIUI, B.A.
416-879-4937
(nešiojamas)

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

- ♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦
- Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9. Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas

Dr. S. Dubickas

Dr. N. Mikelėnaitė-Archer

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

RE/MAX
Realty Specialists Inc.
Independently Owned and Operated

Birutė (Betty) Bartusevičius
Sales Representative

2691 Credit Valley Rd., Suite 101
Mississauga, Ontario L5M 7A1
Fax: 905-828-2829

Bus: 905-828-3434

Cell: 416-427-1875

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor
Toronto, ON M9C 4Z4
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

SPAUŠTUVĖ

PRINTING NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON
(prile Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniška ir įra
knygas bei žurnalus

A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams
laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių

Tel: (416) 233-4601

\$300* off **COUPON** for 1 parcel **\$300* off**
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Kai žmogus sulaukia 50 metų – nesistebiame. Bet jeigu išei-
vijos organizacija išsilaiko ir dar
sėkmingai veikia po 50 metų, tai
yra svarbus įrodymas, kad ji svar-
bi ir naudinga. Tai reiškia, buvo
įdėta daug pastangų, kad ji kles-
tėtų.

Toronto Prisikėlimo parapij-
jos "Aušros" sporto klubas šie-
met švenčia savo veiklos 50-metį
su 160 berniukų ir mergaičių nuo
5 iki 18 metų amžiaus, sudaran-
čių 16 krepšinio komandų. Taip
pat veikia vyresniųjų vyrų ir
moterų krepšinio bei mišrių tin-
klinio komandų ir kalnų dvira-
tininkų skyrius.

Pagrindinis jubiliejaus įvykis
buvo iškilminga vakariinė Prisi-
kėlimo parapijos salėje lapkričio
5 d. Susirinko pilna salė svečių,
kuriuos pasveikino programos
vadovai Indrė ir Raimundas Paš-
kauskai. Jie trumpai apibūdino
klubo istoriją angliškai ir lietuviš-
kai, suminėjo steigėjus. "Aušros"
klubas įsteigtas 1955 m. vasario
mėnesį Prisikėlimo parapijoje,
kun. Bernardinui Grausliui,
OFM, esant klebonu.

Pirmasis pirmininkas buvo
Kazimieras Šapočkinas ("Shop-
sy"). Pradžioje "Aušros" sporti-
ninkai galėjo žaisti ne tik krepš-
inį, bet ir stalo tenisą, lauko teni-
są, tinklinį, futbolą, golfą ir šach-
matų, dalyvavo lengvojoje atleti-
koje ir plaukime. "Aušros" vardu
pirmus 25 metus vadinosi ir tėvų
pranciškonų įsteigta stovyklavie-
tė Vasagoje, kur vyko sporto (ir
kitos) stovyklos.

Vakaro vadovai maloniai
pristatė atvykusius į pobuvį gar-
bės svečius, pirmiausia – vyskupą
Paulių Baltakį, OFM, kuris nuo
pat įsisteigimo buvo svarbus
klubo veikėjas. Renginyje taip
pat dalyvavo kun. A. Žilinskas
(atstovaujantis KLB pirm. R.
Žilinskienei), Prisikėlimo para-
pjos klebonas kun. A. Simanavi-
čius, OFM, diak. dr. K. Ambro-
zaitis ir A. Ambrozaitienė, "Auš-
ros" klubo dvasios vadas prel. E.
Putrimas, Kanados lietuvių fon-
do tarybos pirm. dr. A. Pabedins-
kas ir D. Pabedinskiene, KLB
Toronto apylinkės pirmininkė D.
Garbaliuskiene ir L. Garba-

SPORTAS

"Aušros" sporto klubui - 50

liauskas, KLB Otavos apylinkės
pirm. R. Kličienė, "Paramos"
kred. kooperatyvo pirm. A. Šilei-
ka ir R. Šileikienė, Prisikėlimo
kred. kooperatyvo pirm. A. Simo-
navičius ir N. Simonavičienė, TŽ
redaktorė R. Sakalaitė-Jonaitienė.

Visi džiaugėsi "Aušros" stei-
gėjo ir buvusio pirmininko Eli-
ziejaus Šlekio dalyvavimu. Taip
pat supažindinta su sportinių or-
ganizacijų pirmininkais: ŠAL-
FASS – K. Deksnis, ŠALFASS –
Kanados apygardos – R. Kulia-
vu. "Anapilio" klubui atstovavo
pirmininkas P. Vilkelis, "Vyčio"
klubui – C. Klimas. Malonu buvo
matyti ir Kanados lengvosios at-
letikos rekordininką Algį Ža-
liauską.

Susirinkusius sveikino raštu
Leo Rautins, šiltą žodį tarė kun.
Simanavičius, OFM, vysk. Balta-
kis, taip pat su sveikinimu čekius
įteikė "Paramos" pirm. A. Šileika
ir Prisikėlimo kred. kooperatyvo
pirm. A. Simonavičius, apyl.
pirm. D. Garbaliuskiene.

"Aušros" klubo vadovybė
padėjo Kanados lietuvių fon-
dui, "Paramos" ir Prisikėlimo
kredito kooperatyvams bei KLB
Toronto apylinkei už suteiktą
finansinę pagalbą, taip pat vi-
siems nariams ir talkinin-
kams, prisidėjusiems prie klubo
veiklos.

Visiems pasisotinus skaniu
G. Kobelskienės pagamintu mais-
tu, buvo išdalintas jubiliejinis 56
puslapių leidinys. Jame sukaup-
ta daug idomių klubo nuotraukų,
anglų kalba aprašyta įvairi klubo
veikla. Leidinio koordinatore –
Dana Danaitytė. Po to vyko lote-
rija, kurios laimikus ištraukė iš
arti ir iš toliau atvykę. Po to vyko
smagūs šokiai DJ muzikai gro-
jant. Vakaras buvo gražiai su-
rengtas ir svečiai gėrėjos proga
susipažinti, pabendrauti ir pasi-
dalinti išpūdžiais apie "Aušros"
klubo veiklą. Dlv.

"Aušros" pokylio, įvykusio lap-
kričio 5 d. Prisikėlimo parapijos
salėje, programai vadovavo Ind-
rė ir Raimundas Paškauskai

Ntr. R.D. Puterių

"Aušros" sporto klubo 50-mečio pokylyje lapkričio 5 d. Prisikėlimo
parapijos salėje loteriją vedė R. Jagolowitz, R. Paškauskas ir I.
Poškutė

Ntr. R.D. Puterių

"Aušros" sporto klubo 50-mečio pokylyje Prisikėlimo parapijos salėje lapkričio 5 d. Iš k. - kleb. kun. A.
Simanavičius, OFM, "Anapilio" klubo pirm. P. Vilkelis, vysk. P. Baltakis, E. Šlekys, "Aušros" pirm. E.
Punkris

Ntr. R.D. Puterių

Žinios iš Lietuvos

• Lietuvos krepšinio žvaigždė Šarūnas Jasikevičius, žaidžiantis NBA Indiana "Pacers" klube, JAV žurnalistams prasa-
rė, kad greičiausiai nežais Lietu-
vos rinktinėje kitąmet Japonijoje
vyksiančiame Pasaulio krepšinio
čempionate.

• 2006 metų Lietuvos sporto
biudžetą sudarys apie 40 mln. li-
tų, kuriais bus finansuojama ma-
žiau programų, bet didesnės
apimties. Tai pareiškė Kūno kul-
tūros ir sporto šakų federacijų
departamento generalinis direk-
torius Algirdas Raslanas.

• Elektrėnų rajone, netoli
Pipiriškių kaimo, baigiamas
įrengti pirmasis Lietuvoje tarp-
tautinius standartus atitinkantis
18-os duobučių golfo aikštynas –

apie 51 km nuo Vilniaus ir 64
km nuo Kauno. Atidarymas nu-
matytas 2006 metų pavasarį.

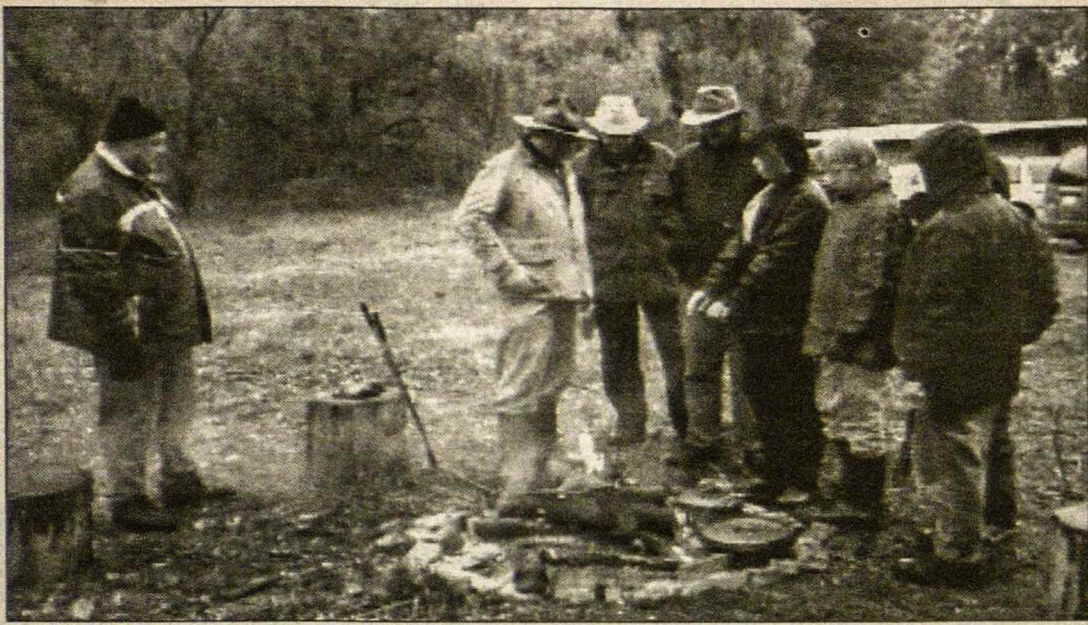
• Vengrijos sostinėje vyku-
siose Europos mokytojų ir stu-
dentų pusės maratono bėgimo
varžybose nugalėtoja tapo naują
Lietuvos rekordą pasiekusi Živi-
lė Balčiūnaitė. Ji 21 km nuotolį
nubėgo per 1 valandą 10 minu-
čių ir 23 sekundes. Ankstesnis
Lietuvos rekordas – 1:11:43 pri-
klausė S. Statkuvieniui.

• Alvaizer (Portugalija) vy-
kusiose varžybose Lietuvos leng-
vaatletė K. Saltanovic vėl pasi-
rodė gerai ir 5 km nuotolį užbaigė
pirmoji, nuėjusi jį per 24 min. 30
sek. ir net 2 min. 20 sek. aplen-
kusi antrą vietą užėmusią portu-
galę C. Godinho.

• Pasibaigė 2005 metų Lie-
tuvos futbolo klubų dr-jos
(NFKA) dešimties komandų A
lygos čempionatas. Galutinė
lentelė: 1. Panevėžio "Ekranas",
2. Kauno FBK "Kaunas", 3. Ma-
rijampolės "Sūduva", 4. Vilniaus
"Vėtra", 5. Vilniaus "Vilnius", 6.
Šilutės "Šilutė", 7. Klaipėdos
"Atlantas", 8. Vilniaus "Žalgiris",
9. Šiaulių "Šiauliai", 10. Kė-
dainių "Nevezis".

• Vilniuje "Siemens" areno-
je atidaryta 250 vietų "Ateities
čempionų tribūna", skirta Lietu-
vos sporto mokyklų ir vaikų na-
mų auklėtiniams. Čia jie galės
didžiausioje Baltijos šalyse are-
noje nemokamai stebėti visas šio
sezonu Eurolygos, SEB Baltijos
krepšinio lygos (BBL) ir Lietu-
vos krepšinio lygos (LKL) run-
gtynes, kuriose žais Vilniaus "Lie-
tuvos ryto" komanda. V.P.

SKAUTŲ VEIKLA

Iškyloje pas Hamiltono skautus š.m. spalio 2 d. ant laužo verdami pietūs. Iš k. Gary Moulton, ps. Gailius Senkus, sk. vyčiai Morkus Sungaila ir Arvydas Bliskis su išalkusiais iškylautojais

• Spalio 22, šeštadienį, Hamiltono ir Toronto skautų draugovės suvažiavo praleisti dieną gamtoje ir įgyti daugiau skautamokslių. Iškyloje vyko Hamiltono medžiotojų-žuklautojų sodyboje. Buvo pradėta rikiuote, kurią vedė Hamiltono ir Toronto skautų draugininkai s.v. v.sk. fil. Arvydas Blyskis ir s.v. v.sk. Morkus Sungaila. Nors oras buvo vėsus ir lietingas, skautai pasigamino pietus ir vakariene lauko virtuvėje, o lauže naudodami "Dutch ovens". Išsiskirstę į tris skiltis, atliko įvairius pratimus. Pratybas su kompasu vedė s.v. v.sk. Morkus Sungaila, kirvuko ir peilio vartojimą – v.s. Arūnas Dailydė, o greitą laužo uždegimą – s.v. v.sk. Arvydas Blyskis. Pabaigoje šaudymo pratimus vedė ps. Gailius Senkus. Buvo labai svarbu laikyti laužą degantį, prie kurio

skautai galėjo pasišildyti. Tuo rūpinosi s.v. sl. Ronaldas Bartninkas ir s.v. v.sl. Linas Grybas. Užbaigę iškylą su skautiška vakarine malda, apstoję laužą jau saulei leidžiantis.

Ntr. A. Dailydės
G. Senkus
• LSS korespondencinių vadovybės rinkimų biuletenis nr. 2 skelbia, kad rinkimuose dalyvauti užsiregistravo 848 asmenys. Patvirtintas rinkimų prezidiumas – pirm. s. E. Andriušis, nariai v.s. R. Fabijonas, v.s. fil. K. Ječius ir s. fil. G. Aukštuolis. LSS tarybos nutarimu, sumažintas tarybos narių skaičius šešiais asmenimis, renkamais bendroje sueigoje. Kandidatų siūlymas pratęstas iki š.m. lapkričio 22 d. Rinkimų komisijos adresas: s. E. Andriušis, 58 Romiga Lane, Palos Park, IL, 60464, USA; E-paštas andriusis@aol.com. Inf.

Valgo ant laužo pasigamintą maistą iškyloje pas Hamiltono skautus š.m. spalio 22 d. Iš k. Kasparas Špokas, Karolis Brazauskas ir Saulius Grybas

Toronto skaučių "Birutės" draugovės sueiga Lietuvių tautodailės instituto Toronto skyriaus pirmininkės Aldonos Vaitonienės namuose. Sesės mokosi daryti Kalėdų papuošalus – gaminti snaiges. Iš kairės: Elena Namikienė, Elzė Simonavičienė, Aldona Vaitonienė, Arija Škėmienė, Rūta Baltaduonytė-Lemon, Dalia Steponaitienė

Ntr. J. Ruslienės

MINIATIŪROS

NEIŠĖJUSI VASARA

Visa širdimi mylėjau vasarą. Ji pas mus truputį užtruks. Ją dar stipriau tebemyliu... Koks nepaprastas šių metų rudens žydėjimas... Sakysite, kad ir ji įsimylėjau? O, ne... Išskridusių žąsų ir ger-

vių virtinės... Nukritę klevų įvairiaspalviai lapai dar ne greitai pagels... Laukimas irgi vienas iš meilės komponentų.

Bet aš vis dėlto myliu vasarą. Ji iš mano širdies nebuvė išėjusi. Vadinasi, ir nėra ko laukti? **Reda Kiselytė, Rokiškis**

JAUNIMO ŽODIS

Lietuvos mokinių rašiniuose kovų už laisvą Lietuvą vaizdai

BERNARDAS ŠAKNYS

Gėlės Nepriklausomybės vainikui – tik ką išėjusios mokinių rašinių knygos pavadinimas. Ši vardą "davė" Akmenės vidurinės mokyklos mokinė Kristina Moniūtė, rašinėlio įžangoje įrašiusi šiuos žodžius: "Ką pavadinti mokyklos karžygiu? Ogi tuos, kurie įpynę nors mažą gėlę į Lietuvos Nepriklausomybės vainiką. Lenkiuosi prieš juos, einu jų pėdsakais, kad suvokčiau šių žmonių gyvenimo prasmę".

Prieš dvejus metus *Valstiečių laikraštis* kartu su Tautos fondu paskelbė mokinių rašinių konkursą *Mūsų mokyklos karžygiai*. Jo sumanytoja žinoma išeivijos visuomenės veikėja, mokyklų rėmėja, geradarė dr. Rožė Šomkaitė. O jos puikaus sumanyto ikūnytojas – inžinierius, Tautos fondo vadovas Jurgis Valaitis, kurio pastangomis ir vyko karžygių, žuvusių kovose už Nepriklausomybę ar dalyvavusių Nepriklausomybės įtvirtinime, paieškos.

Per pirmąjį konkurso ratą buvo gauta beveik 200 mokinių rašinių, tad kilo mintis surengti antrąjį konkurso ratą. *Valstiečių laikraščio* vyriausiasis redaktorius Jonas Švoba pritarė šiam siūlymui. Vėlgi atsiųsta beveik šimtas mokinių ranka rašytų darbų. Konkurse vardines premijas skyrė net prezidentas Valdas Adamkus ir daug išeivijos iškilų žmonių – dr. Rožė Šomkaitė, dr. Jonas Adomavičius, Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimo akto signataras Pranas Tupikas su žmona prof. Danute Staknytė-Tupikiene, Antrojo pasaulinio karo JAV kariuomenės veteranas Vincas Staknys, išeivijos lietuvių veikėjas Jonas Prakapas ir daugelis kitų žmonių, prisidėjusių prie mokinių rašinių konkurso.

Išspausdinta maža dalis darbų – 43 rašiniai. Knygos *Gėlės Nepriklausomybės vainikui* vyriausiasis redaktorius Jonas Švoba pratarė pažymį: "Mokinių rašiniai ištis įdomūs ir reikšmingi, kiekvienas jų – tarsi akmenėlis tragiškame mūsų tautos istorijos vieškelyje. Daugumoje dar-

bų – partizaninio karo Lietuvoje atšvaitai".

Mokinių žvilgsnis į tą toltančią praeitį labai savitas, įsijausta į buvusių savos mokyklos mokinių ar mokytojų atvaizdus. Lazdijietė Asta Alasevičiūtė savo darbą pavadino *Malda broliams partizanams*. Ji ją skyrė 31 Lazdijų Motiejaus Gustaičio mokiniui ar mokytojui, mokyklos sienoje granitinėje lentoje įrašytiems kaip kovų už laisvą Lietuvą dalyviams. Kiekviename rašinyje konkretus žmogaus gyvenimas ir žygiai. Mokiniai rašiniuose įamžino ir savo senelių, prosenelių, tėvų likimus. Jų vargus Sibiro tremtyje, susidūrimus su okupantų kareivomis, stribų niekšybėmis.

Rokiškio r. Pandėlio mokyklos mokinio Augustino Blažio rašinyje *Pandėlio jaunuoliai pasipriešino okupantams* kaip gyvi iškylo jų mokykloje veikusių pagrindinės organizacijos dalyviai, jų drąsa, ryžtas, meilė Lietuvai. Išėję į laisvę iš kalėjimų jie ilgai buvo persekiojami. Tik 1990 m. galėjo atsikvėpti. Rašinio autorius užbaigia savo darbą, kviesdamas savo bendraamžius kurti šviesią, gražią Lietuvą, apie kokią svajavo partizanai ir rezistentai.

Įvairių asmenybių gyvenimus ir kovas atskleidė mokiniai. Šalia partizanų, jų ryšininkų tokių kovotojų kaip kunigas kankinys Bronius Laurinavičius, kurį Švenčionėlių gimnazistė Simona Vigelytė įvardino kaip mūsų stiprybės simbolį. Rašinėly užbaigia šiais žodžiais: "Gudijoje esantis Gėlių kaimas įsilieja į Lietuvą, tampa mūsų savastimi. Tai Broniaus Laurinavičiaus darbai, siekliai, viltys sujungė. Ir kraupi žūtis. Bet ar jis mirė? Ne, gyvas! Jis manyje! Tebūnie mumyse! Kunigas Bronius Laurinavičius – Lietuvos karžygis!"

Jaudinančią istoriją net dviejuose rašiniuose pasakoja Prienų "Žiburio" gimnazijos moksleivė Roberta Adomaitytė. Ji pasekė buvusios gimnazijos mokytojos Valerijos Staknytės pėdomis. Jos gyvenimas liudija, kiek daug stiprybės turėjo eilinė mokytoja, okupacijos metais pasirinkusi ka-

lėjimus, tremtį, o ne išdavystę, kurią siūlė KGB.

Ugnė Radžiūnaitė aprašė šių dienų didvyrę – Vilniaus Pilaitės mokyklos mokytojos Virginijos Ratiukienės pasipriešinimą sausio 13-ąją sovietinėms jėgoms prie televizijos bokšto. Tąsyk Virginijai Andrašiūnaitė tebuvo 19 metų. Desantininkai geležiniu strypu sudaužė ją, ji prarado sąmonę. Ilgai gydėsi ligoninėje, skausmą jaučianti iki šiol. Rašinyje Ugnė prisimena mokytojos jai pasakytus žodžius: "Ugne, bet ką reiškia mano skausmas, jei Lietuva laisva! Nusivalys bolševizmo apnašas, taps šviesi. Juk mes ją šaukėme savo balsais, Loretos Asanavičiūtės ir tą naktį žuvusių brolių, tėvų aukomis. Tik mokėkime dabar saugoti mūsų Lietuvą. Vienintelę. Kaip motiną. Aš pasakojau tai ir savo dukrelėms, žinau, jos, kai suaugę, seks mamos pėdomis". Ugnė Radžiūnaitė daro tvirtą išvadą: "Pilaitės mokyklos socialinė pedagogė Virginija Andrašiūnaitė-Ratiukienė – Lietuvos karžygė. Mūsų laikų karžygė!"

Kai kurie rašiniai lyg novelės. Kiekvienam būdingas savo krašto kalbos stilius, kiekviename daug šviesių apmąstymų.

Knyga *Gėlės Nepriklausomybės vainikui* išleista Tautos fondo tarybos pirmininko pavaduotojo inžinieriaus Jurgio Valaičio, Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimo akto signataro Prano Tupiko, Antrojo pasaulinio karo JAV laivyno veteranės prof. dr. Danutės Staknytės-Tupikienės ir Antrojo pasaulinio karo JAV kariuomenės veterano Vinco Staknio lėšomis. Šių žmonių dėka geriausieji mokinių rašiniai išliks kaip paminklas mūsų tautos geriausioms dukroms ir sūnams, padėjusiems iškovoti Lietuvos Nepriklausomybę.

Knygą puošia dailininkės Jūratės Juozėnienės viršelės – rašinio rankraščio apie kunigą kankinį Bronių Laurinavičių erdvėje – žalias ažuolo Lapas.

Išleista tūkstančio egzempliorių tiražu ji pasieks daugelio mokyklų bibliotekas, bus skaitoma šimtų mokinių, mokytojų.

JAUNYSTĖS VAINIKAS

*Tau į kalnus aukščiausius įkopti,
Tau iš vargo, iš marių išbristi;
Mes nupinsim gražiausią vainiką
Tau iš vėtrų ir vėjų, jaunyste!*

*Žydi žemė žilvičiais ir vyšniom
Ir liūliuoja žaliu vasarą,
Ir pavasario paukščiai sugrįžę
Jauną, gražią jaunystę dainuoja.
Nuo viensėdžio ežios lig viensėdžio,
Nuo klevų lig pakluonės klevų,
Kaip auksinio saulėtekio varpas,
Skamba laimė jaunystės vardu.*

*Tu kaip vasaros saulė, jaunyste,
Tu kaip saulė krūtinėje šviesi
Ir pernakt, kaip žvaigždė, neužgesus,
Tu kaip saulė kasdien užtekėsi.*

Bernardas Brazdžionis

Montrealio lietuvių kredito unijos "Litas" 50-mečio baliuje š.m. spalio 1 d. dalyvavęs Montrealio miesto meras kalbina šventės dalyvius J. Keršį ir P. Mickų

Ntr. A. J. Mickaus

MYLIMAI SESUTEI

A+ A

ELVYRAI ROZENBERGIENEI

mirus Lietuvoje, gilią užuojautą reiškiamo s. ELZEI SIMONAVIČIENEI ir VILMAI GAPUTIENEI su šeimomis –

Toronto skautininkų-skautininkių draugovė

ORTODONTAS

(Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.

2326 Bloor Street West, Suite 200

(Prie Jane gatvės)

416 769-2526**DANTŲ GYDYTOJA****Dr. Gintarė Sungailienė**

115 Lakeshore Rd.E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5
(I vakarus nuo Hurontario)

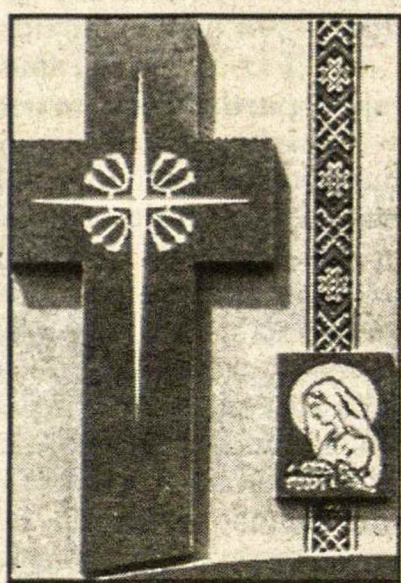
Tel. 905 271-7171**SMITH MONUMENT CO. LTD**

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

ELTOS pranešimu, Lietuvoje nuo 2003 metų mažėja socialinės rizikos šeimų. Ši teigiamą pokytį socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM) sieja su besiplėšiančiais ir efektyviai dirbančiais *Vaikų dienos centrais*. Iki 2002 metų socialinės rizikos šeimų skaičius kasmet augo. 2003-iais metais šių šeimų skaičius sumažėjo 625-mis šeimomis bei 734-iais jose augančiais vaikais. 2003 metais užregistruota 17,889 socialinės rizikos šeimų, kuriose augo 39,233 vaikai, pranešė SADM.

Ministerijos darbuotojų teigimu, socialinės rizikos šeimų skaičius sumažėjo tose savivaldybėse, kur veikė daugiau *Vaikų dienos centrų*, skyrusių dėmesį ne tik socialinės rizikos šeimų popamokinei veiklai, bet ir darbui su centru lankančių vaikų tėvais. Šį darbą atlieka socialiniai darbuotojai, psichologai, psichiatrai. Tokius cent-

rus iš dalies remia ir valdžia.

Ši džiugi žinia apie tokį teigiamą *Vaikų dienos centrų* poveikį vaikams ir jų šeimoms tepaskatina mus ir toliau lėšomis remti šiuos centrus, kad socialinės rizikos šeimų skaičius Lietuvoje mažėtų ir vaikai po pamokų galėtų grįžti į savo šeimas, kuriose jaustųsi saugiai ir tėvai jų lauktų bei jais rūpintųsi.

Kita Lietuvoje labai skaudi problema – tai nuolat didėjantis skaičius vaikų, augančių vaikų namuose. Tai beglobiai, motinų palikti vaikai. Vytautas Landsbergis (režisierius) straipsnyje *Esė apie tautos ateitį* rašo: "Pasi-teiravau Anykščių poliklinikoje, kokia yra gimdyvių ir gimimų situacija? Vaizdas ganėtinai liūdnas, tiesiog tragiškas. Akusėrė teigė, kad dauguma gimdyvių asocialios, nešvarios, neretai turinčios jau ne po vieną apleistą vaikėlį, auginamą vaikų namuose. Kartais jos net nežino kas tų vaikučių tėvai ir ši tendencija katastrofiškai auga. Panašiai auga ir vaikų namuose

paliekamų vaikelių skaičius tokių atsitiktinių nelaukiamų ir niekam nereikalingų vaikų, kurie užaugę bus niekam ne reikalingi, bus viskam abejingi. Pradėjau galvoti apie Lietuvos ateitį... Prognozės niūrokos, ypač provincijoje".

Vilkaviškio vyskupija yra atsakinga ir rūpinasi vienais tokiais vaikų namais – tai *Vaikų tėviškės namai*. Čia yra 10 nedelių namelių, kuriuose auga apie 100 vaikų. Šie vaikai ne tik pamaitinami, leidžiami į mokyklą, bet ir auklėjant krikščioniškoje šviesoje. Parama šių namų išlaikymui yra labai reikalinga. Vyskupas R. Norvila, dėkodamas už Lietuvos "Caritas" federacijai remti komiteto Toronte auką, savo laiške rašo: "Tegul artimui parodyta meilė praturtina jus Dievo malone ir ramybe".

Vaikų dienos centrams aukas siūsti: O. Gustainis, 10 Sweet Pea Path, Etobicoke, ON, Canada M9P 3S3.

O. Gustainienė,
komiteto pirmininkė

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE

ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

HomeLife

Experience Realty Inc.

Ketinate parduoti?

- Speciali pardavimo sistema
- Sąžiningas pataravimas
- Įvertinimas - nemokamas

Skambinkite: 905 896-1177Tinklapis: www.rickpunkris.com

Rikis Punkris
REALTOR

Ketinate keliauti - TEIRAUKITĖS
ASTRA SKUPAITĖ-TATARSKY

Jums suteiks informaciją ir pasiūlys geriausią maršrutą geriausiomis kainomis

"BEST WAY TO TRAVEL"

Royal York Plaza, 1500 Royal York Rd.,
Etobicoke, ON M9P 3B6
Darbo valandos nuo pirmad. iki penktad.,
9.30 v.r. - 6 v.v.

416 209-7737 (mobilus)

Tel: 416 249-7710 1-800-715-5767 Fax: 416 249-7749

Algis MEDELIS

QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncevalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS | VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS
I LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų -
apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę,
Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!

VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės -
Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, skambinkite ALGIUI MEDELIUI asmeniškai.

Tel. Toronte 416 531-4800

Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes
vietoves siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING #1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON
ALGIS ir STEFA MEDELIAI **Tel. 905-306-9563**

Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM I RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

Visa išeivijos lietuviška spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir "Tėviškės žiburiams". Kas galite, paremkite juos auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu.

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų
teikia aukštos kokybės paslaugas
erdviose patalpose

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir
toliau teikti paslaugas

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

615 Main Street East
Hamilton 528-6303

195 King Street West
Dundas 627-7452

Alan D. Macdonald
Manager

TORONTO

Toronto lietuvių pensininkų klubo nariai Vėlinių dieną, lapkričio 2, specialiu renginiu prisiminė klubo mirusiuosius. 10 v.r. Priskelimo par. šventovėje buvo aukojamos šv. Mišios, kuriose dalyvavo dauguma "Vilniaus Manor" gyventojų ir klubo valdyba. Giedojo klubo choras "Daina", vadovaujamas muz. L. Turūtaitės. Po Mišių visi rinkosi į "Vilnius Manor" pietų. Pirm. Br. Saplys, taręs porą žodžių, perskaitė mirusiųjų narių pavardes ir pakvietė susirinkusius pagerbti juos tylos minute. Kun. A. Simanavičius, OFM, sukalbėjo maldą prieš valgi. Pasistiprinę skaniais V. Birštono pietumis, renginio dalyviai išsiskirstė. **Br.P.**

The Toronto Star lapkričio 5 d. laidoje kelionių skyriuje (K7) išpausdino Kryžiaus kalno nuotrauką. Ji buvo viena iš penkių po antrašte "Where in the World?". Skaitytojai turėjo atspėti, kurioje pasaulio vietovėje yra fotografijoje pateikti vaizdai. Atsakymas - lapkričio 12 d. laidoje, kad Šiaurinių "Hill of Crosses" nuotraukos autorius - William LeHuquet iš Barrie, ON.

AUKOJO TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS

\$100 - A. Žebertavičius; **\$77** - A. Jagėlienė; **\$60** - A. Ruzgys; **\$50** - G. Drešerienė, M. Vasilauskienė, A. Puterienė; **\$30** - O. Spidell; **\$25** - L. Abromonis; **\$20** - E. Beržaitis; **\$5** - J. Užupis.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: **\$65** - J. Raguckas, L. Abromonis; **\$60** - E. Kudzma, J. Prakapas, J. Yurkus, V. Paškus, M. Kairienė, L. Rudaitis, R. Renaud, P. Stauskas, A. Aleliūnas, A. Baltrūnas, L. Balaišis, G. Drešerienė, I. Paškauskas, I. Turczyn, V. Zalnieriūnas, A. Marcis, V. Verbickas, J. Gedrimas, L. Oleka, J. Astas, J. Juozaitis, J. Gimžauskas, A. Bungardienė, S. Pranckevičius, B. Pranas.

Garbės prenumeratą atsiuntė: **\$100** - J. Danėnas; **\$70** - K. Meškauskas, E. Žulienė, A. Dobilienė, E. Tribinevičienė, L. Stulginskienė, J. Šarūnas, H. Indrulaitis, P. Sakalas.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie, siųsdami reguliarią prenumeratą prideda ir auką.

A.a. Vytautui Aušrotui mirus, užjausdama buvusią klasės draugę Sigitą bei jos artimuosius, Aldona Smailienė *Tėviškės žiburiams* aukojo \$50.

Savo mylimo ir brangaus vyro a.a. Vytauto Balčiūno mirties atminimui pagerbti žmona Genovaitė Balčiūnienė *Tėviškės žiburiams* aukojo \$50.

Pianistės Ilona Damaškaitė-Beres ir Leokadija Paulauskaitė koncerte "Rudens mozaika" Priskelimo parapijos salėje š.m. lapkričio 6 d.

Dėmesio akių lašų vartotojams! Kanados sveikatos ministerija paskelbė, kad dalis akių lašų *Gentel Artificial Tears*, parduodamų 25 ml buteliukuose, gali neatitikti švaros reikalavimų. Pirkę akių lašus, kurie pažymėti "LOT 51436" su 2008-08 vartojimo terminu, prašomi juos grąžinti į parduotuvę arba vaistinę. Lašų gamintojas - "CIBA Vision Canada Inc." Vaisto numeris (DIN) 02231289. Perspėjimas paskelbtas *The Globe and Mail*, lapkričio 8 d. laidoje.

Toronto Vlado Pūtvio kuopos šauliai ir Lietuvos karininkai kariuomenės šventės minėjimo dieną, lapkričio 27 dalyvaus su vėliavomis 11 val. Mišiose Anapilio šventovėje.

Misijonierius Indijoje laiške TŽ prašo skaitytojus Kalėdų švenčių proga siųsti jo vardui: rožinius, statulėles, religinius paveikslėlius jo tikintiesiems, o jo mokyklai - rašiklius, pieštukus. Jo adresas: Fr. Paul Cruz, St. Anthony's Church, Kanjirakodu P.O., Kundara - 691 501, Kollam, Kerala - India.

A.a. Juozo Zavio mirties dešimtmečio prisiminimui žmona Stasė, dukra Rima ir šeima *Tėviškės žiburiams* aukojo \$50.

A.a. Rudolfui Vilenbrechtui Londone, ON, mirus, užjausdama jo šeimą, Irena Delkuvienė ir šeima *Tėviškės žiburiams* aukojo \$100.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: **\$250** - B.R. Jackos; **\$200** - E. Petrulis, K. Žutautienė su šeima (a.a. B. Žutauto VIII mirties metinių proga); **\$100** - A. Sekonis, E. Čepienė, K. Ališauskienė, J. Zenkevičius, E. Žulienė, K. Ratavičius, M. Laurinavičienė, S. Girčienė, I. Biskienė, A. Ramanauskienė, F. Juzėnas, A.R. Jasinevičiai, B. Tamošiūnienė, L. Kybartienė, E. Molis, A.I. Kusinskiai, B. Stanius, A. O'Donohue, G. Burzdžiuvienė, R. Berentienė, R. Ročys, R. Vaišvilaitė, A. Vaišnoras, P. Tutlys; **\$60** - G.I. Ross; **\$50** - L. Oleka, B. Žiobienė, V. Jasinevičienė, R. Mileris, A. Zalagėnas, A. Vitkienė, N. Vytaitė, L.I. Adomavičiai, A.I. Jurcevičiai, H. Vaičieliūnas, Z. Vaičieliūnienė, G. Jocas, Z. Augaitienė, V.K. Gapučiai, A. Augaitienė, S.E. Kuzmikai, P. Čiurlys, S. Steigvilienė, E. Valeška, V. Kazlauskas, L. Abromonis, I. Paškauskienė, B.G. Čižikai, L. Einikienė, T. Liorencienė, V. Kėžinaitis, B. Galinienė, F. Mašalienė, T.D. Chornomaz, R. Puteris, J. Macijauskienė, L. Balsys, S. Styrienė; **\$40** - K.R. Poškai, R. Šakalinis, S. Mitalienė, B. Pitman, F. Meškevičius; **\$25** - Z. Stančikienė, G. Šutas; **\$20** - J.K. Regys, B. Antanaitis, V. Mekas, L. Stosiūnas, R. Bekerienė, D. Puze-

Kanados lietuvių menininkų draugijos nariai, dalyvaujantys parodoje KL Muziejuje-archyve nuo šių metų spalio 29 d. Iš kairės - Paulius Grajauskas, Dana Žekaitė, Irma Makariūnaitė, Andrius Butkevičius, Kristina Baliūnaitė, Snaigė Šileikienė, Rhya Tamašauskas, Kęstutis Kesminas

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ administracija prieškalėdiniu laikotarpiu bus atidaryta nuo lapkričio 20 iki gruodžio 4 d. sekmadieniais, po 9.30 v.r. pamaldų iki maždaug 1 v.p.p. Bus galima sutvarkyti prenumeratas, sumokėti skolas, įteikti kalėdinius sveikinimus, užsakyti TŽ kaip dovaną savo bičiuliams.

Kalėdiniai sveikinimai

Jau planuojamas kalėdinis TŽ numeris, kuris išeis gruodžio 13 d. **Visa medžiaga, skirta šiam numeriui, laukiama vėliausiai iki gruodžio 1 d.** Kalėdinius sveikinimus kviečiame siųsti dar prieš šią datą, kad spaustuvė galėtų juos laiku paruošti. Yra dvejopi sveikinimai - bendras ir atskiri, asmeniniai. Į bendrąjį sveikinimą įrašomi visi tie, kurie pareiškia tokį norą ir atsiunčia auką TŽ. Asmeniniai bei atskirieji sveikinimai yra rėminiai. Jų kaina pagal užimamą plotą. Jais daugiausia naudojasi parapijos, organizacijos, institucijos ir pavieniai asmenys. Sveikinimas per laikraštį šiuo metu yra geriausias būdas pasiekti savo artimuosius ne tik išeivijoje, bet ir Lietuvoje. Tuo būdu išvengiama atvirukų siuntinėjimo, kuris pareikalauja daug laiko ir išlaidų.

rienė, I. Birštonienė, V. Vyta, A. Patašius, A.B. Samsonai, S.D. Vigėliai, E.M. Kazakevičiai, P. Krivinskienė, D. Bajorinienė, Č. Javvas, Z. Petrylienė, L. Jonelienė, J. Dimskis; **\$10** - P. Daržinskas, V. Kėžinaitis, A. Masionienė; **\$6** - J. Viečerinienė; **\$5** - M. Ranuz.

BPL Import/Export SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI
Petras Brasas
(905) 383-1650

DALIA VAŠKEVIČIŪTĖ, CFP

NORĖTUMĖT IŠEITI Į PENSIJĄ?

Nereikia didelio turto, reikia GERO PLANO!

PASKAMBINKITE MAN, pasitarsime, padėsiu susitvarkyti ateičiai

905-451-1933

TAUPYMO SĄSKAITA:

2.4% - kasdieninės palūkanos (be priemokų)

GIC: 1 m. - 3%; 2 m. - 3.2%; 3 m. - 3.45%; 4 m. - 3.6%; 5 m. - 3.8% (nuošimčiai gali keistis)

Dale & Morrow
INSURANCE AND FINANCIAL SERVICES

Vaidila Kestutis

George Kasey

ethicist / writer / producer

(416)-767-3033

Jurgis Kestutis
artistas

http://individual.utoronto.ca/media_anonymous/gk.html

Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventės

MINĖJIMAS

įvyks š.m. lapkričio 27, sekmadienį, 2.30 v.p.p.

Toronto Lietuvių Namuose (1573 Bloor St.W.)

Dalyvaus ir kalbės Lietuvos karinių pajėgų generolas, pulkininkas ir keturi žemesnio laipsnio karininkai

MENINĖ PROGRAMĄ atliks Toronto vyrų choras "ARAS", vad. LILIJOS TURŪTAITĖS

VISUOMENĖ KVIEČIAMA DALYVAUTI

Rengia Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopa

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation

1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 tel. 416-889-5531
Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

KLF daugiau kaip 40 metų remia lietuvišką veiklą Kanadoje ir Lietuvoje. Jūsų įnašai ir aukos lieka Fonde kaip nuolatinis šaltinis, sudarantis galimybę remti lietuviybės išlaikymą bei studijuojantį jaunimą Kanadoje ir teikti finansinę paramą Lietuvai.

Prisiminkime Kanados lietuvių fondą testamentuose ir remkime jį savo aukomis.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas veikia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

HomeLife Realty
Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES

Tel. (416) 763-5161

Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais. Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m.

SKYTRAIN LTD TOURS & TRAVEL

2558 Danforth Ave. Toronto M4C 1L3

BILIETAI Į LIETUVĄ!

ŽEMIAUSIOS KAINOS!

SKAMBINKITE VIOLETAI

416-690-4922

TORONTONT

Anapilio žinios

• Gerojo Ganytojo misijos patalpose Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas bus lapkričio 19, ateinantį šeštadienį, 2 v.p.p. Dalyvaus Lietuvos karininkai iš Camp Borden karo bazės. Programoje numatyta meninė dalis ir skanūs šilti pietūs. Bilieto kaina asmeniui - \$20. Bilietus platina Rūta Poškienė, tel. 705 429-0790.

• Lapkričio 6, sekmadienį, pakrikštytas Aleksandras-Petras Nevulis, Algimanto Nevulio ir Anna Adamczewska sūnus.

• Pasiruošimo pamokos Pirmajai Komunijai pradedamos. Registruotis sekmadieniais po Mišių zakristijoje arba kitu metu skambinti klebonijon tel. 905 277-4320.

• Adventinis susikaupimas Lietuvos kankinių šventovėje šiais metais bus gruodžio 10 ir 11 dienomis. Susikaupimą ves Montrealio Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Aloyzas Volskis. Susikaupimo tvarka: gruodžio 10, šeštadienį, 11 v.r. Mišios su pamokslu (Anapilio autobusėlis tą dieną maldininkus paims nuo "Vilniaus rūmų" 10.15 v.r. ir parveš atgal po pamaldų); gruodžio 11, sekmadienį - pamokslai sekmadieninių Mišių metu. Išpažinčių bus klausoma abi dienas prieš ir po pamaldų.

• Adventinis susikaupimas Delhi Šv. Kazimiero šventovėje bus gruodžio 10, šeštadienį, 3 v.p.p. Susikaupimą ves Montrealio Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Aloyzas Volskis. Išpažinčių bus klausoma prieš Mišias.

• Adventinis susikaupimas Wasaga Beach miesto Gerojo Ganytojo šventovėje bus gruodžio 11, sekmadienį, 2 v.p.p. Susikaupimą ves Montrealio Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Aloyzas Volskis. Išpažinčių bus klausoma prieš Mišias.

• Mišios lapkričio 20, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Liudą, Povilą ir Birutę Palubinskus; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje lapkričio 20, sekmadienį, 2 v.p.p. už Ulbinų mirusius; Šv. Kazimiero šventovėje lapkričio 19, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Eleną Gailevičiūtę.

Kauno arkivyskupijos *Vaikų dienos centrums* \$100 aukoko M. A. Empakeriai (a.a. Michalinos Dausienės atminimui).

Kun. A. Lipniūno Jaunimo kultūros centrui \$300 aukoko Anapilio moterų būrelis.

Išvijos lietuvių klierikų studijų fondui \$100 aukoko E. Žulienė (a.a. Prano Žulio atminimui).

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukoko: \$100 - M. Rutkevičienė; \$50 - K. Gaputis, B. Vaičiūnienė.

Anapilio sodybai \$500 aukoko Anapilio moterų būrelis.

IŠNUOMOJAMAS rūsyje 1 miegamoji butas High Park rajone (Alhambra ir Bloor). Skambinti tel. 416 769-3311

Prisikėlimo parapijos žinios

• Praeitą sekmadienį per 10.45 v.r. Mišias giedojo parapijos jaunimo choras. Ateinantį sekmadienį giedos "Volungės" choras.

• Sekmadienio Mišių tvarka: lietuvių kalba 8, 10.45 v.r. ir 12.15 v.d.; anglų kalba 9 v.r. Išpažinčių klausoma prieš kiekvienas Mišias.

• Dar nevēlu registruoti vaikus Pirmos Komunijos ir Sutvirtinimo sakramento pasiruošimo pamokoms. Sutvirtinimo sakramento pamokas tvarko A. Bublienė - 416 236-1236, o Pirmos Komunijos ses. Paulė - 416 533-8006. Pirmos Komunijos vaikų tėvų susirinkimas vyks šį šeštadienį, 9.30 v.r. parapijos posėdžių kambaryje.

• Vienos dienos susikaupimą vyrams ir moterims rengia KLKM dr-jos parapijos skyrius lapkričio 26, šeštadienį, parapijos patalpose. Susikaupimą ves Vilniaus arkikatedros klebonas kun. Ričardas Doveika. Norintys dalyvauti registruojasi pas skyriaus pirmininkę A. Ratavičienę - 416 207-1975 ar parapijos raštinė - 416 533-0621.

• KLKM dr-jos parapijos skyriaus metinė šventė su 12.15 v.d. Mišiomis, pietumis ir menine programa vyks gruodžio 4 d.

• Prieškalėdinį susikaupimą parapijai ves kun. Julius Sasnauskas, OFM, gruodžio 16-18 d.d.

• Parapijos biblioteka, kuriai vadovauja Gražina Laurinaitytė ir Gitana Judvytė, veikia pirmą ir trečią mėnesio sekmadienį. Šį sekmadienį biblioteka neveiks, bet bus atidaryta kita sekmadienį, lapkričio 28.

• Toronto lietuvių choro "Volungė" dvidešimtas kalėdinės muzikos koncertas vyks parapijos šventovėje gruodžio 11 d., 4 v.p.p.

• Mišios sekmadienį, lapkričio 20: 8 v.r. už a.a. Oną ir Joną Macijauskus; 9 v.r. už Ražauskų ir Meikių šeimų mirusius; 10.45 v.r. už Vėlinių novenai pavestas sielas, už a.a. Antaną ir Mariją Štuikius, už a.a. Eleną Juknevičienę - 7 metinės; 12.15 v.d. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Išganytojo parapijos žinios

• Šį sekmadienį, lapkričio 20, 11.15 v.r. - Mirusiųjų minėjimo pamaldos, kuriose prisiminsime visus mūsų mirusius brolius ir seseris, kurie mirė metų eigoje. Taip pat šiose pamaldose bus prisiminti Kanados lietuvių fondo mirusieji nariai. Kas norėtų prisiminti anksčiau mirusius mylimuosius prašomi paskambinti klebonui: 905-270-3723 bet kurią dieną.

• Po pamaldų vyksta konfirmantų pamoka šventovės patalpose.

• Iš Konsistorijos, Tauragėje, paštu gavome Lietuvos evangelikų liuteronų laikraštį *Kelias*. Galima jį pasiimti šį sekmadienį.

Lietuvių Namų žinios

• Lapkričio 13 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 156 svečiai. Pranešimą padarė ir su svečiais supažindino Kultūros komisijos narys A. Kynas.

• Labdaros valdybos posėdis - sausio 11 d., 7 v.v. Slaugos namuose, o Lietuvių Namų valdybos posėdis - LN seklyčioje lapkričio 23 d., 7 v.v.

Muziejaus-archyvo žinios

• Ieškome savanorio-rės padėti įrašyti naujas knygas kompiuteryje ir sutvarkyti knygas lentynose muziejaus-archyvo bibliotekoje. Nors ir kelios valandos darbo, duos gražių rezultatų, ir liksime dėkingi už bet kokią pagalbą.

• Muziejaus-archyvo išlaikymui Birutė ir Jonas Lukšiai aukojo \$1,000.

Maironio mokyklos žinios

• Prel. E. Putrimas dėkoja: "Fondo Dvasinės pagalbos jaunimo centrui Klaipėdoje vardu esame visiems dėkingi už jūsų visapusišką paramą bei dovanas tam jaunimui, kuriuos centras globoja".

• Nuoširdžiai dėkojame p. Laurinaičiui bei mkt. I. Ehlers seriai už paaukotas knygas.

• Tėveliai! Kviečiame jus visus į visuotinį metinį tėvų susirinkimą lapkričio 26 d., 9.30 v.r. mokyklos patalpose. **Živilė**

Išpūdingą ir linksną "Fiesta" Prisikėlimo parapijos salėje lapkričio 12 d. surengė Lietuvos vyskupų konferencijos delegato užsienio katalikų sielovadaai prel. E. Putrimo patariamasis komitetas. Susirinko apie 400 dvasiškių, rėmėjų, organizacijų ir įvairių parapijų narių paremti prel. Putrimo veiklai. Vakarų programai vadovavo komiteto pirm. Giedra Paulionienė. Itin malonu, kad dalyvavo tokie garbės svečiai kaip vysk. P. Baltakis, OFM, vysk. J. Boissoneau, parlamentarė Jean Augustine, tarę šiltus sveikinimus. Šalia vietinių organizacijų pareigūnų šia proga į Torontą buvo atvykę Detroito Dievo Apvaizdos ir Montrealio Šv. Kazimiero parapijų tarybų pirmininkės Birutė Bublienė ir Alice Skrupskis. Susirinkusieji skaniai pasisotino G. Kobelskienės meksikietiško skonio maistu, dalyvavo keliose loterijose bei tyliosiose varžytinėse, kuriose buvo daugiau kaip šimtas laimikų. Ispanišką muziką grojo svečiai "Mariachi" muzikantai, o santūrų ir iškilingą, bet šamojaus kupiną muzikinį sveikinimą sukūrė ir atliko D. Viskontienė bei "Volungės" dainininkai. Visiems patiko vakaro tema ir smagi nuotaika. **Dlv.**

Anapilio sodybos vaikų choras "Gintarėliai" š.m. rugsėjo 11 d. lankėsi Montrealyje. Nuotraukoje - po koncerto Aušros Vartų parapijos choro vado vado muz. D. Grigutienė dovanėlę - AV choro giesmių plokštelę (CD) - įteikia choro vadovas A.J. Mickus Ntr. A. Piešinios

REIKALINGA vidutinio amžiaus moteris gyventi kartu ir atlikti namų ruošos darbus Thornhill rajone. Skambinti tel. 416 322-4968 arba 416 420-8578.

Vilniaus radijo laidos užsieniui girdimos kasdieną, 7 v.v. 9875 kHz dažniu, 31 m bangos ruože.

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapija

Puiki saulėta diena prisidėjo prie Aušros Vartų parapijos sėkmingos metinės šventės lapkričio 13 d. Prieš Mišias klebonas kun. R. Birbilas, lydimas skaitovų dr. Jono Mališkos ir Aldonos Vaičekauskienės, parapijiečių bei svečių, pašventino kryžių šventorių. Per Mišias giedojo parapijos choras. Salėje programą pradėjo Andrėja Celiutiūtė-Beniūšienė. Paminėjo, kad programą atliks jungtinės jėgos: vaikų choras, Montrealio lietuvių choras ir dainos vienetas "Melodija". Ji kreipėsi į susirinkusius prašydama paramos dainininkų kelionei į Dainų šventę. Dešimties dainininkų vaikų choras padainavo dvi dainas: *Jei tai būtų, bet nėra* ir K. Žižūno *Šlama šilko vėjas*. "Melodija" (5 asmenų grupė) padainavo *Šiltas gražus rudenėlis* ir *Stoviu aš parymus*, gitara pritariant R. Bulotai. Aštuonerių metų Teddeus Norkeliūnas-Kostka pianinu paskambino I. Berco-vich *Study in C-Major* ir Chee Hwa Tan *The Wind*.

Montrealio lietuvių choras padainavo *Svajonė*, žodžiai H. Nagio, muzika Viltanio. Jungtinis choras padainavo dvi dainas: *Gražiausios spalvos*, muz. K. Vasiliausko ir *Žemė Lietuvos*, muz. K. Vasiliausko, žodžiai S. Gedos. Dalyviai gausiais plojimais gražino choras ir sceną. Jie pakartojo dainą *Gražiausios spalvos*. Akompanavo muz. A. Stankevičius, visų grupių vadovas. Už įėjimo bilietus loterijoje dailininkės Alvyros Povilaitienės paveikslą laimėjo Marija Malcienė. Vykio gausių valgių skanūs pietūs ir turtinga loterija. Ši graži parapijos šventė kartu buvo ir šeimos šventė, sutraukusi vaikus, tėvus ir senelius. Visiems, prisidėjusiems prie šventės rengimo ir dalyvavusiems padėjo Bronius Niedvaras. **D.S**

Patikslinimas. TŽ 45 nr., 9 psl. "Tautodailės puoselėtojai" 2-oje pastraipoje turi būti: "...apžvalgas pateikė valdybos pirmininkė Aldona Veselkienė". B.V.N.

Šv. Kazimiero parapija

Dr. Elvira Išganaitytė, duk-tė Louise ir Romo Išganaičių, baigė amerikiečių pediatrijos programą San Francisco, CA. Toliau mokysis Bostone, MA. Yra gavusi stipendiją (Fellowship) endokrinologijos srityje.

Sekmadienį, lapkričio 13 Šv. Onos dr-ja paruošė priešpiečius salėje. Susirinkimas pradėtas malda. Narės prisiminė a.a. Kristiną Šimonėlienę ir a.a. Konstanciją Jasiūnienę. Valdybą 2006 m. sudarys H. Kurylienė, pirmininkė, L. Mikalajūnienė, išdininkė, A. Šlekienė, ligonių lankytoja, A. Tusienė, sekretorė.

Šv. Elzbietais atlaidai lapkričio 17 d. Narės atšvės savo globėjos atlaidus sekmadienį, lapkričio 20 šv. Mišiomis už gyvas ir mirusias nares. Bus pietūs, narės nemokamai, svečiams \$10. Narės prašomos iškepti pyragų. **VL.**

Vaiko tėviškės namams aukoko: a.a. inž. Juozo Danio atminimui: \$50 - Iz. Mališka; \$30 - G. Kudžmienė; \$20 - D. Staškevičienė; a.a. Konstancijos Jasutienės atminimui: \$50 - E.R. Verbylos; \$40 - R. Pocauskaitė; \$20 - Iz. Mališka, B. Rupšienė; \$10 - Z.A. Burksaičiai; a.a. Aldonos Mališkienės atminimui: \$100 - Iz. Mališka, dr. J. Mališka, J. Kibirkštis; dr. J.M. Valadkos; \$40 - R. Mališkaitė, G. Kudžmienė; \$30 - B. Rupšienė; \$25 - B.A. Niedvarai, J. Blauzdžiūnienė, L.V. Stankevičiai, A. Povilaitienė, D. Staškevičienė, St. Baršauskienė, Ch.J. Tanner; \$20 - E. Pochyla, S.J. Lencewicz, K. Mališkaitė, P.J. Adamoniai, V. Sabalys, J.C. Grigeliai, E.L. Dainiai, N. Jakonienė, R. Pocauskienė, A. Piešina, A. Piečaitis; \$10 - K.A. Lencewicz, A.Z. Burksaičiai.

Dėkoja - KLKM dr-jos Montrealio skyrius

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue de Sève
Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

"DAINOS" metinis koncertas "Prisiminimų popietė" lapkričio 20, sekmadienį, 2.30 v.p.p.

Toronto Lietuvių Namų didžiojoje salėje

PROGRAMOJE:

GIRDĖSITE - Pensininkų klubo "Dainos" vieneta, vyrų seksteta, moterų kvinteta, dueta; MATYSITE - šokėjų grupė
lėjimas asmeniui - \$15

MALONIAI KVIEČIAME!

Pasivaikšinsim kavute ir pyragaičiais.

PUNIA CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

"BALTIC TREE SERVICE". Genėju ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų visų rūšių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagrąžinsiu jūsų kiemo vaizdą! Dainius Lelis: 647-519-2299 (nešioj.)

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu - sausomis putomis. Kilimas išdžiūsta per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.